

Мирас®
Университеті

**7M04103 – «Есеп және аудит»,
7M04105 – «Менеджмент»,
7M04107 – «Қаржылық
экономика» білім беру
бағдарламалары бойынша
түсу сынақтарының
бағдарламасы**

«Мирас» университеті

Бизнес, басқару және қызмет көрсету салалары секторы

«УТВЕРЖАЮ»
Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының төрағасы

(подпись) Даниярова А.Б.-П. (Ф.И.О.)

« 21 » тамыз 2023 ж.

Қабылдау сынақтары
БАҒДАРЛАМАСЫ

7M04103

«

Есеп және аудит

»

7M04105

Менеджмент

7M04107

Қаржылық экономика

(шифр ОП)

(наименование ОП)

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырысында қаралды және бекітілді

Хаттама № 2 от « 21 » тамыз 2023 ж.

Шымкент, 2023 ж.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. *Магистратура* - белгілі бір кәсіптік бағыт бойынша мамандануды тереңдетуге мүмкіндік беретін бакалавриаттан кейінгі жоғары кәсіптік білім беру сатысы;
2. *МЖМББС* – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
3. *Білім беру бағдарламасы* – оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды, оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемдерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының бірыңғай кешені;
4. *Білімалушылардың оқу жетістіктері* – білімалу процесінде алған және жеке тұлғаның қол жеткізілген даму деңгейін көрсететін білімалушылардың білімі, іскерліктері, дағдылары мен құзыреттері.

2. Нормативтік құжаттар

7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру бағдарламалары бойынша қабылдау сынақтарының бағдарламасы мынадай нормативтік-құқықтық актілер негізінде әзірленді:

1. «Мирас» университетін эксперименттік алаң ретінде белгілеу туралы «ХҚКО»-ның 2023 жылғы 16 тамыздағы №406 бұйрығы;
2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (өзгертулермен және толықтырулармен);
3. «Мирас» университетінің Академиялық саясаты.

3. Жалпы ережелер

1. Қабылдау сынақтары ББ-ға енгізілген пәндердің жұмыс оқу бағдарламалары негізінде әзірленген осы бағдарлама шеңберінде өткізіледі.
2. 7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру саласы бойынша қабылдау сынақтары – тестілеу нысанында өткізіледі.
3. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің Академиялық саясатында келтірілген бағалау жүйесі бойынша бағаланады.
4. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің Академиялық саясатына сәйкес жарияланады.

4. 7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру бағдарламаларының негізгі құзыреттері

Кәсіби құзыреттер (КК):

КК-1

-Экономика және басқару, қаржы-кредит, сақтандыру, салық, Бюджеттік, инвестициялық қатынастар саласындағы заманауи білім мен түсініктерді көрсету қабілеті.

КК -2

-Өлеуметтік-экономикалық, қаржылық, инвестициялық, заңнамалық және өзге де ақпаратты жинақтай, талдай және түсіндіре білу, дәлелдер тұжырымдай білу және экономика саласындағы проблемаларды шеше білу.

КК -3

- Экономикалық талдау жүргізу әдістерін меңгеру, қаржы теориясы, озық қаржы және банк менеджменті, Қаржы нарығы және ҚЕХС саласында қабылданатын және іске асырылатын шешімдерді негіздеуге қабілетті болу, нәтижелерді практикада қолдануға дайын болу.

КҚ -4

- Жаңа идеяларды әзірлеу және оларды қолдану қабілеті, оның ішінде экономика және қаржы саласындағы ғылыми зерттеулер контекстінде.

КҚ -5

- Өз бетінше зерттеу жүргізу және олардың нәтижелерін түсіндіру әдістерін, проблемаларды өз бетінше қою және оларды шешу тәсілдерін табу тәсілдерін меңгеру.

КҚ -6

- Елдің, өңірлердің әлеуметтік, экономикалық және саяси дамуының қазіргі заманғы көрсеткіштерін талдай және бағалай білу.

КҚ -7

- Озық ғылыми-техникалық тәжірибе мен технологиялардың даму үрдістерін талдау қабілеті.

КҚ -8

- Экономика саласындағы теориялық, эксперименттік зерттеулерді орындау қабілеті.

КҚ -9

- Экономикалық деректерді өңдеуге, есептеулерді талдауға және алынған қорытындыларды негіздеуге арналған құралдарға ие болу.

КҚ -10

- Теориялық және эконометрикалық модельдерді құру дағдыларына ие болу.

КҚ -11

- Экономикалық, экологиялық салдарларды, этика мен құқық талаптарын ескере отырып, кәсіби шешімдер қабылдау қабілеті.

КҚ -12

- Тиімді шешімдердің нұсқаларын әзірлей және негіздей білу, кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыруға және талдауға қабілетті болу.

КҚ -13

- Қаржылық қатынастар саласындағы себеп-салдарлық байланыстарды анықтай және талдай білу.

КҚ -14

- Жан-жақты гуманитарлық және жаратылыстану білімі мен қызығушылықтары бар тұлғаның өзін-өзі жетілдіру және кәсіби өсу қабілеті.

КҚ -15

- Қаржы және несие саласындағы қолданбалы зерттеулерді жоспарлау және жүргізу мүмкіндігі.

КҚ -16

- Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоспарлау, ұйымдастыру және енгізу қабілеті.

КҚ -17

- Жаңа бағдарламаларды әзірлеуге және бейіндік пәндер бойынша оқу курстарын жетілдіруге қатысу мүмкіндігі.

КҚ -18

- Жоғары және қосымша білім беру жүйесінде белсенді оқытудың заманауи әдістерін пайдалана отырып, оқу қызметін ұйымдастырудың әртүрлі нысандарын дайындау және жүргізу қабілеті.

БИЗНЕС ЖӘНЕ БАСҚАРУ (магистратура)

Тест сұрақтарының үлгілік тізімі

1. Өндірістің жеке факторы:
  - A) Жұмыс күші
  - B) Дағдылар
  - C) Капитал
  - D) Өндіріс құралдары
  - E) Жер

2. Экономикадағы циклдік ауытқуларды тудыратын ішкі экономикалық фактор:
  - A) Мемлекеттің ақша-кредит саясаты
  - B) Әлемдік нарық конъюнктурасы
  - C) Көрші елдердегі тұтыну және инвестициялау көлемінің өзгеруі
  - D) Табиғи апаттар
  - E) Әлемдік экономикалық дағдарыс

3. Айналым қаражаты:
  - A) Шикізат
  - B) Машина
  - C) Құрылыс
  - D) Механизм
  - E) Ғимарат

4. Тауар құнының мөлшерін анықтайтын фактор:
  - A) Нарықтағы баға деңгейі
  - B) Еңбек өнімділігі
  - C) Үкімет жарлығы
  - D) Сатушының қалауы
  - E) Еңбек қарқындылығы

5. Шаруашылық жүргізудің натуралдық формасы:
  - A) Өз қажеттіліктері үшін өнім өндіру
  - B) Сатуға арналған тауарлар мен қызметтерді өндіру
  - C) Еңбек бөлінісі және мамандандыру
  - D) Еңбектің әмбебап сипаты
  - E) Айырбастау мақсатында өнім өндіру

6. Айнымалы шығындар:
  - A) Өндіріс көлемінің ұлғаюымен ұлғаяды
  - B) Басқару персоналының жалақысы өзгереді
  - C) Өндіріс көлемінің өзгеруіне қарамастан қолда бар шығындар
  - D) Жасырын шығындар
  - E) Өндіріс көлемінің бірлікке өсуіне байланысты шығындардың өсуі

7. Монетарлық саясат әдісі:
  - A) Пайыздық мөлшерлемені реттеу
  - B) Мемлекеттік кірістерді ұлғайту
  - C) Мемлекеттік шығыстарды ұлғайту

- D) Мемлекеттік шығыстарды төмендету
- E) Мемлекеттік кірістердің төмендеуі

8. Жетілген бәсеке шарттарының бірі:

- A) Нарыққа еркін кіру және шығу
- B) Ақпараттың шектелуі
- C) Монополия
- D) Нарыққа кіруге кедергілер бар
- E) Нарықта жалғыз сатушы

9. Алғашқы ірі қоғамдық еңбек бөлінісі мынаны сипаттайды...

- A) Ауыл шаруашылығын оқшаулау
- B) Қалалардың қалыптасуы
- C) Сауда мен саудагерлерді оқшаулау
- D) Өсімқорлықты оқшаулау
- E) Өнеркәсіптің пайда болуы

10. Экономикалық жүйе келесі қатынастар жүйесін зерттейді:

- A) Әлеуметтік-экономикалық
- B) Демографиялық
- C) Әлеуметтік
- D) Ұйымдық-құқықтық
- E) Нормативтік-заңнамалық

11. Ақша массасын құрал ретінде пайдаланатын экономикалық саясат:

- A) Несиелік
- B) Монополияға қарсы
- C) Фискалдық
- D) Бюджеттік
- E) Инвестициялық

12. ЖІӨ есептеу әдістері:

- A) Кірістер бойынша ЖІӨ
- B) Мемлекеттік шығыстар бойынша
- C) Таза экспорт арқылы
- D) Үштік санау әдісі бойынша
- E) Жеке тұтыну шығындары бойынша

13. Еңбекақы төлеу түрлеріне мыналар жатады:

- A) Тікелей келісімді
- B) Тікелей мерзімді
- C) Уақытша-сыйақылы
- D) Уақытша-прогрессивті
- E) Номиналды-келісімді

14. Сұраныс:

- A) Төлем қабілетті қажеттілік
- B) Адамдардың бір нәрсе үшін төлем қабілетсіздігі

- C) Құны
- D) Өзіндік құны
- E) Белгілі бір форманы қабылдаған қажеттілік

15. Экономика салалары бойынша нарықтың түрі:

- A) Автомобиль нарығы
- B) Әлемдік нарық
- C) Аумақтық
- D) Жергілікті
- E) Көтерме

16. Сату сипаты бойынша нарықтың түрі:

- A) Көтерме сауда нарығы
- B) Жергілікті нарық
- C) Аймақтық нарық
- D) Ұлттық нарық
- E) Қаржы нарығы

17. Материалдық қажеттіліктер:

- A) Киім
- B) Медицина
- C) Білім
- D) Туризм
- E) Сақтандыру

18. Жұмыссыздықтың жоғары деңгейінің әлеуметтік-экономикалық салдары:

- A) Тұлғаның деградациясы (халықтың өмір сүру деңгейінің төмендеуі)
- B) Халықтың іскерлік белсенділігін арттыру
- C) Қызметкерлердің біліктілігін арттыру
- D) Халықтың әл-ауқатын арттыру
- E) Өмір сапасының өсуі

19. Қарқынды инфляцияның әлеуметтік-экономикалық салдары:

- A) Халықтың өмір сүру деңгейінің төмендеуі
- B) Бизнесті жүргізу тәуекелдерінің төмендеуі
- C) Жинақтауға ынталандырудың артуы
- D) Өндіріске инвестициялардың өсуі
- E) Нақты кірістің артуы

20. Әділетсіз бәсекелестік:

- A) Өнеркәсіптік тыңшылық
- B) Мамандарды даярлау
- C) Бәсекелес өнімнің сапасын арттыру
- D) Бәсекелес өнімнің сапасын төмендету
- E) Бәсекелестердің қызметін зерттеу

21. Жалпы экономикалық теориямен қамтылған мәселе:

- A) Мемлекеттің экономикалық саясаты
- B) Мемлекет тарихы
- C) Экономикалық жүйелердің жұмыс істеу механизмі
- D) Ұйымның құрылымы
- E) Тұтынушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру

22. Нақты жалақы:

- A) Тұтыну бағаларының индексіне түзетілген жалақы
- B) Нақты есептелген жалақы
- C) Номиналды жалақы
- D) Салықтан кейінгі жалақы мөлшері
- E) Беру сәтіндегі жалақы сомасы

23. Макроэкономикалық мәселенің бірі:

- A) Экономикалық өсу
- B) Тауарды жылжыту
- C) Кәсіпорынның банкроттығы
- D) Жеткізушілерді іздеу
- E) Тауар өндірушілер арасындағы бәсекелестік күрес

24. Экономикалық өсудің экстенсивті түрімен өндірістің кеңеюі қамтамасыз етіледі:

- A) Табиғи ресурстарды пайдалануды арттырумен
- B) Қоғамдағы кәсіпкерлік қабілеттердің өсуімен
- C) Шығындардың өсуімен
- D) Кірістерді азайтумен
- E) Өндіріс технологиясын жетілдірумен

25. Несие беру шарттарының бірі:

- A) Ақылық
- B) Теңдік
- C) Әділеттілік
- D) Мерзімсіз
- E) Қайтарымсыздық

26. Нарықтық экономиканың негізгі белгілерінің бірі:

- A) Нарықтық бағаның құрылуы
- B) Тұтынуды әкімшілік бақылау
- C) Айырбастауды әкімшілік бақылау
- D) Өндірісті әкімшілік бақылау
- E) Мемлекеттік меншік нысанының басым болуы

27. Дифференциалды рента 1 алады:

- A) Жалға беруші
- B) Менеджер

- C) Банкир
- D) Қаржы директоры
- E) Жалдамалы қызметкер

28. Өндіріс факторларының өзара алмастырылуы мүмкіндік береді:

- A) Өндіріс факторларын ұтымды пайдалануға
- B) Өндірістік функцияны арттыруға
- C) Өндіріс факторларын пайдаланбауға
- D) Факторлар арасындағы қатынастарды ерікті түрде өзгертуге
- E) Факторлар арасындағы қатынастарды қатаң сақтауға

29. Кәсіпкерлік қызметтің белгілері:

- A) Тәуелсіздік, тәуекелділік
- B) Немқұрайлылық, либералдылық
- C) Либералдылық, жауапсыздық
- D) Жауапсыздық, тәуелділік
- E) Тәуелділік, немқұрайлылық

30. Кәсіпкерлік қызмет түрлері:

- A) Өндірістік және коммерциялық
- B) Қайырымдылық және биологиялық
- C) Әлеуметтік және саяси
- D) Саяси және қайырымдылық
- E) Жеке және топтық

31. Бухгалтерлік шығындар дегеніміз:

- A) Жұмсалған ресурстардың құны, оларды тұтынудың нақты бағасымен өлшеу
- B) Жоғалған мүмкіндіктердің шығындары
- C) Өнім шығару көлеміне қарамастан фирма көтеретін шығындар
- D) Өнім шығару көлемімен бірге өзгеретін шығындар
- E) Өндірісті ұйымдастыруға, басқаруға және қызмет көрсетуге байланысты шығындар

32. Тұрақты шығындарға жатпайды:

- A) Шикізатқа, материалдарға арналған шығындар
- B) Арнайы киімге арналған шығындар
- C) Ғимараттардың амортизациясы
- D) Мүлік салығы
- E) Жалдау ақысы

33. Айнымалы шығындарға мыналар кірмейді:

- A) Ғимараттардың амортизациясы
- B) Шикізат шығындары
- C) Жұмысшылардың жалақысы
- D) Жанармай шығындары
- E) Энергия шығындары

34. Жерді пайдаланғаны үшін төлем, еңбек сәйкесінше былай аталады:

- A) Рента
- B) Пайда
- C) Баж
- D) Пайыз
- E) Амортизация

35. Жер ұсынысы:

- A) Мүлдем серпімді емес
- B) Шексіз
- C) Жаңартылатын
- D) Мүлдем серпімді
- E) Сұранысқа сәйкес келеді

36. Жалақы формасына мыналар жатады:

- A) Мерзімді және келісімді
- B) Номиналды және нақты
- C) Минималды және номиналды
- D) Атаулы және орташа жылдық
- E) Орташа жылдық және тарифсіз

37. Тауарға сұраныс көлемі өзгереді, егер:

- A) Тауардың бағасы өзгерсе
- B) Сатып алушының кірісі өзгерсе
- C) Өндіріс технологиясы өзгерсе
- D) Басқа тауарлардың бағасы өзгерсе
- E) Ресурстардың бағасы өзгерсе

38. Негізгі экономикалық проблеманың мәні:

- A) Шектеулі ресурстарды тиімді пайдалануды таңдау
- B) Ресурстардың шектеусіздігі
- C) Пайданы тең бөлу
- D) Адамның қажеттіліктерінің шектелуі
- E) Экономикалық дамудың теңсіздігі

39. Табиғатта «еркін», адамның қажеттіліктерін толық және тұрақты қанағаттандыруға жеткілікті мөлшерде болатын бұл игіліктер аталады:

- A) Экономикалық емес
- B) Шектеулі
- C) Қаржылық
- D) Пайдалы қазбалар
- E) Экономикалық

40. Тауардың құны:

- A) Тауарлардың бір-біріне айырбастау қабілеті
- B) Тауардың адамдардың қажеттіліктерін қанағаттандыру қабілеті
- C) Тауардың тұтыну құны
- D) Тауардың пайдалылығы
- E) Тауардың шекті пайдалылығы

41. Айналым капиталының белгілері:

- A) Оның құны тауар сатылғаннан кейін толығымен қайтарылады
- B) Тауар сатылғаннан кейін оның құны қайтарылмайды
- C) Өнімді жасау процесінде толық пайдаланылмайды
- D) Оның құны дайын өнімге біртіндеп ауыстырылады
- E) Пайдалану процесінде тозады

42. Физикалық тозу:

- A) Қоршаған ортаның әсерінен құнын жоғалту
- B) Неғұрлым өнімді техника шығару себебінен құнның бір бөлігін жоғалту
- C) Арзан еңбек құралдарын шығару себебінен құнның бір бөлігін жоғалту
- D) Нарықтық экономикада мүмкін емес
- E) ГТП әсерінен болады

43. Өндіріс әдісі:

- A) Өндірістік күштер мен өндірістік қатынастардың өзара әрекеті
- B) Материалдық және рухани құрылымның сатысы
- C) Қоғам дамуының белгілі бір кезеңіне тән экономикалық құрылым
- D) Әлеуметтік-экономикалық формация
- E) Еңбек құралдарының еңбек заттарына әсер етуі

44. Тікелей салықтар:

- A) Табыс салығы
- B) Мемлекеттік баж
- C) Қосылған құн салығы
- D) Алтын бұйымдарға салынатын салық
- E) Акциздер

45. Еңбек биржасы нарық инфрақұрылымының элементі болып табылады:

- A) Еңбектік
- B) Валюталық
- C) Ақшалай
- D) Қаржылық
- E) Бөлшек сауда

46. Еңбек биржасы нарық инфрақұрылымының элементі болып табылады:

- A) Еңбек және жұмысшы күші
- B) Валюталық және көтерме
- C) Ақшалай және қаржылық
- D) Бөлшек және тұтынушылық
- E) Қаржылық және бөлшек сауда

47. Кәсіпкерліктің негізгі нысандары:

- A) Жеке кәсіпкерлік
- B) Фабрика, зауыт, кәсіпорын
- C) Нарық, өндіріс

- D) Өндірістік
- E) Консалтингтік

48. Бизнес-жоспар бөліміне не жатпайды?

- A) Фискалдық жоспар
- B) Маркетинг жоспары
- C) Өндірістік жоспар
- D) Қаржылық жоспар
- E) Ұйымдастыру жоспары

49. Макроэкономикалық көрсеткіштерге қандай көрсеткіштерді жатқызуға болады:

- A) Инфляция, жұмыссыздық
- B) Еңбек сапасы, еңбек саны
- C) Пайда, кірістілік
- D) Қор өнімділігі, қор сыйымдылығы
- E) Өндіріс, еңбек сыйымдылығы

50. Жер рентасының түрлері:

- A) Дифференциалды және абсолютті
- B) Бекітілген және номиналды
- C) Нақты және пайдалы
- D) Пайдалы және пайыздық
- E) Салыстырмалы және орташа

51. Өндіріс факторларын пайдаланудан түсетін кірістер:

- A) Рента
- B) Сыйлық
- C) Маржа
- D) Өсімпұл
- E) Айыппұлдар

52. Төмендегі тауарлардың қайсысы бірін бірі толықтыра алмайды

- A) Май және маргарин
- B) Бензин және мотор майы
- C) Компьютер және принтер
- D) Қалам және дәптер
- E) Фотоаппарат и фотопенка

53. Инфляция:

- A) Ақшаның құнсыздануы
- B) Жылжымайтын мүлік бағасының төмендеуі
- C) Валюталық резервтердің құнсыздануы
- D) Бағаның өсуінің баяулауы
- E) Халықты жұмыспен қамтудың өсуі

54. Сұраныс заңының мәні:

- A) Тауардың бағасы неғұрлым жоғары болса, сұраныс мөлшері соғұрлым төмен болады
- B) Сұраныс мөлшері ұсыныспен анықталады.
- C) Баға мен сұраныс мөлшері арасындағы тікелей байланыс.
- D) Сұраныстың ұсыныстан асып кетуі тауарлардың артық болуына әкеледі
- E) Ұсыныстың сұраныстан асып кетуі тауарлардың тапшылығына әкеледі

55. Нарық функциялары:

- A) Реттеуші және ақпараттық
- B) Фискалдық және бағалау
- C) Баға және шығармашылық іздеу
- D) Ресурстық және танымдық
- E) Бағалау және баға

56. Жұмыссыздық түрлері:

- A) Фрикциондық мен циклдік
- B) Жиынтық пен мерзімдік
- C) Шұғыл және жылжымалы
- D) Орташа мен мерзімді
- E) Қарқынды және қалыпты

57. Айналыстағы елдің ақша бірлігі:

- A) Ұлттық валюта
- B) Электрондық ақша
- C) Бағалы қағаз
- D) Банкнота
- E) Вексель

58. Экономикалық өсу түрлері:

- A) Экстенсивті және интенсивті
- B) Қоғамдық және әлеуметтік
- C) Тарихи және эволюциялық
- D) Революциялық және демократиялық
- E) Әлеуметтік және тарихи

59. Өндіргіш күштердің құрамына не кірмейді?

- A) Тұтыну заттары
- B) Еңбек құралдары
- C) Еңбек заттары
- D) Жұмысшы күші
- E) Өндіріс құралдары

60. Сұранысқа әсер ететін факторлар:

- A) Тұтынушылардың талғамы мен табысы
- B) Салықтар, ГТП
- C) Ресурстардың бағасы, салықтар
- D) Жаңа техниканы қолдану
- E) Өндіріс технологиясының өзгеруі

61. Меншік анықтамасына кіретін категориялар:

- A) Иелену
- B) Өндіру
- C) Алмасу
- D) Ұйымдастыру
- У) Тұтыну

62. Ұсынысқа әсер ететін факторлар:

- A) Салықтар, ресурстар бағасы, ҒТП
- B) Сән, тұтынушылардың кірісі
- C) Тұтынушылардың талғамы, тұтынушылардың үміттері
- D) Тұтынушылар саны, сән
- E) Тұтынушылардың табысы, тұтынушылардың талғамы

63. Индустрияға дейінгі экономикалық жүйеге тән:

- A) Қол еңбегінің үстемдігі
- B) ҒТР
- C) Халықтың жылдам урбанизациясы
- D) Негізгі экономикалық ресурс-капитал
- E) Ақыл-ой еңбегінің үстемдігі

64. Меркантилистер зерттеді:

- A) Сыртқы саудамен және елге ақша айналымымен байланысты қызметті
- B) Байлық пайда болған өндіріс саласын
- C) Өндірістің капиталистік тәсілі және оған сәйкес өндіріс пен айырбас қатынастарын
- D) Шектеулі ресурстарды бөлудің ең тиімді тәсілдері және ұтымды басқаруды
- E) Артық құн теориясын

65. Мемлекеттің ақша - несие саясаты айқындалады:

- A) Ел үкіметімен
- B) Тек коммерциялық банктермен
- C) Елдің барлық қаржы институттарымен
- D) Елдің барлық қаржы-несие мекемелерімен
- E) Тұрғындармен

66. Жанама салықтарға жатады:

- A) Акциз, баж салығы, ҚҚС
- B) Көлік құралдарына салынатын салық, мүлік салығы
- C) Корпоративтік табыс салығы, жеке табыс салығы
- D) Жер салығы, мүлік салығы
- E) Жер қойнауын пайдаланушылардың арнайы төлемдері мен салықтары

67. Меншік субъектісі:

- A) Фирма
- B) Костюм
- C) Автомобиль
- D) Жер
- E) Пәтер

68. Гиперинфляция жағдайында ақшаның сатып алу қабілеті:

- A) Түседі
- B) Өседі

- C) Көтеріледі
- D) Өзгермейді
- E) Артады

69. Гиперинфляция жағдайында ақшаның сатып алу қабілеті:

- A) Төмендейді
- B) Көтеріледі
- C) Өзгермейді
- D) Мүлдем көрінбейді
- E) Артады

70. Ұлттық экономика нәтижелерінің көрсеткіштері

- A) Жалпы ұлттық өнім
- B) Еңбек өнімділігі
- C) Жұмыссыздық деңгейі
- D) Өзіндік құн
- E) Пайда

71. Ақша-несие саясатының әдістері

- A) Міндетті резервтер нормасын және есепке алу мөлшерлемесін өзгерту
- B) Ақша белгілері мен акциялар эмиссиясы
- C) Салық ставкалары мен төлемдерінің өзгеруі
- D) Мемлекеттік шығыстарды ұлғайту
- E) Дисконттау мөлшерлемесін өзгерту

72. Бағаның өсу қарқыны бойынша инфляция түрлері:

- A) Гиперинфляция, қалыпты инфляция, қарқынды инфляция
- B) Импортталатын инфляция, шығындар инфляциясы
- C) Сұраныс инфляциясы, басылған, күтілетін инфляция
- D) Импортталатын инфляция, басылған, күтілетін инфляция
- E) Шығындар инфляциясы, сұраныс инфляциясы

73. Нарықтық экономиканы реттеу тетіктері:

- A) Бәсекелестік
- B) Тауар
- C) Ақша
- D) Несие
- E) Айырбастау

74. Ұсыныстың икемділігі:

- A) Баға деңгейінің 1% өзгеруіне қатысты ұсыныс көлемінің өзгеруі
- B) Табыстың салыстырмалы өсуімен сұраныс мөлшерінің өзгеруі
- C) Табыстың ұлғаюымен сұраныс мөлшерінің өзгеруі (пайызбен)
- D) Бағаның 1 пайызға төмендеуіне сұраныс реакциясы
- E) Нарықтық тепе-теңдік жағдайында орнатылады

75. Ұлттық экономика нәтижелерінің көрсеткіштері:

- A) Жалпы ұлттық өнім және жалпы ішкі өнім
- B) Еңбек өнімділігі және жұмыссыздық деңгейі

- C) Еңбек өнімділігі мен өзіндік құны
- D) Жұмыссыздық деңгейі және рентабельділік
- E) Өзіндік құн және пайдалылық

76. Ресурстар шектеулілігі дегеніміз....

- A) Олардың көмегімен барлық бар қажеттіліктерді бір уақытта және толық қанағаттандыру мүмкін емес
- B) Қызмет көрсету үшін ресурстар жеткілікті.
- C) Тұтыну тауарларын өндіруге ғана ресурстар жеткілікті
- D) Негізгі қажетті заттарды өндіруге ресурстар жеткілікті
- E) Өндіріс құралдарын өндіруге ғана ресурстар жеткіліксіз

77. Қызметкер толық емес жұмыс аптасымен жұмыс істейтін жұмыссыздық түрі?

- A) Жасырын және маусымдық
- B) Ерікті және циклдік
- C) Құрылымдық және фриക്ഷиондық
- D) Циклдік және мәжбүрлі
- E) Ерікті және мәжбүрлі

78. Жетілмеген бәсеке келесі жағдайларда пайда болады:

- A) Фирмалар нарықтық билікке ие болған кезде
- B) Фирмалардың нарықтық билігі жоқ кезде
- C) Фирмалар күрестің адал емес әдістеріне жүгін кезде
- D) Фирмалар нарықты бөлісу туралы келісімге келген кезде
- E) Фирмалар пайданы максимизациялау принципін ұстанбайды

79. Экономикалық өсудің артықшылықтары:

- A) Қоғамның өндірісі мен байлығының артуы
- B) Адамның қоршаған ортасының нашарлауы
- C) Ауыстырылмайтын ресурстардың таусылуы
- D) Жұмысшылардың еңбек жағдайын жақсарту
- E) Экологиялық проблемалардың шиеленісуі

80. Қызметкер толық емес жұмыс күнімен жұмыс істейтін жұмыссыздық түрі?

- A) Маусымдық және жасырын
- B) Ерікті және циклдік
- C) Құрылымдық және фриക്ഷиондық
- D) Циклдік және құрылымдық
- E) Ашық және мәжбүрлі

81. Нарық инфрақұрылымының элементтері?

- A) Сауда үйлері, биржалар
- B) Әкімдіктер, соттар
- C) Прокуратура, адвокаттар кеңселері
- D) Зауыттар, фабрикалар
- E) Тұтынушылар, тұрғындар

82. Негізгі капиталдың физикалық нысаны?

- A) Ғимараттар мен құрылыстар

- B) Электр энергиясы
- C) Материалдар
- D) Кейінге қалдырылған шығындар
- E) Дайын өнімдер

83. Филлипс қисығы:

- A) Жұмыссыздық төмендесе, инфляция өседі
- B) Жұмыссыздық төмендесе, инфляция төмендейді
- C) Жұмыссыздық өскенде инфляция өзгермейді
- D) Салық мөлшерлемесі мен табыс арасындағы тікелей байланысты көрсетеді
- E) Сұраныстың тұтынушы табысына тәуелділігін көрсетеді

84. Қаржы нарығының инфрақұрылымына жатады:

- A) Қор биржалары, банктер, сақтандыру компаниялары
- B) Еңбек биржалары, аукциондар, жәрмеңкелер
- C) Көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындары
- D) Аукциондар, еңбек биржалары, сауда үйлері
- E) Жәрмеңкелер, сауда үйлері, тауар биржалары

85. Қазақстан Республикасында Конституцияға сәйкес мынадай меншік нысандары бар:

- A) Жеке және мемлекеттік
- B) Жеке және жалпы
- C) Кооперативті және жеке
- D) Топтық және аралас
- E) Біріктірілген және аралас

86. Қоғамдық шаруашылықтың нысандары:

- A) Натуралды және тауарлы
- B) Патриархалдық және шаруалық
- C) Материалдық және материалдық емес
- D) Қоғамдық және өндірістік
- E) Жетілдірілген және қарапайым

87. Тауар дегеніміз – бұл:

- A) Тұтыну құны бар зат
- B) Адам еңбегінің өнімі болып табылмайтын зат
- C) Айырбастауға арналмаған зат
- D) Еңбек өнімі емес, адамға пайдалы пайда
- E) Төлемқабілетті қажеттілік

88. Тауар нарығының инфрақұрылымына не кірмейді?

- A) Жер, жұмысшы күші, құрал-жабдықтар
- B) Аукциондар, банктер, сақтандыру компаниялары
- C) Жәрмеңкелер, тауар биржалары
- D) Банктер, қор биржалары
- E) Бөлшек саудагерлер

89. Ақша қандай қызметтерді атқармайды?

- A) Толық ақша, тұтыну құны
- B) Құн өлшемі, айырбас құралы
- C) Төлем құралдары, құндылық қоймасы
- D) Әлемдік ақша, құн өлшемі

Е) Айналым құралы, дүниежүзілік ақша

90. Экономикалық заңдарға мыналар жатады:

- А) Арнайы, ерекше
- В) Оңтайлы, жалпылама
- С) Тарихи, ғылыми
- Д) Құқықтық, заңдылықты
- Е) Ғылыми, оңтайлы

91. Микроэкономика категориясына жатады:

- А) Сұраныс пен ұсыныс
- В) Жиынтық сұраныс
- С) Жиынтық ұсыныс
- Д) Сауда балансы
- Е) Инфляция

92. Материалдық сфераға мыналар жатады:

- А) Құрылыс және қоғамдық тамақтандыру
- В) Білім және ғылым
- С) Мәдениет және қарым-қатынас
- Д) Ғылым және медицина
- Е) Байланыс және медицина

93. Экономикалық теорияның функцияларына мыналар жатпайды:

- А) Үнталандыру және делдалдық
- В) Танымдық және практикалық
- С) Әдістемелік және болжамдық
- Д) Сыни және когнитивтік
- Е) Практикалық және әдістемелік

94. Төмендегілердің қайсысы кәсіпкерлік қызметке тән белгілерге жатпайды?

- А) Қоғамның шығармашылық потенциалы
- В) Құқықтық нормалар шеңберінде әрекет ететін шаруашылық жүргізуші субъектілердің дербестігі мен дербестігі
- С) Пайда табу мақсатын көздейтін экономикалық мүдде
- Д) Персоналды еңбекақымен қамтамасыз ету
- Е) Кәсіпорынға жақын жерде тұратын халыққа жұмыс орындарын құру

95. Нарықтық экономиканың кемшіліктері?

- А) Қоғамның бай және кедей деп саралануын күшейтеді
- В) Ресурстарды тиімді бөлу
- С) Нарық процесіне қатысушылардың таңдау еркіндігі мен әрекеті
- Д) Өзгермелі жағдайларға икемділік және бейімделушілік
- Е) Ғылыми-техникалық прогрестің жетістіктерін пайдалану

96. Реттеу нысандары мен меншік қатынастары бойынша экономикалық жүйелер бөлінеді?

- А) Дәстүрлі, командалы-бұйрықтық, нарықтық
- В) Аралас, өнеркәсіпке дейінгі, жабық
- С) Индустриалды, постиндустриалды, жабық
- Д) Тұйық, аралас, біріктірілген
- Е) Постиндустриалды, жабық, аралас

97. Экономикалық теорияның әдістеріне мыналар жатпайды:

- A) Хеджирлеу және әртараптандыру
- B) Абстракция және эксперимент
- C) Индукция және дедукция
- D) Математикалық модельдеу және экстраполяция
- E) Синтез және талдау

98. Маслоу бойынша қазіргі адамның қажеттіліктер пирамидасына не кірмейді?

- A) Шексіз және сирек қажеттіліктер
- B) Қауіпсіздік қажеттіліктері
- C) Әлеуметтік байланыстардың қажеттіліктері
- D) Бағалау қажеттіліктері
- E) Физиологиялық қажеттіліктер

99. Өндірістің негізгі факторларына не жатады?

- A) Капитал, жер, кәсіпкерлік қабілет, еңбек
- B) Пайда, өндіріс құралдары және тұтыну тауарлары
- C) Өндіріс құралдары мен тұтыну тауарлары, пайыз
- D) Пайыз, пайда, мүлік және ақша
- E) Мүлік пен ақша, тұтыну тауарлары

100. Дағдарыс немен сипатталады?

- A) Өндіріс көлемінің төмендеуі және жұмыссыздықтың артуы
- B) Еңбек өнімділігінің артуы және жұмыссыздықтың азаюы
- C) Жұмыссыздық пен экономикалық тоқырауды азайту
- D) Өндіріс көлемінің өсуі және еңбек өнімділігінің өсуі
- E) Экономикалық тоқырау және өндірістің өсуі

101. Экономикалық теория нені зерттейді?

- A) Ресурстардың шектеулі жағдайындағы адамдардың мінез-құлқы
- B) Өндіріс әдістері және өндірістік қызмет
- C) Қоғамда тауарлар мен қызметтер өндірісін басқару жүйесі
- D) Қоғамдық байлық және оның таралуы
- E) Кәсіпорындардың қаржылық есептілігі

102. Өндіріс факторларының қайсысы еңбек болып табылады?

- A) Тауарлар мен қызметтерді өндіруге бағытталған адамның күш-жігері
- B) Жер ресурстары
- C) Капитал
- D) Кәсіпкерлік қабілеттер
- E) Технологиялар

103. Мүмкіндік құны дегеніміз не?

- A) Бір нұсқаны екіншісінің орнына таңдау кезінде жіберіп алған мүмкіндіктің құны
- B) Тауардың нарықтық бағасы
- C) Өнімнің өзіндік құны
- D) Қаржылық шығындар
- E) Амортизациялық аударымдар

104. Экономиканың қай түрі дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарға негізделген?

- A) Дәстүрлі экономика

- B) Нарықтық экономика
- C) Командалық экономика
- D) Аралас экономика
- E) Бартерлік экономика

105. Ұсыныс сұраныстан асып кетсе не болады?

- A) Бағаның төмендеуі
- B) Бағаның өсуі
- C) Сұраныстың артуы
- D) Тауар тапшылығы
- E) Нарықты тұрақтандыру

106. Төмендегі факторлардың қайсысы өндіріс факторы емес?

- A) Ақша
- B) Еңбек
- C) Жер
- D) Капитал
- E) Кәсіпкерлік қабілеттер

107. ЖҰӨ (жалпы ұлттық өнім) дегеніміз не?

- A) Белгілі бір кезеңде ел азаматтары өндірген барлық тауарлар мен қызметтердің жалпы құны
- B) Ел ішінде өндірілген барлық тауарлар мен қызметтердің жалпы құны
- C) Экспорт пен импорт арасындағы айырмашылық
- D) Мемлекет жинаған барлық салықтардың сомасы
- E) Белгілі бір кезеңдегі халықтың кірістері

108. "Инфляция" термині нені білдіреді?

- A) Экономикадағы бағалардың жалпы деңгейін арттыру
- B) Жалпы баға деңгейінің төмендеуі
- C) Тауарлар өндірісін ұлғайту
- D) Халықты жұмыспен қамтудың өсуі
- E) Валюта бағамын тұрақтандыру

109. Төмендегі көрсеткіштердің қайсысы жұмыссыздық деңгейін көрсетеді?

- A) Жұмысы жоқ, бірақ оны белсенді іздейтін еңбекке қабілетті халықтың үлесі
- B) Экономикадағы жұмыспен қамтылғандар саны
- C) Инфляция деңгейі
- D) Жалпы ішкі өнім
- E) Тұтыну бағаларының индексі

110. Бюджет тапшылығы дегеніміз не?

- A) Мемлекеттік шығыстардың кірістерден асып кетуі
- B) Мемлекеттік кірістердің шығыстардан асып кетуі
- C) Кірістер мен шығыстардың теңдігі
- D) Салық түсімдерінің болмауы
- E) Салық түсімдерінің артық болуы

111. Төмендегілердің қайсысы экономикалық теория пәнін анықтауға қатысы жоқ?

- A) Шексіз өндірістік ресурстар
- B) Жақсылықтың сирек болуы
- C) Ресурстарды тиімді пайдалану

- D) Қажеттіліктерді барынша қанағаттандыру
- E) Мүмкіндік шығындары

112. Экономикалық теория зерттейді:

- A) Ресурстардың шектеулі жағдайындағы адамдардың мінез-құлқы
- B) Бухгалтерлік есеп
- C) Қаржылық есептілік
- D) Өндірістің техникалық аспектілері
- E) Құқықтық нормалар

113. Ресурстардың сирек болуы:

- A) Олардың шектеулілігі
- B) Шикізаттың жоғары құны
- C) Импорттың қажеттілігі
- D) Артық ұсыныс
- E) Төмен сұраныс

114. Мүмкіндік құны-бұл:

- A) Жіберіп алған мүмкіндіктің құны
- B) Тауардың нарықтық бағасы
- C) Өндіріс шығындары
- D) Қаржылық шығындар
- E) Амортизациялық аударымдар

115. Экономикалық ресурстарға жатпайды:

- A) Қаржы капиталы
- B) Еңбек
- C) Жер
- D) Табиғи ресурстар
- E) Климаттық жағдайлар

116. Еңбек құралдары — бұл:

- A) Еңбек заттарына әсер ету жүзеге асырылатын заттар
- B) Адам әсер ететін объектілер
- C) Шикізат және материалдар
- D) Дайын өнім
- E) Қаржы құралдары

117. Микроэкономиканы зерттеу пәні:

- A) Жеке тұтынушылар мен фирмалардың мінез-құлқы
- B) Ұлттық экономика
- C) Халықаралық сауда
- D) Мемлекеттік бюджет
- E) Валюта бағамы

118. Макроэкономика зерттейді:

- A) Баға мен жұмыссыздықтың жалпы деңгейі
- B) Жеке фирмалардың мінез-құлқы
- C) Жекелеген тауарлардың бағасы
- D) Жеке кірістер
- E) Жергілікті нарықтар

119. Экономиканың негізгі мәселесі:

- A) Шектеулі ресурстарды қалай бөлуге болады
- B) Салықты қалай көбейту керек
- C) Шығындарды қалай азайтуға болады
- D) Жалақыны қалай көтеруге болады
- E) Инфляцияны қалай азайтуға болады

120. ЖІӨ дегеніміз не?

- A) Жалпы ішкі өнім
- B) Жалпы сыртқы өнім
- C) Валюталық жалпы көрсеткіш
- D) Ішкі жалпы пайыз
- E) Жалпы валюта өнімі

121. Сұраныс нені білдіреді?

- A) Тауарды сатып алуға деген ұмтылыс пен мүмкіндік
- B) Өнім шығару көлемі
- C) Қоймадағы тауар қорлары
- D) Өндіріс құны
- E) Сауда маржасы

122. Сұраныс әсер еткенде өзгереді:

- A) Тауар бағасы
- B) Жарнама шығындары
- C) Өзіндік Құн
- D) Өндірушінің шығындары
- E) Технологиялар

123. Ұсыныс — бұл:

- A) Тауарды сатуға деген ұмтылыс пен мүмкіндік
- B) Тауарларды тұтыну
- C) Өнім импорты
- D) Ақшалай жинақтар
- E) Сатып алушының жоспарлары

124. Сұраныс пен тұрақты ұсыныстың өсуімен баға не болады?

- A) Көтеріледі
- B) Төмендейді
- C) Өзгеріссіз қалады
- D) Теріс болады
- E) Күрт төмендейді

125. Еркін нарық жағдайында тепе-теңдік бағасы белгіленеді:

- A) Сұраныс пен ұсыныс қисықтарының қиылысында
- B) Мемлекеттің шешімі бойынша
- C) Өзіндік құны бойынша
- D) Амортизацияны ескере отырып
- E) Тұтынушының кірісі бойынша

126. Сұраныстың икемділігі:

- A) Сұраныстың бағаның өзгеруіне сезімталдығы
- B) Валюта бағамының ауытқуы

- C) Жалақы деңгейі
- D) Инфляция қарқыны
- E) Пайыздық мөлшерлеме

127. Серпімді сұраныс-бұл сұраныс:

- A) Бағаның өзгеруіне қатты әсер етеді
- B) Бағаға тәуелсіз
- C) Импортқа байланысты
- D) Табысқа тәуелді
- E) Тұрақты

128. Баға емес сұраныс факторларына мыналар жатады:

- A) Тұтынушылардың кірістері
- B) Амортизациялық аударымдар
- C) Өндірістік шығындар
- D) Капитал құны
- E) Кедендік баждар

129. Тапшылық дегеніміз не?

- A) Сұраныстың ұсыныстан асып кетуі
- B) Тауардың артық болуы
- C) Жұмыссыздық деңгейі
- D) Мемлекеттік қарыз
- E) Инфляция

130. Артық ұсыныс қашан байқалады:

- A) Ұсыныс сұраныстан асып түседі
- B) Баға тұрақтандырылады
- C) Тапшылық бар
- D) ЖІӨ өсуде
- E) Еңбек арзандайды

131. Жиынтық сұраныс мыналарға сұранысты қамтиды:

- A) Экономикадағы барлық тауарлар мен қызметтер
- B) Тұтыну тауарлары
- C) Ұзақ мерзімді тауарлар
- D) Қаржылық қызметтер
- E) Импорт

132. Жиынтық ұсыныс:

- A) Фирмалар өндіруге дайын өнімнің жалпы көлемі
- B) Болжамды деректер
- C) Мемлекеттік қорлар
- D) Тауарлардың импорты
- E) Ауыл шаруашылығы өнімдерін ұсыну

133. Инвестиция-бұл:

- A) Табыс алу мақсатында капиталды салу
- B) Тұтынуға арналған ақшалай шығыстар
- C) Салықтарды есептеу
- D) Кірістер туралы мәліметтерді жинау
- E) Еңбекақы

134. Ақшаның негізгі функциясы:

- A) Айырбастау құралы
- B) Ақпарат құралы
- C) Несие құралы
- D) Өндіріс құралы
- E) Еңбек ресурсы

135. Инфляция-бұл:

- A) Бағаның жалпы деңгейін арттыру
- B) Салықты азайту
- C) Кірістердің өсуі
- D) ЖІӨ өсуі
- E) Жұмыссыздықтың төмендеуі

136. Инфляцияның себебі:

- A) Айналымдағы ақшаның шамадан тыс мөлшері
- B) Жоғары кірістер
- C) Экспорттың өсуі
- D) Бағаның төмендеуі
- E) Жұмыссыздық

137. Инфляцияның салдарына жатпайды:

- A) Нақты жалақының өсуі
- B) Жинақ құнсыздануы
- C) Инвестициялардың нашарлауы
- D) Сатып алу қабілетінің төмендеуі
- E) Әлеуметтік шиеленістің өсуі

138. Ақша массасы-бұл:

- A) Қолма-қол және қолма-қол ақшасыз ақша жиынтығы
- B) Алтын-валюта резерві
- C) Өнім қорлары
- D) Таза табыс
- E) Мемлекеттік Бюджет

139. Экономикалық өсу-бұл:

- A) Нақты ЖІӨ-нің өсуі
- B) Бағаның өсуі
- C) Валютаның құлдырауы
- D) Жұмыссыздық
- E) Инфляция

140. Экономикалық өсудің негізгі көрсеткіші:

- A) Нақты ЖІӨ өсуі
- B) Импорттың өсуі
- C) Жұмыссыздықты азайту
- D) Экспортты ұлғайту
- E) Салықты көтеру

141. Нарықтық экономиканың негізгі субъектісі:

- A) Жеке кәсіпкер

- B) Мемлекет
- C) Қаржы инспекциясы
- D) Сауда-өнеркәсіп палатасы
- E) Кеден органдары

142. Экономикадағы мемлекет функцияны орындайды:

- A) Реттеу және бақылау
- B) Тауарлар өндіру
- C) Импорт
- D) Кірістерді азайту
- E) Тікелей инвестициялар

143. Салықтар-бұл:

- A) Мемлекет алатын міндетті төлемдер
- B) Банктерге кредиттер
- C) Фирмалардың кірістері
- D) Жеке аударымдар
- E) Ерікті қайырымдылықтар

144. Тікелей салықтар-бұл салықтар:

- A) Табыс немесе мүлік
- B) Сату
- C) Тұтыну
- D) Валюталық операциялар
- E) Акциялар

145. Жанама салықтарға мыналар жатады:

- A) ҚҚС, акциздер
- B) Табыс салығы
- C) Мүлік салығы
- D) Әлеуметтік салық
- E) Жер салығы

146. Мемлекеттік бюджет — бұл:

- A) Мемлекеттің кірістері мен шығыстарының қаржылық жоспары
- B) Кәсіпорындар жоспары
- C) Несиелік бағдарлама
- D) Жеке инвестициялар
- E) Үй шаруашылығының шығындары

147. Мемлекеттік бюджет тапшылығы:

- A) Шығыстардың кірістерден асып кетуі
- B) Кірістердің шығыстардан асып кетуі
- C) Бюджеттің тепе-теңдігі
- D) Салықтардың болмауы
- E) Баға тұрақтылығы

148. Орталық банктің негізгі қызметі:

- A) Ақша-кредит саясатын жүргізу
- B) Тұтынушылық кредиттер беру
- C) Экспортты бақылау
- D) Тауарлардың импорты

Е) Алтынды сақтау

149. Монетарлық саясат-бұл саясат:

- А) Ақша айналымын реттеу
- В) Әлеуметтік қамсыздандыру
- С) Жол салу
- Д) Импортты Алмастыру
- Е) Салықты арттыру

150. Фискалдық саясат-бұл:

- А) Салық салу және мемлекеттік шығыстар саласындағы саясат
- В) Импорттық-экспорттық стратегия
- С) Бағаны бақылау
- Д) Жалақы деңгейі
- Е) Банк саясаты

151. Жұмыссыздық-бұл:

- А) Еңбекке қабілетті халықтың жұмысының болмауы
- В) Жалақыны көтеру
- С) Артық жұмыс күші
- Д) Еңбекке сұраныстың артуы
- Е) Экономиканың құлдырауы

152. Үйкеліс жұмыссыздығы пайда болады:

- А) Жаңа жұмыс іздеу кезінде
- В) Дағдарыс нәтижесінде
- С) Технологиялық өзгерістерге байланысты
- Д) Бағаның өсуі кезінде
- Е) Инфляцияға байланысты

153. Құрылымдық жұмыссыздық байланысты:

- А) Жұмысшылардың дағдылары мен нарық қажеттіліктері арасындағы сәйкессіздік
- В) Жұмыскерлердің көшуі
- С) Ауа райы жағдайлары
- Д) Өндірістің күрт өсуі
- Е) Сұраныстың артуы

154. Циклдік жұмыссыздық пайда болады:

- А) Экономикалық құлдырау кезеңінде
- В) Маусымдыққа байланысты
- С) Жалақыны көтеру кезінде
- Д) Салықтарға байланысты
- Е) Жұмыспен қамтудың өсуі кезінде

155. Толық жұмыспен қамту дегеніміз:

- А) Циклдік жұмыссыздықтың болмауы
- В) Жұмыссыздықтың нөлдік деңгейі
- С) Сұраныстың артуы
- Д) Барлығы мамандық бойынша жұмыс істейді
- Е) ЖІӨ максимумда

156. Экспорт-бұл:

- A) Тауарларды шетелге сату
- B) Тауарларды шетелден сатып алу
- C) Қызметтер импорты
- D) Мемлекеттік шығыстар
- E) Валюта айырбастау

157. Импорт-бұл:

- A) Тауарларды шетелден сатып алу
- B) Тауарларды сату
- C) Инвестициялардан түсетін табыс
- D) Ішкі өндіріс
- E) Кедендік алым

58. Елдің төлем балансы:

- A) Валютаның түсуі мен шығуы арасындағы арақатынас
- B) Бюджеттік есеп
- C) Өндіріс жағдайы
- D) Қаржылық міндеттемелер
- E) Өндіріс көлемі

159. Халықаралық сауда пайдалы, егер:

- A) Елдер ең жақсы нәрсені өндіруге маманданған
- B) Барлығы бірдей шығарады
- C) Нарықтар жабық
- D) Импорттауға тыйым салынады
- E) Валюта бағамдары тұрақты

160. Кедендік тариф-бұл:

- A) Импортқа баж
- B) Валюта бағамы
- C) Инфляция деңгейі
- D) Мемлекет кірісі
- E) Сауда туралы Заң

161. Монополияға қарсы саясат мыналарға бағытталған:

- A) Бәсекелестікті қорғау
- B) Монополияларды қолдау
- C) Импортты шектеу
- D) Салықтардың өсуі
- E) Экспортты ұлғайту

162. Монополия-бұл жағдай:

- A) Бір фирма нарықты бақылайды
- B) Көптеген өндірушілер
- C) Бәсекелестік жоқ
- D) Тұтынушылар басым
- E) Барлық тауарлар бірдей

163. Олигополия-бұл:

- A) Бірнеше ірі фирмалар нарықты бақылайды
- B) Бір сатушы
- C) Еркін бәсекелестік нарығы

- D) Жұмыссыздық
- E) Бюджеттік бақылау

164. Бәсекелестік-бұл:

- A) Өндірушілердің бәсекелестігі
- B) Монополиялық баға
- C) Тауарлардың импорты
- D) Жалақы қоры
- E) Ақша массасы

165. Кәсіпкер-бұл:

- A) Бизнесі ұйымдастыратын және тәуекелге баратын адам
- B) Мемлекеттік қызметші
- C) Зауыт қызметкері
- D) Жалға беруші
- E) Несие беруші

166. Фирманың кірісі:

- A) Тауарларды сатудан түскен түсім
- B) Қызметкерлердің жалақысы
- C) Салық түсімдері
- D) Мемлекеттік инвестициялар
- E) Зейнетақы

167. Шығындар-бұл:

- A) Өндіріс шығындары
- B) Пайда
- C) Рента
- D) Несиелер
- E) Салықтар

168. Пайда-бұл арасындағы айырмашылық:

- A) Кірістер мен шығыстар
- B) Бағасы және өзіндік құны
- C) Экспорт және импорт
- D) Жалпы және таза өнімдермен
- E) Сұраныс пен ұсыныс

169. Амортизация-бұл:

- A) Негізгі құралдардың тозуы
- B) Капиталды ұлғайту
- C) Жалақының өсуі
- D) Қаржылық қор
- E) Пайда

170. Банкроттық-бұл:

- A) Қарыздарды төлей алмау
- B) Нарықтағы жетістік
- C) Пайданың өсуі
- D) Жаңа бизнес
- E) Мемлекеттік қолдау

171. Валюта-бұл:

- A) Елдің ақша бірлігі
- B) Жалақы
- C) Салық
- D) Тариф
- E) Несие

172. Валюта бағамы-бұл:

- A) Бір валютаның басқа бірліктердегі бағасы
- B) ҚҚС мөлшерлемесі
- C) Елдің бюджеті
- D) Инфляция деңгейі
- E) Айырбастау салығы

173. Айырбасталатын валюта-бұл:

- A) Еркін айырбасталатын валюта
- B) Тауар бірлігі
- C) Ескірген вексель
- D) Вексель
- E) Банк картасы

174. Инвестициялық климат:

- A) Капиталды салу шарттары
- B) Ауа райы жағдайлары
- C) Биржадағы температура
- D) Акциялардың құны
- E) Несиелік мөлшерлемелер

175. Тікелей инвестиция-бұл:

- A) Акцияларды сатып алу немесе кәсіпорын құру
- B) Несиені рәсімдеу
- C) Жарнама шығындары
- D) Қарыздарды есептен шығару
- E) Жалақы беру

176. Жанама инвестиция-бұл:

- A) Кәсіпорынды бақылаусыз бағалы қағаздарды сатып алу
- B) Басқаруға тікелей қатысу
- C) Мемлекеттік субсидиялау
- D) Несие беру
- E) ҮЕҰ қаржыландыру

177. Бағалы қағаздар:

- A) Мүліктік құқықтарды растайтын құжаттар
- B) Төлқұжат
- C) Индекс картасы
- D) Банк шарты
- E) Несиелік анықтама

178. Облигация-бұл:

- A) Борыштық міндеттеме
- B) Басқаруға қатысу құқығы

- C) Сақтандыру түрі
- D) Қаржылық резерв
- E) Кәсіпорын активі

179. Акция-бұл:

- A) Компания капиталындағы қатысу үлесі
- B) Несиелік келісім
- C) Биржадағы тауар
- D) Төлем чегі
- E) Қарыз шарты

180. Дивиденд-бұл:

- A) Акция бойынша кіріс
- B) Банктік пайыз
- C) Айыппұл
- D) Салық ставкасы
- E) Жалақы

181. Қор нарығы-бұл:

- A) Бағалы қағаздарды сатып алу-сату нарығы
- B) Азық-түлік саудасы
- C) Валюта айырбастау
- D) Бюджеттік жоспарлау
- E) Жылжымайтын мүлікке инвестиция салу

182. Мемлекеттік реттеу үшін қажет:

- A) Экономиканы тұрақтандыру
- B) Нарықты монополиялау
- C) Кірістерді жасыру
- D) Бәсекелестіктің төмендеуі
- E) Артық инфляция

183. Экономикалық циклдар:

- A) Экономикадағы өрлеу мен құлдырау кезеңдері
- B) Жылдық бюджет
- C) Салық күнтізбесі
- D) Курстық жұмыс
- E) Қаржылық есеп

184. Экономикадағы дағдарыс:

- A) Өндірістің күрт құлдырау кезеңі
- B) ЖІӨ өсуі
- C) Жалақының өсуі
- D) Жинақтауды ұлғайту
- E) Тауарлардың импорты

185. Ұлттық табыс-бұл:

- A) Ел азаматтарының жиынтық табысы
- B) Жалақы
- C) Бюджет
- D) Инфляция
- E) Халықтың шығыстары

186. Жинақ-бұл:

- A) Тұтынуға пайдаланылмайтын кірістің бөлігі
- B) Несие
- C) Табыс салығы
- D) Инвестициялар
- E) Жәрдемақылар

187. Несие-бұл:

- A) Ақшаны қайтару шарттарымен қарыз алу
- B) Жалақы
- C) Субсидия
- D) Зейнетақы
- E) Үлес

188. Несие бойынша пайыздар:

- A) Қарыз қаражатын пайдаланғаны үшін төлемақы
- B) Сақтандыру сомасы
- C) Салық
- D) Фирманың кірісі
- E) Жеңілдік

189. Банк — бұл:

- A) Қаражат тартатын және орналастыратын қаржы мекемесі
- B) Өндіріс фирмасы
- C) Сауда үйі
- D) Сақтандыру компаниясы
- E) Аудиторлық ұйым

190. Депозит-бұл:

- A) Банкке қаражат салымы
- B) Несие
- C) Акция
- D) Облигация
- E) Жалға алу

191. Қаржы жүйесі мыналарды қамтиды:

- A) Банктер, биржалар, сақтандыру компаниялары
- B) Зауыттар
- C) Ішкі кірістер қызметі
- D) Министрліктің
- E) Оқу орындары

192. Сақтандыру-бұл:

- A) Тәуекелдерден қорғау жүйесі
- B) Несиелеу
- C) Бюджеттеу
- D) Тауарларды сатып алу
- E) Инфляциялық реттеу

193. Сақтандыру сыйлықақысы:

- A) Сақтандыру бойынша төлем

- B) Жалақыға үстемеақы
- C) Зейнетақы
- D) Айыппұл
- E) Несие

194. Зейнетақы қоры — бұл:

- A) Зейнетақыны қалыптастыратын ұйым
- B) Банк
- C) Биржа
- D) Коммерциялық құрылым
- E) Қойма

195. Мемлекеттік қарыз — бұл:

- A) Мемлекеттің кредиторлар алдындағы міндеттемелері
- B) Мемлекеттік қызметшілердің жалақысы
- C) Елдің резервтері
- D) Халықтың жинақтары
- E) Ішкі білік

196. Жалпы өнім-бұл:

- A) Өндірілген тауарлардың жалпы құны
- B) Таза пайда
- C) Қызметкерлер саны
- D) Валюта бағамы
- E) Тауардың бағасы

197. Еңбек өнімділігі-бұл:

- A) Уақыт бірлігінде өндірілген өнім көлемі
- B) Жалақы
- C) Капитал
- D) Қызметкерлер саны
- E) Ауысым ұзақтығы

198. Негізгі капиталға мыналар кіреді:

- A) Ғимараттар, жабдықтар
- B) Ақша
- C) Шикізат
- D) Дайын өнім
- E) Көлік шығындары

199. Айналым капиталы-бұл:

- A) Шикізат, материалдар, аяқталмаған өндіріс
- B) Жылжымайтын мүлік
- C) Технологиялар
- D) Бағалы қағаздар
- E) Еңбек ресурстары

200. Кәсіпорынның нарықтық экономикадағы негізгі мақсаты:

- A) Пайда табу
- B) Қайырымдылық
- C) Жұмыспен қамтуды қолдау
- D) Акциялар шығару

Е) Өлеуметтік даму

201. Экономикалық теория нені зерттейді?

- А) Қоғамның шаруашылық өмірін ұйымдастыру тәсілдері
- В) Жасуша құрылысын
- С) Физика заңдарын
- Д) Өнер тарихын
- Е) Адам биологиясын

202. Экономиканың негізгі мәселесі:

- А) Ресурстардың шектеулілігі
- В) Тауарлардың көптігі
- С) Қажеттіліктердің болмауы
- Д) Табыстардың толық теңдігі
- Е) Өндірістің болмауы

203. Ресурстардың шектеулілігі нені білдіреді?

- А) Ресурстар барлық қажеттіліктерді қанағаттандыруға жетпейді
- В) Ресурстар шексіз
- С) Ресурстар қолданылмайды
- Д) Ресурстар адамға қажет емес
- Е) Ресурстар әрқашан артық

204. Адамның қажеттіліктері дегеніміз:

- А) Адамның алғысы және қолданғысы келетіннің бәрі
- В) Тек тамақ пен су
- С) Тек ақша
- Д) Тек киім
- Е) Тек сәнді заттар

205. Негізгі қажеттілікке мысал:

- А) Тамақ
- В) Ойын-сауық
- С) Саяхат
- Д) Өнер
- Е) Сән

206. Экономикалық таңдау дегеніміз:

- А) Шектеулі ресурстарды бөлу туралы шешім қабылдау
- В) Барлық шешімдерден бас тарту
- С) Тегін тауар алу
- Д) Қажеттіліктің болмауы
- Е) Ресурстарды көбейту

207. Альтернативті құн дегеніміз:

- А) Бас тартылған ең тиімді нұсқаның құны
- В) Дүкендегі баға
- С) Жалақы
- Д) Өндіріс құны
- Е) Салық

208. Экономикалық ресурстарға не жатады?

- A) Еңбек, жер, капитал, кәсіпкерлік
- B) Тек ақша
- C) Тек тауарлар
- D) Тек қызметтер
- E) Тек табиғи құбылыстар

209. Күнделікті өмірдегі экономика:

- A) Табыс пен шығын туралы шешім қабылдау
- B) Ғарышты зерттеу
- C) Кітап жазу
- D) Спорт
- E) Өнер

210. Шектеулі ресурс:

- A) Уақыт
- B) Ауа
- C) Күн сәулесі
- D) Гравитация
- E) Идеялар

211. Тауардың пайдалылығы:

- A) Қажеттілікті қанағаттандыру қабілеті
- B) Тауардың бағасы
- C) Тауар саны
- D) Өндіріс процесі
- E) Сұраныс

212. Рационалды таңдау:

- A) Ең аз шығынмен ең көп пайда әкелетін таңдау
- B) Кездейсоқ шешім
- C) Ең қымбат тауарды таңдау
- D) Таңдаудан бас тарту
- E) Талдаусыз таңдау

213. Күнделікті экономикалық шешімдерге не әсер етеді?

- A) Табыс пен баға
- B) Тек ауа райы
- C) Тек көңіл-күй
- D) Тек дәстүр
- E) Тек жарнама

214. Табыс дегеніміз:

- A) Адамның немесе отбасының ақшалай кірісі
- B) Шығын
- C) Қарыз
- D) Жоғалтулар
- E) Салық

215. Экономикалық таңдау мысалы:

- A) Тәттінің орнына нан сатып алу
- B) Ұйықтау
- C) Серуендеу

- D) Кітап оқу
- E) Әңгімелесу

216. Тұтыну дегеніміз:

- A) Қажеттілікті қанағаттандыру үшін тауарлар мен қызметтерді пайдалану
- B) Өндіріс
- C) Айырбас
- D) Жарнама
- E) Ақша сақтау

217. Экономикалық теория не үшін маңызды?

- A) Дұрыс қаржылық шешім қабылдауға көмектеседі
- B) Табиғатты зерттейді
- C) Тек ғалымдарға керек
- D) Маңызы жоқ
- E) Өнерді зерттейді

218. Кәсіпкер кім?

- A) Пайда табу үшін бизнесті ұйымдастыратын адам
- B) Жұмысшы
- C) Мемлекеттік қызметкер
- D) Студент
- E) Сатып алушы

219. Кәсіпкерліктің басты мақсаты:

- A) Пайда табу
- B) Тегін өндіріс
- C) Демалыс
- D) Оқу
- E) Қайырымдылық

220. Кәсіпкерлік қызмет дегеніміз:

- A) Табыс табуға бағытталған дербес қызмет
- B) Оқу
- C) Спорт
- D) Табыссыз хобби
- E) Мемлекеттік қызмет

221. Кәсіпкерлікке жататын қызмет:

- A) Дүкен ашу
- B) Мектепке бару
- C) Кітап оқу
- D) Ұйықтау
- E) Серуендеу

222. Шағын бизнес:

- A) Қызметкерлері аз және табысы шектеулі кәсіпорын
- B) Мемлекеттік компания
- C) Ірі корпорация
- D) Монополия
- E) Әскер

223. Бизнес тәуекелі:

- A) Қаражаттың бір бөлігін немесе толық жоғалту мүмкіндігі
- B) Кепілді пайда
- C) Тегін табыс
- D) Шығынның болмауы
- E) Мемлекеттік көмек

224. Кәсіпкерлік неге тәуекелмен байланысты?

- A) Пайдаға кепілдік жоқ
- B) Бизнес әрқашан шығынды
- C) Клиент жоқ
- D) Салық жоқ
- E) Бәсеке жоқ

225. Кәсіпкерлік тәуекел мысалы:

- A) Сұраныстың төмендеуінен ақша жоғалту
- B) Жалақы алу
- C) Университетте оқу
- D) Демалыс
- E) Стипендия алу

226. Кәсіпкердің жауапкершілігі:

- A) Қызмет нәтижесіне жауап беру міндеті
- B) Демалыс
- C) Міндеттің болмауы
- D) Жәрдемақы алу
- E) Мемлекеттік қорғау

227. Бәсеке дегеніміз:

- A) Нарықтағы кәсіпкерлер арасындағы бәсекелестік
- B) Бизнесің болмауы
- C) Мемлекеттік бақылау
- D) Монополия
- E) Сатып алушылардың болмауы

228. Бәсекенің пайдасы:

- A) Бағаның төмендеуі және сапаның артуы
- B) Салықтың өсуі
- C) Таңдаудың азаюы
- D) Дүкендердің жабылуы
- E) Бағаның өсуі

229. Қызмет көрсету саласындағы кәсіпкерлік:

- A) Шаштараз
- B) Мұнай өндіру
- C) Егін жинау
- D) Аңшылық
- E) Балық аулау

230. Бизнесі бастау үшін қажет:

- A) Идея және бастапқы капитал
- B) Тек ниет

- C) Тек диплом
- D) Тек жарнама
- E) Тек мемлекет көмегі

231. Кәсіпкерлік экономика үшін маңызды, себебі:

- A) Жұмыс орындарын құрып, өндірісті дамытады
- B) Өндірісті азайтады
- C) Бәсекені азайтады
- D) Сауданы тоқтатады
- E) Мемлекетті алмастырады

232. Пайда дегеніміз:

- A) Табыс пен шығынның айырмасы
- B) Барлық шығын
- C) Жалақы
- D) Салық
- E) Тауар бағасы

233. Сәтсіз бизнес нәтижесі:

- A) Зиян
- B) Кепілді пайда
- C) Жалақының өсуі
- D) Тегін тауар
- E) Шығынның болмауы

234. Кәсіпкерліктің дамуына не әсер етеді?

- A) Мемлекеттік қолдау және еркін нарық
- B) Толық тыйым
- C) Бәсекенің болмауы
- D) Дүкендердің жабылуы
- E) Сатып алушылардың болмауы

235. Отбасының табысы:

- A) Барлық ақшалай кірістер
- B) Тек шығын
- C) Тек салық
- D) Тек несие
- E) Тек жинақ

236. Отбасының шығыны:

- A) Тауарлар мен қызметтерге жұмсалған ақша
- B) Кіріс
- C) Пайда
- D) Жинақ
- E) Инвестиция

237. Отбасы бюджеті:

- A) Табыс пен шығын жоспары
- B) Несие
- C) Салық түрі
- D) Инвестиция
- E) Мемлекеттік табыс

238. Бюджетті жоспарлау мақсаты:

- A) Табыс пен шығынды бақылау
- B) Қарызды көбейту
- C) Бар ақшаны жұмсау
- D) Несие алу
- E) Салықты көбейту

239. Жинақ дегеніміз:

- A) Болашаққа сақталған табыс бөлігі
- B) Барлық шығын
- C) Банк несиесі
- D) Салық
- E) Ақша жоғалту

240. Инвестиция:

- A) Пайда табу үшін ақша салу
- B) Тамаққа шығын
- C) Киім сатып алу
- D) Коммуналдық төлем
- E) Салық

241. Жинақ мысалы:

- A) Банктегі ақша
- B) Телефон сатып алу
- C) Шот төлеу
- D) Демалысқа бару
- E) Азық-түлік алу

242. Несие:

- A) Банктен алынған қарыз ақша
- B) Тегін ақша
- C) Мемлекеттік сыйлық
- D) Жинақ
- E) Табыс

243. Несие қайтарылады:

- A) Негізгі сома және пайызбен
- B) Тек пайыз
- C) Тек бөлігі
- D) Ештеңе
- E) Тек комиссия

244. Несие пайызы:

- A) Банктің ақшасын пайдаланғаны үшін төлем
- B) Жеңілдік
- C) Салық
- D) Банк пайдасы
- E) Тегін қызмет

245. Қаржылық тәуекел:

- A) Ақша жоғалту мүмкіндігі
- B) Кепілді пайда
- C) Тегін табыс
- D) Тұрақты жалақы
- E) Шығынсыз жағдай

246. Қаржылық проблеманы болдырмау:

- A) Бюджетті жоспарлау
- B) Кездейсоқ сатып алу
- C) Ақшаны есептемеу
- D) Көп несие алу
- E) Ақша жұмсамау

247. Міндетті шығын:

- A) Үй және коммуналдық төлемдер
- B) Ойыншық сатып алу
- C) Ойын-сауық
- D) Саяхат
- E) Хобби

248. Міндетті емес шығын:

- A) Ойын-сауық
- B) Пәтер төлемі
- C) Азық-түлік
- D) Көлік төлемі
- E) Емделу

249. Жинақ не үшін керек?

- A) Қаржылық қауіпсіздік үшін
- B) Барын жұмсау үшін
- C) Көбірек несие алу үшін
- D) Жұмыс істемеу үшін
- E) Қарыз көбейту үшін

250. Несиені дұрыс қолданбау салдары:

- A) Қарыз жүктемесі
- B) Табыс өсуі
- C) Тегін ақша
- D) Шығын азаюы
- E) Жинақ өсуі

251. Қаржылық сауаттылық:

- A) Табыс пен шығынды жоспарлау қабілеті
- B) Көп несие алу
- C) Бюджетсіз өмір
- D) Кездейсоқ сатып алу
- E) Ақшаны елемей

252. Сұраныс ұсыныстан тез өссе:

- A) Баға өседі
- B) Баға төмендейді
- C) Өзгермейді

- D) Нарық жойылады
- E) Ұсыныс нөл болады

253. Нарықтық тепе-теңдік:

- A) Сұраныс = ұсыныс
- B) Сұраныс көп
- C) Ұсыныс көп
- D) Баға нөл
- E) Бәсеке жоқ

254. Баға тепе-теңдіктен төмен болса:

- A) Тапшылық пайда болады
- B) Артық өнім
- C) Сұраныс жоқ
- D) Ұсыныс шексіз
- E) Нарық тұрақты

255. Табыс өскенде сұраныс:

- A) Артады
- B) Азаяды
- C) Өзгермейді
- D) Жойылады
- E) Тек мемлекетке тәуелді

256. Өндіріс шығыны артса:

- A) Ұсыныс азаяды
- B) Ұсыныс артады
- C) Сұраныс өседі
- D) Баға түседі
- E) Өзгермейді

257. Сұраныс қисығын оңға жылжитатын фактор:

- A) Тұтынушы талғамының өсуі
- B) Бағаның өсуі
- C) Ұсыныстың азаюы
- D) Салықтың өсуі
- E) Бәсекенің азаюы

258. Артық өнім болғанда:

- A) Баға төмендейді
- B) Баға өседі
- C) Сұраныс жойылады
- D) Ұсыныс артады
- E) Нарық тоқтайды

259. Сұранысқа әсер етпейтін фактор:

- A) Өндіріс құны
- B) Табыс
- C) Талғам
- D) Баға
- E) Орынбасар тауарлар

260. Сұраныс икемділігі:

- A) Баға өзгерісіне сұраныстың реакциясы
- B) Тауар саны
- C) Пайда көлемі
- D) Салық мөлшері
- E) Сатып алушылар саны

261. Сұраныс икемсіз:

- A) Баға өзгерсе де сұраныс аз өзгереді
- B) Сұраныс қатты өзгереді
- C) Баға нөл
- D) Бәсеке жоқ
- E) Ұсыныс көп

262. Орынбасар тауар бағасы өссе:

- A) Негізгі тауарға сұраныс артады
- B) Сұраныс азаяды
- C) Ұсыныс жойылады
- D) Баға төмендейді
- E) Монополия болады

263. Сатушылар көбейсе:

- A) Ұсыныс артады
- B) Ұсыныс азаяды
- C) Сұраныс жойылады
- D) Баға өседі
- E) Нарық жабылады

264. Баға төмен шектелсе:

- A) Тапшылық
- B) Артық өнім
- C) Тепе-теңдік
- D) Ұсыныс артады
- E) Пайда өседі

265. Ұсыныс қисығын оңға жылжытады:

- A) Өндіріс шығынының азаюы
- B) Салық өсуі
- C) Ресурс қымбаттауы
- D) Технология төмендеуі
- E) Өнімділік азаюы

266. Еркін бәсеке кезінде:

- A) Баға тепе-теңдікке ұмтылады
- B) Баға бекітіледі
- C) Сұраныс жойылады
- D) Өндіріс тоқтайды
- E) Монополия пайда болады

267. Нарықта баға қалай қалыптасады?

- A) Сұраныс пен ұсыныс арқылы
- B) Кездейсоқ

- C) Тек мемлекет арқылы
- D) Сатып алушысыз
- E) Тұрақты

268. Тепе-теңдік бағаның маңызы:

- A) Сұраныс пен ұсынысты теңестіреді
- B) Ең жоғары баға
- C) Ең төмен баға
- D) Бәсекені жояды
- E) Нарыққа әсер етпейді

269. Елдің банк жүйесінің бас реттеушісі болып табылатын және ұлттық валютаны эмиссиялаудың (басып шығарудың) айрықша құқығына ие мекеме қалай аталады?

- A) Ұлттық банк
- B) Инвестициялық қор
- C) Коммерциялық банк
- D) Қор биржасы
- E) Құрылыс кооперативі

270. Банктің қарыз алушыға ақшаны қайтарымдылық, төлемділік және мерзімділік шарттарымен ұсыну жөніндегі қызметі қалай аталады?

- A) Банк кредиті
- B) Банк депозиті
- C) Валюта айырбастау
- D) Нақты ақша инкассациясы
- E) Қаржылық консалтинг

271. Клиентке пайыз түрінде табыс алу мақсатында өзінің бос ақшалай қаражатын банкте сақтауға мүмкіндік беретін қызмет қалай аталады?

- A) Банк салымы (депозит)
- B) Тұтынушылық кредит
- C) Ақша аударымы
- D) Сауда эквайрингі
- E) Сейф ұяшығын жалға алу

272. Сауда нүктесіне сатып алушылардан тауарлар үшін төлемді пластикалық карталар немесе смартфондар көмегімен қабылдауға мүмкіндік беретін банк қызметі қалай аталады?

- A) Эквайринг
- B) Лизинг
- C) Факторинг
- D) Клиринг
- E) Свопинг

273. Клиентке өзінің банк шотын басқаруға, аударымдар жасауға және интернет арқылы компьютерден немесе смартфоннан қызметтерге төлем жасауға мүмкіндік беретін жүйе қалай аталады?

- A) Онлайн-банкинг (интернет-банкинг)
- B) Көше банкоматы
- C) Кассалық терминал
- D) Телефондық автожауап бергіш
- E) Қағаз жинақ кітапшасы

274. Электрондық әмияндарда сақталатын және интернеттегі жедел есеп айырысулар үшін пайдаланылатын нақты ақшаның цифрлық баламасы қандай терминмен аталады?
- A) Электрондық ақша
  - B) Заем облигациялары
  - C) Фирма вексельдері
  - D) Нақты банкноттар
  - E) Алтын құймалар
275. Төмендегілердің қайсысы қолма-қол ақшамен салыстырғанда қарапайым адам үшін қолма-қол ақшасыз төлемдерді пайдаланудың басты артықшылығы болып табылады?
- A) Қашықтықтан есеп айырысуларды жүргізу жылдамдығы және ауыр банкноттарды алып жүру қажеттілігінің болмауы
  - B) Дүкендердегі барлық тауарлар бағасының екі есе төмендеуіне толық кепілдік беруі
  - C) Бүкіл әлемде электр қуаты мен байланыс толық болмаған жағдайда да сатып алуды жүзеге асыру мүмкіндігі
  - D) Азаматты кез келген айыппұлдар мен коммуналдық қызметтерді төлеуден толық босатуы
  - E) Сатып алуды жүзеге асырғаннан кейін бірден шоттағы соманың автоматты түрде екі еселенуі
276. Банкоматтар мен терминалдарда пластикалық карта бойынша операцияларды растау үшін пайдаланылатын құпия төрт таңбалы цифрлық код қалай аталады?
- A) PIN-код
  - B) CVV2-код
  - C) QR-код
  - D) IBAN-код
  - E) SWIFT-код
277. Интернетте төлемді растаудың, ақшаны есептен шығаруды мақұлдау үшін клиенттің телефонына уақытша СМС-код келетін әдісі қандай атауға ие?
- A) Екі факторлы аутентификация
  - B) Картаны аппараттық сканерлеу
  - C) Логинді пошта арқылы қалпына келтіру
  - D) Қосымшаның параметрлерін нөлдеу
  - E) Транзакцияны алушының тарапынан тоқтату
278. Пайдаланушылардың логиндері мен парольдерін иемдену мақсатында белгілі бір банктің веб-сайтының сыртқы түрін толық көшіретін интернеттегі алаяқтық сайт қалай аталады?
- A) Фишингтік сайт
  - B) Іздеу порталы
  - C) Корпоративтік блог
  - D) Бұлттық қойма
  - E) Интернет-энциклопедия
279. Адамдар көшеде немесе сауда орталықтарында өздерінің банк шоттарынан қолма-қол ақшаны дербес шешіп алатын арнайы пластикалық немесе металл құрылғы қалай аталады?
- A) Банкомат
  - B) Валидатор
  - C) Смартфон

- D) Кассалық аппарат
- E) Төлем шлюзі

280. Пластикалық дебеттік карта дегеніміз не?

- A) Клиенттің банктегі шотында жатқан өз ақшасына қол жеткізу құралы
- B) Адамның банк мүлкіндегі үлеске меншік құқығын растайтын құжат
- C) Бастапқыда тек мемлекеттік кредиттік қаражат қана орналасатын карта
- D) Елдің орталық қаржылық реттеушісі ғимаратына рұқсаттама (пропуск)
- E) Серіктес дүкендерден тегін тауар алуға арналған купон

281. Есеп айырысулар мен аударымдарды жүргізу үшін пайдаланылатын (әріптер мен цифрлардан тұратын) бірегей халықаралық банк шотының нөмірі қалай аталады?

- A) IBAN
- B) PIN
- C) CVV
- D) SMS
- E) PUSH

282. Клиентке белгіленген лимит шегінде банктің ақшасын кейіннен қайтару шартымен пайдалана отырып, сатып алуларды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін карта банк карталарының қай түріне жатады?

- A) Кредиттік карта
- B) Дебеттік карта
- C) Жалақылық карта
- D) Әлеуметтік карта
- E) Жинақтаушы карта

283. Коммерциялық банк қарыз алушыға кредиттік қаражатты пайдалану мүмкіндігін бергені үшін одан қандай төлем алады?

- A) Ссудалық пайыз
- B) Жарғылық капитал
- C) Салықтық шегерім
- D) Сақтандыру кепілі
- E) Мемлекеттік бож

284. Төмендегілердің қайсысы мобильді банкингті пайдалану кезіндегі қауіпсіздіктің негізгі ережесі болып табылады?

- A) Қосымшаның парольдері мен бірреттік СМС-кодтарды ешқашан және ешкімге хабарламау
- B) Өзінің ПИН-кодын маркермен тікелей пластикалық картаның беткі жағына жазып қою
- C) Бейтаныс жіберушілерден келген хаттардағы барлық сілтемелер бойынша өту
- D) Барлық қаржылық сервистер үшін «1234» деген бірдей қарапайым парольді пайдалану
- E) Кез келген ақша аударымдарын жасау кезінде телефонды өшіріп тастау

285. Банк клиентке төлем жасалғаннан кейін операцияның ресми растауы ретінде беретін қағаз немесе электрондық құжат қалай аталады?

- A) Чек (түбіртек)
- B) Шарт (келісімшарт)
- C) Лицензия
- D) Патент

Е) Сауалнама (анкета)

286. Ең қарапайым түсінік бойынша жасанды интеллект (ЖИ) дегеніміз не?

- А) Компьютерлік жүйелердің әдетте адам ақыл-ойын талап ететін шығармашылық және аналитикалық тапсырмаларды орындау қабілеті
- В) Тек зауыттардағы ауыр қол еңбегін орындау үшін жасалған физикалық робот
- С) Үлкен сандық деректер жиынтығын жылдам қосуға арналған электрондық кесте
- Д) Мәтіндік редакторлардағы орфографияны автоматты түрде тексеретін бағдарлама
- Е) Көлемі ұлғайтылған жады бар қатты дискілердің жаңа буыны

287. Компьютерлерге кескіндерді «қарауға», олардағы адамдардың жүзін немесе заттарды тануға мүмкіндік беретін ЖИ технологиясы қалай аталады?

- А) Компьютерлік көру (машиналық көру)
- В) Дауыстық қозғалтқыш (движок)
- С) Мәтіндік редактор
- Д) Операциялық жүйе
- Е) Деректер базасы

288. Компанияның веб-сайтында клиентпен мәтіндік немесе дауыстық диалог жүргізуге, оның сұрақтарына жауап беруге қабілетті ЖИ негізіндегі бағдарлама қалай аталады?

- А) Чат-бот (виртуалды ассистент)
- В) Іздеу роботы
- С) Пошталық спам-фильтр
- Д) Антивирустық бағдарлама
- Е) Графикалық редактор

289. Сауда компаниясы өз клиенттерінің сатып алуларын талдау үшін ЖИ-ді ендіруден қандай басты пайда алады?

- А) Клиенттерге тауарлар бойынша дербес (персоналды) әрі дәлірек ұсыныстар жасау мүмкіндігі
- В) Компанияны үй-жайларды жалға алу ақысын төлеу қажеттілігінен толық босату
- С) Әлемдік нарықтан барлық бәсекелестердің автоматты түрде жойылуы
- Д) Сатып алушыларға тауарлық чектерді бермеуге заңды құқық алу
- Е) Тауарларды бөлшек сауда бағаларын белгілемей-ақ сату мүмкіндігі

290. ЖИ-дің белсенді енгізілуі мен автоматтандыруға байланысты еңбек нарығында қандай өзгеріс орын алуда?

- А) Рутиндік (бірсарынды) еңбекке деген қажеттілік азайып, деректермен жұмыс істейтін мамандарға сұраныс артуда
- В) Әлемдегі барлық қолданыстағы мамандықтар мен жұмыс орындары толықтай және мәңгілікке жабылады
- С) Барлық қызметкерлерді ауыр өнеркәсіп фабрикаларына мәжбүрлі түрде ауыстыру жүреді
- Д) Жалақыны қолма-қол ақшамен төлеуге заңнамалық тұрғыдан тыйым салынады
- Е) Барлық адамдар үшін мектептік және жоғары білім алу қажеттілігі жойылады

291. Генеративті ЖИ жұмысындағы, нейрожелі жоқ фактілерді ойдан шығарып, өтірікті шындық ретінде көрсететін сәтсіздік (қателік) қандай атауға ие?

- А) Галлюцинация
- В) Қайта жүктеу
- С) Жаңарту
- Д) Жою

Е) Мұрағаттау

292. Төмендегілердің қайсысы қарапайым тұтынушының күнделікті өмірінде ЖИ-ді пайдаланудың мысалы болып табылады?

- А) Стримингтік сервистердегі өткен көрілімдер негізіндегі музыкалық және видео ұсынымдар
- В) Төсек жанындағы тумбочкада тұрған кәдімгі механикалық оятқыш
- С) Стандартты механикалық жазу машинкасында мәтінді басып шығару
- Д) Пошта жәшігіндегі тауарлардың қағаз каталогын қарау
- Е) Стационарлық сымды үй телефонымен сөйлесу

293. Егер компания қызметкерлері фирманың құпия құжаттарын ашық тегін ЖИ-сервистеріне жүктейтін болса, деректер қауіпсіздігі үшін қандай басты тәуекел туындайды?

- А) Құпия ақпараттың ашық қолжетімділікке немесе ЖИ әзірлеушілеріне кетіп қалу (жылыстау) тәуекелі
- В) Қызметкердің компьютеріндегі қатты дисктің физикалық түрде жарылылу қаупі
- С) Ұялы байланыс операторлары тарапынан компанияға автоматты түрде айыппұл салыну қаупі
- Д) Компьютердің бүкіл операциялық жүйесінің лезде жойылып кету қаупі
- Е) Компания ғимаратына меншік құқығының нейрожеліні жасаушыларға өтуі

294. Компьютерге заңдылықтарды табуды және тапсырмаларды шешуді үйрету үшін оған үлкен көлемдегі деректерді беру процесі қалай аталады?

- А) Модельді (нейрожеліні) оқыту
- В) Дискті форматтау
- С) Мәтіндік компиляция
- Д) Файлдарды мұрағаттау
- Е) Сымды трансляция

295. Кадрлар бөлімінің (HR) жұмысындағы қандай рутиндік тапсырманы ЖИ көмегімен оңай автоматтандыруға болады?

- А) Үміткерлердің түйіндемелерін кілт сөздер мен дағдылар бойынша бастапқы іріктеуден өткізу
- В) Корпоративтік спорттық мерекелерді физикалық түрде өткізу
- С) Директордың жеке қаражатынан қызметкерлерге материалдық көмек төлеу
- Д) Жұмысшылар арасындағы жеке психологиялық қақтығыстарды шешу
- Е) Қағаз еңбек кітапшаларына қауырсын қаламмен қол қою

296. Бизнестің қай түрінде ЖИ отынды үнемдеу мақсатында көліктің оңтайлы қозғалыс маршруттарын автоматты түрде құру үшін пайдаланылады?

- А) Логистика және тауарларды жеткізу
- В) Шаштараз қызметтері
- С) Заңгерлік кеңес беру
- Д) Зергерлік өндіріс
- Е) Психологиялық көмек

297. Төмендегілердің қайсысы ЖИ оқытылатын «үлкен деректер» (Big Data) ұғымына жатады?

- А) Қолмен өңдеу мүмкін емес әртүрлі ақпараттың орасан зор массивтері
- В) Ірі қаріппен жазылған бір үлкен мәтіндік бет
- С) Физикалық салмағы үлкен құжаттар салынған папка

- D) Тек дөңгелек сандарды ғана қоса алатын калькулятор
- E) Көптеген әріптерден тұратын электрондық адрес

298. Зауыттарда бөлшектердің сапасын бақылау үшін ЖИ-ді пайдалану қандай артықшылық береді?

- A) Конвейерді тоқтатпай-ақ ақауларды анықтаудың жылдамдығы мен дәлдігі
- B) Өндіріс үшін шикізат сатып алу шығындарын толық жою
- C) Тауарларды электр энергиясын пайдаланбай-ақ өндіру мүмкіндігі
- D) Барлық жұмысшылардың біліктілігін автоматты түрде инженерлер деңгейіне дейін арттыру
- E) Зауытты қандай да бір қаржылық есептілікті жүргізуден босату

299. Медицинада суреттерді талдау үшін ЖИ-ді ендіру кезінде диагноз туралы түпкілікті шешімді компьютер емес, неліктен дәрігер қабылдауы керек?

- A) ЖИ қателесуі мүмкін, ал адамның өмірі мен денсаулығы үшін жауапкершілікті дәрігер көтереді
- B) ЖИ тек дәрігердің кабинетінде жарық өшірілгенде ғана жұмыс істейді
- C) Ауруханаларда компьютерлік бағдарламаларды іске қосуға заңды түрде тыйым салынған
- D) Дәрігер есеп беру үшін суретті қағазға қолмен қайта салуға міндетті
- E) ЖИ алгоритмдері ақпаратты монитор экрандарына шығара алмайды

300. ЖИ негізіндегі қай құрал жазушылар мен маркетингтарға мәтіндердің, мақалалардың немесе посттардың нобайларын жылдам жасауға көмектеседі?

- A) Генеративті тілдік модельдер (мәтіндік нейрожелілер)
- B) Кестелік калькуляторлар
- C) Антивирустық сканерлер
- D) Дискті тазалау бағдарламалары
- E) Резервтік көшіру жүйелері

301. Егер банк клиенттерді қолдау қызметін толықтай нашар бапталған роботпен алмастырса, қандай теріс салдар туындауы мүмкін?

- A) Машинаның бірсарынды және әрдайым дәл емес жауаптарына байланысты клиенттер лояльділігінің (сенімінің) төмендеуі
- B) Бөлшек сатып алушылардың барлық ағымдағы шоттарының автоматты түрде жабылуы
- C) Робот іске қосылған алғашқы күні-ақ банктің лезде банкротқа ұшырауы
- D) Банктің барлық серверлерінің мемлекеттік ведомстволардың бақылауына өтуі
- E) Осы қаржы ұйымының барлық банкоматтарының физикалық түрде бұзылуы

302. Процестік ЖИ жүйелерін пайдаланудың мысалы ретінде «ақылды үй» термині астында не түсініледі?

- A) Жарықты, температураны және қауіпсіздікті автоматты түрде реттеуге қабілетті, желімен біріктірілген тұрмыстық техникалар жүйесі
- B) Тек ғалымдар мен университет профессорлары тұратын үй
- C) Жаңа сызбалар бойынша кірпіш пен цементті пайдаланбай салынған ғимарат
- D) Барлық жиһаздары қайта өңделген пластиктен жасалған пәтер
- E) Мүлік салығын төлеуден толық босатылған тұрғын үй

303. Стартап дегеніміз не?

- A) Белгісіздік жағдайында ауқымдалатын бизнес-модельді іздеу үшін құрылған жаңа (жас) компания

- B) Үйдің жанынан франшиза бойынша ашылған кез келген дүкен немесе шаштараз
- C) Елу жылдан астам уақыт жұмыс істеп келе жатқан мемлекеттік фабрика
- D) Министрлік ішіндегі халықтан салық жинауға жауапты бөлім
- E) Тегін киім-кешек тарататын қайырымдылық қоры

304. Стартаптар теориясында ең аз шығынмен сатып алушылардың қызығушылығын тексеру үшін жасалған өнімнің алғашқы, ең қарапайым нұсқасы қалай аталады?

- A) MVP (минималды өміршең өнім)
- B) Бизнес-жоспар
- C) Компания жарғысы
- D) Финалдық релиз
- E) Бренд-бук

305. Тек идея ғана бар стартапты құрудың ең алғашқы кезеңінде (pre-seed сатысы) капитал көбінесе қай ақпарат көзінен алынады?

- A) Құрылтайшылардың жеке жинақтары, отбасы немесе достарының қаражаты
- B) Зауытты кепілге қою арқылы халықаралық коммерциялық банктен алынған ірі кредит
- C) Елдің мемлекеттік зейнетақы қорынан алынған мақсатты заем
- D) Қор биржасында акцияларды сатудан алынған қаражат
- E) Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымынан келетін қаржылық көмек

306. Бастапқы идея іске аспай қалғанда, бірақ технологияларды сақтап қалу туралы шешім қабылданған кезде стартап қызметі бағытының шұғыл өзгеруі қандай терминмен аталады?

- A) Пивот (Pivot)
- B) Банкроттық
- C) Ликвидация (жою)
- D) Слияние (бірігу)
- E) Листинг

307. Бизнес-періште дегеніміз кім?

- A) Стартаптарға дамудың ерте кезеңдерінде компаниядағы үлес үшін ақша беретін жеке инвестор
- B) Шағын кәсіпорындарды тегін тіркеуге көмектесетін заңгер
- C) Өрт қауіпсіздігінің сақталуын тексеретін мемлекеттік инспектор
- D) Ірі мемлекеттік зауытты басқаратын жалдамалы директор
- E) Интернет-дүкеннен тауарды бірінші болып сатып алған сатып алушы

308. Венчурлық қор дегеніміз не?

- A) Инвестордардың ақшасын жоғары тәуекелді инновациялық жобаларға салу үшін біріктіретін ұйым
- B) Шағын бизнестен салық жинайтын мемлекеттік мекеме
- C) Халыққа кәдімгі тұтынушылық кредиттер беретін банк
- D) Экологиялық бастамаларды қолдайтын қайырымдылық қоғамы
- E) Бөлшек сауда саласындағы тұтынушылардың құқықтарын қорғау қауымдастығы

309. Идея авторлары интернет-сайттар арқылы көптеген қарапайым адамдардан аз көлемде ақша жинайтын, жобаға қаражат жинау әдісі қалай аталады?

- A) Краудфандинг
- B) Кредиттеу
- C) Жекешелендіру
- D) Ұлттандыру

Е) Депонирлеу

310. Инновация дегеніміз не?

- А) Пайда әкелетін және тиімділіктің сапалы өсуін қамтамасыз ететін енгізілген жаңалық (жаңашылдық)
- В) Шаруашылық жүргізудің кез келген ескі және уақытпен тексерілген технологиясы
- С) Өзге біреудің дәстүрлі өнімін өзгертпестен көшіру процесі
- Д) Компания кеңсесі үшін кәдімгі кеңсе тауарларын сатып алу
- Е) Фирманың барлық қызметкерлері үшін жұмыс күнін директивті түрде ұзарту

311. Оқыту, менторлар және байланыстар көмегімен стартаптардың бірнеше ай ішінде жылдам өсуіне көмектесетін ұйым (немесе бағдарлама) қалай аталады?

- А) Бизнес-акселератор
- В) Салық инспекциясы
- С) Сауда-өнеркәсіп палатасы
- Д) Төрелік (арбитраж) соты
- Е) Зейнетақы қоры

312. Стартаптардың жабылу статистикасында ең көп таралған себеп қандай?

- А) Жасалған өнім нарықта ешкімге керек болмай шықты (сұраныстың болмауы)
- В) Бұқаралық ақпарат құралдарында компания туралы тым жиі жарияланымдардың шығуы
- С) Құрылтайшыларда жоғары экономикалық білімнің болуы
- Д) Қаладағы кеңсе үй-жайларын жалға алу құнының төмендеуі
- Е) Алғашқы клиенттерден көптеген оң пікірлердің түсуі

313. Құрылтайшылар инвесторлардан түбегейлі ақша алмай, тек өз жинақтары мен түскен табыс есебінен ғана өсетін стартапты дамыту стратегиясы қандай атауға ие?

- А) Бутстрэппинг
- В) IPO-ға шығу
- С) Кредит алу
- Д) Ұлттандыру
- Е) Франчайзинг

314. Стартаптың «Өлім алқабы» термині нені білдіреді?

- А) Стартаптың дамуға ақша жұмсап жатқан, бірақ әлі пайда таба бастамаған ауыр кезеңі
- В) Компанияның табысты жұмысының он жылдық мерейтойын атап өтетін уақыты
- С) Компания кеңсесінің басқа елге немесе аймаққа көшу процесі
- Д) Стартап өзінің басты бәсекелесін сатып алатын кезең
- Е) Елде АТ-бизнесі (IT) жүргізуге заңнамалық тұрғыдан тыйым салу

315. Стартап идеясын ойлап тапқан және компанияның негізін қалаған адамдарды қалай атайды?

- А) Фаундерлер (құрылтайшылар)
- В) Дистрибьюторлар
- С) Кредиторлар
- Д) Аудиторлар
- Е) Брокерлер

316. Өнертабысты қорғайтын және басқаларға технологияны рұқсатсыз көшіруге тыйым салатын, мемлекет тарапынан берілетін ресми құжат қалай аталады?

- А) Патент

- B) Чек
- C) Диплом
- D) Сауалнама
- E) Төлқұжат

317. Қарапайым тілмен айтқанда стартаптың «юнит-экономикасы» дегеніміз не?

- A) Жобаның тиімділігін немесе шығындылығын бір клиентке немесе тауар бірлігіне шаққандағы есебі
- B) Компанияның мемлекеттік бюджетке бір жыл ішінде төлеуі тиіс салықтарының жалпы сомасы
- C) Коммерциялық фирма кеңсесінің ішіндегі қызметкерлердің мінез-құлық ережелері
- D) Елдің ірі монополиялар қызметін реттейтін заңдар жиынтығы
- E) Қойма үй-жайының бір квадрат метрін жалға алудың орташа құны

318. Стартаптың инвесторлар алдындағы қысқаша таныстырылымы (әдетте бірнеше минутқа созылады), оның мақсаты — жобаға қызығушылық ояту, қалай аталады?

- A) Питч
- B) Аудит
- C) Лизинг
- D) Бартер
- E) Депозит

319. Жаңа өнімді жасау кезінде стартаптың шағын командасының ірі корпорацияның алдында қандай басты артықшылығы бар?

- A) Шешім қабылдаудың жоғары жылдамдығы және өзгерістерге икемділігі
- B) Орасан зор қаржылық резервтер мен миллиардтық бюджеттердің болуы
- C) Барлық мемлекеттік министрліктер тарапынан тікелей қолдаудың болуы
- D) Бүкіл әлемдік нарықта өз бағаларын белгілеу мүмкіндігі
- E) Кәсіби заңгерлер мен бухгалтерлердің үлкен штатының болуы

320. Нарықтық жүйеде экономиканы мемлекеттік реттеудің басты мақсаты қандай?

- A) Нарық сәтсіздіктерін тегістеу және қоғамның тұрақты дамуын қамтамасыз ету
- B) Жеке меншікті және коммерциялық кәсіпорындарды толығымен жою
- C) Елдің барлық азаматтары үшін бірдей жалақы белгілеу
- D) Өндірілетін аяқ киім мен киім-кешектің санын директивті түрде анықтау
- E) Басқа мемлекеттермен сауда жүргізуге тыйым салу

321. Төмендегілердің қайсысы мемлекет адамдарға тегін ұсынатын «қоғамдық игіліктің» классикалық мысалы болып табылады?

- A) Көшелерді жарықтандыру және тегін автомобиль жолдары
- B) Мобильді телефондар және олардың аксессуарлары
- C) Жеке фитнес-клубтарға ақылы абонементтер
- D) Шетелдік маркалы жеңіл автомобильдер
- E) Коммерциялық супермаркеттердегі азық-түлік өнімдері

322. Салықтар дегеніміз не?

- A) Мемлекеттің өз шығындарын қаржыландыру үшін азаматтар мен фирмалардан алатын міндетті, қайтарымсыз төлемдері
- B) Халықтың коммерциялық банктерді дамытуға өз еркімен жасайтын қайырымдылық жарналары
- C) Адамдардың дүкендерге тұрмыстық техника сатып алғаны үшін беретін төлемі
- D) Мемлекеттің табысты бизнесмендерге төлейтін ақшалай сыйлықақылары

Е) Қарыз алушылардың кредиттік шарттар бойынша қайтаратын пайыздары

323. Мемлекеттің белгілі бір уақыт кезеңіне (әдетте бір жылға) арналған кірістері мен шығыстарының ресми қаржылық жоспары қалай аталады?

- A) Мемлекеттік бюджет
- B) Фирманың бухгалтерлік балансы
- C) Банктің кредиттік шарты
- D) Азаматтың салықтық декларациясы
- E) Қордың инвестициялық портфелі

324. Мемлекеттің шығыстары оның кірістерінен көп болған жағдайда мемлекеттік бюджетте не орын алады?

- A) Бюджет тапшылығы (дефициті) туындайды
- B) Бюджет артығы (профициті) қалыптасады
- C) Салықтарды автоматты түрде толық жою басталады
- D) Алтын қорының автоматты түрде екі еселенуі басталады
- E) Елдегі барлық коммерциялық кәсіпорындар жабылады

325. Күнкөріс деңгейінің минимумы (ең төменгі күнкөріс деңгейі) дегеніміз не?

- A) Адамның өмірлік әрекетін қамтамасыз ету үшін қажетті азық-түлік пен қызметтердің ең төменгі жиынтығының құны
- B) Азаматтың бір айда ресми түрде таба алатын ең жоғары ақша сомасы
- C) Әрбір жұмыс істейтін адам мемлекетке беруге міндетті салық көлемі
- D) Ел астанасынан жеке пәтер сатып алу құны
- E) Ірі зауыт ашу үшін қажетті ақша сомасы

326. Салықтарды жинаумен және фирмалар мен азаматтардың оларды дұрыс төлеуін бақылаумен қай ведомство айналысады?

- A) Салық қызметі (Мемлекеттік кірістер комитеті)
- B) Елдің Орталық банкі
- C) Мәдениет және спорт министрлігі
- D) Тұтынушылардың құқықтарын қорғау қоғамы
- E) Сауда-өнеркәсіп палатасы

327. ЕТЖҚ дегеніміз не?

- A) Ең төменгі жалақы көлемі, жұмыс беруші қызметкерге толық жұмыс айы үшін одан төмен төлеуге құқығы жоқ шекті деңгей
- B) Сауда және қоғамдық тамақтану объектілерінің халықаралық тізілімі
- C) Міндетті кедендік бождардың ең жоғары көлемі
- D) Елдегі бір жылдық жалпы инфляцияны есептеу әдісі
- E) Фермерлерге мемлекеттік субсидияларды бөлу моделі

328. Мемлекеттің монополияға қарсы органы қандай басты міндетті атқарады?

- A) Нарықтағы бәсекелестікті қорғайды және ірі компаниялардың билікті асыра пайдалануына әрі бағаны негізсіз өсіруіне жол бермейді
- B) Бір ірі компанияға барлық ұсақ бәсекелестерін жоюға көмектеседі
- C) Жас кәсіпкерлерге кредиттер берумен айналысады
- D) Шетелдік елшіліктердің жұмыс істеу ережелерін белгілейді
- E) Халыққа зейнетақы мен жәрдемақылардың төленуін бақылайды

329. Азаматтарға оларды материалдық қолдауға бағытталған мемлекеттік төлем (мысалы, бала туылғанда немесе мүгедектігі бойынша) қалай аталады?

- A) Әлеуметтік жәрдемақы
- B) Табыс салығы
- C) Коммерциялық заем
- D) Кедендік бож
- E) Банк депозиті

330. Бастапқыда дүкендегі тауардың бағасына қосылатын және сатып алушы тарапынан төленетін ҚҚС (қосылған құн салығы) мен акциздер салықтың қай түріне жатады?

- A) Жанама салықтар
- B) Тікелей салықтар
- C) Прогрессивті салықтар
- D) Ерiкті салықтар
- E) Мүлік салықтары

331. Ресми түрде жұмыс істейтін азаматтардың жалақысынан тікелей ұсталатын салық қалай аталады?

- A) Жеке табыс салығы
- B) Қосылған құн салығы
- C) Кедендік алым
- D) Жер салығы
- E) Көлік салығы

332. Мемлекет тарапынан құрылатын арнайы экономикалық аймақ дегеніміз не?

- A) Бизнес үшін жеңілдікті салықтар мен қарапайым жұмыс ережелері қолданылатын аумақ
- B) Зауыттар мен фабрикалар ашуға толықтай тыйым салынған аймақ
- C) Сатып алуларды тек шетелдік валютамен ғана жүзеге асыруға болатын аумақ
- D) Мемлекеттік армия күштерімен қорғалатын жабық әскери объект
- E) Мобильді байланыс пен интернет жүйелері уақытша жұмыс істемейтін аудан

333. Бизнесі мемлекеттік қолдау әдісі ретінде «субсидия» астында не түсініледі?

- A) Басымдыққа ие салаларды дамыту үшін мемлекет тарапынан берілетін қайтарымсыз ақшалай көмек
- B) Қоршаған ортаны ластағаны үшін фирма төлеуге міндетті айыппұл
- C) Компания мүлкін мемлекеттік ведомствоның пайдасына мәжбүрлі түрде алып қою
- D) Бизнесінің министрліктер қажеттілігі үшін тауарларды тегін жеткізу міндеттемесі
- E) Кәсіпкердің өте жоғары пайызбен алатын кредиті

334. Салық салудың қандай жүйесі «пропорционалды» (немесе жазық) деп аталады?

- A) Салық ставкасы бәріне бірдей және адам табысының көлеміне байланысты болмайтын жүйе
- B) Бай адамдар кедейлерге қарағанда жоғары ставка бойынша салық төлейтін жүйе
- C) Төмен табысы бар азаматтар салықтан толық босатылатын жүйе
- D) Салықтарды тек дайын ауыл шаруашылығы өнімі түрінде жинау әдісі
- E) Тек тегіс жер учаскелерінің иелеріне ғана қолданылатын салық салу

335. Мемлекет тексерулер санын азайтып, артық лицензиялар мен кедергілерді жойып, бизнеске көбірек еркіндік беретін процесс қалай аталады?

- A) Экономиканы дереттеу
- B) Кәсіпорындарды ұлттандыру
- C) Салық ауыртпалығын арттыру
- D) Жоспарлауды орталықтандыру

Е) Нарықты монополияландыру

336. Сауданы реттеу құралы ретінде тауарлар импортына қойылатын «квота» дегеніміз не?

- А) Елге бір жыл ішінде әкелуге рұқсат етілген тауардың санына немесе құнына қойылатын шектеу
- В) Азаматтардың кез келген шетелдік тауарларды сатып алуына толық тыйым салынуы
- С) Мемлекеттің импорттаушыларға төлейтін арнайы ақшалай бонусы
- Д) Шетелдік өнімнің жоғары сапасын растайтын құжат
- Е) Отандық тауарларды шетелге шығаруға салынатын салық

337. Халықтың жұмыспен қамтылу деңгейіне не әсер етеді?

- А) Елдің экономикалық дамуы
- В) Ақшаның түсі
- С) Демалыс күндерінің саны
- Д) Ауа райы жағдайлары
- Е) Аумақтың көлемі

338. Жұмыссыздық дегеніміз не?

- А) Еңбекке қабілетті халықтың жұмыссыз қалуы
- В) Тауар бағасының өсуі
- С) Салықтардың көбеюі
- Д) Жалақының артуы
- Е) Сауданың дамуы

339. Қандай себеп жұмыссыздыққа алып келуі мүмкін?

- А) Кәсіпорындардың жабылуы
- В) Спорттың дамуы
- С) Дүкендер санының артуы
- Д) Туризмнің өсуі
- Е) Саябақтардың ашылуы

340. Болашақ мамандықтарына не жатады?

- А) Жасанды интеллект маманы
- В) Телеграфист
- С) Шам жағушы
- Д) Атпен пошта тасушы
- Е) Құжаттарды қолмен көшіріп жазушы

341. Цифрлық экономика дегеніміз не?

- А) Экономикада цифрлық технологияларды пайдалану
- В) Банктерсіз экономика
- С) Қағаз өндіру
- Д) Тек интернет-дүкендер
- Е) Базардағы сауда

342. Жасанды интеллект еңбек нарығына қалай әсер етеді?

- А) Жаңа мамандықтарды қалыптастырады
- В) Адамдарды толықтай алмастырады
- С) Білім беруді жояды
- Д) Кәсіпорындарды жабады
- Е) Интернетті жояды

343. Адамның еңбек нарығында сұранысқа ие болуына не көмектеседі?
- A) Цифрлық дағдыларды меңгеру
  - B) Оқудан бас тарту
  - C) Технологияларды елемей
  - D) Тәжірибенің болмауы
  - E) Дамуға ұмтылмау
344. Ақпарат пен деректерді өңдеумен байланысты мамандық қайсысы?
- A) Деректер талдаушысы (Data-аналитик)
  - B) Наубайшы
  - C) Сырлаушы
  - D) Аула сыпырушы
  - E) Пошташы
345. Еңбек нарығы дегеніміз не?
- A) Жұмыс берушілер мен қызметкерлер арасындағы қатынастар жүйесі
  - B) Тауарлар дүкені
  - C) Валюта нарығы
  - D) Интернет-дүкен
  - E) Банктік ұйым
346. Жаңа мамандықтардың пайда болуына не ықпал етеді?
- A) Технологиялардың дамуы
  - B) Білім деңгейінің төмендеуі
  - C) Компьютерлерден бас тарту
  - D) Өндірістің қысқаруы
  - E) Интернеттің азаюы
347. Жаңа жұмыс іздеу кезінде пайда болатын жұмыссыздық түрі қалай аталады?
- A) Фрикциялық
  - B) Маусымдық
  - C) Халықаралық
  - D) Жасырын
  - E) Техникалық
348. Еңбекті автоматтандыру дегеніміз не?
- A) Жұмысты орындауда машиналар мен технологияларды пайдалану
  - B) Жұмысты тек қолмен орындау
  - C) Техникадан бас тарту
  - D) Кәсіпорындар санының азаюы
  - E) Қызметкерлер жалақысының төмендеуі
349. Цифрлық экономика жағдайында қандай дағды маңызды?
- A) Ақпараттық технологияларды меңгеру
  - B) Қауырсын қаламмен жазу
  - C) Компьютерсіз жұмыс істеу
  - D) Тек қағаз құжаттарды пайдалану
  - E) Ұялы байланыстан бас тарту
350. Экономикаға жасанды интеллект енгізудің нәтижесі не болып табылады?
- A) Жаңа мамандықтардың пайда болуы

- B) Мамандықтардың толық жойылуы
- C) Университеттердің жабылуы
- D) Жалақының жойылуы
- E) Технологиялар санының азаюы

351. Жұмыс орындарын кім ұсынады?

- A) Жұмыс беруші
- B) Сатып алушы
- C) Турист
- D) Клиент
- E) Жолаушы

352. Жұмыссыздық деңгейін төмендетуге не көмектеседі?

- A) Бизнесі және өндірісті дамыту
- B) Компанияларды жабу
- C) Білім деңгейін төмендету
- D) Технологиялардан бас тарту
- E) Жұмыс орындарының санын азайту

353. Неліктен адамға үнемі білім алып отыру маңызды?

- A) Технологиялардың жылдам дамуы мен еңбек нарығындағы өзгерістерге байланысты
- B) Тек диплом алу үшін
- C) Мамандықтар санын азайту үшін
- D) Жұмыстан бас тарту үшін
- E) Кәсіпорындарды қысқарту үшін

354. Электрондық сауда дегеніміз не?

- A) Интернет арқылы тауарларды сатып алу және сату
- B) Тауарларды тек базарда сату
- C) Техника өндіру
- D) Жүк тасымалдау
- E) Банктердің қызметі

355. Онлайн-дүкендерге не жатады?

- A) Тауар сатуға арналған интернет-платформалар
- B) Автобекеттер
- C) Кітапханалар
- D) Мектептер
- E) Зауыттар

356. Маркетплейс дегеніміз не?

- A) Әртүрлі сатушылардың тауарларын сатуға арналған платформа
- B) Өнім қоймасы
- C) Өндірістік кәсіпорын
- D) Банктік жүйе
- E) Пошта қызметі

357. Интернет-бизнестің қандай артықшылығы бар?

- A) Тәулік бойы жұмыс істеу мүмкіндігі
- B) Тек бір қалада жұмыс істеу
- C) Жоғары көлік шығындары

- D) Клиенттердің болмауы
- E) Тауар таңдауының шектеулілігі

358. Цифрлық маркетинг дегеніміз не?

- A) Тауарлар мен қызметтерді цифрлық технологиялар арқылы ілгерілету
- B) Тауарларды базарда сату
- C) Тек қағаз жарнамамен жұмыс істеу
- D) Компьютер өндіру
- E) Банктер құру

359. Интернет-дүкеннің жұмыс істеуі үшін не қажет?

- A) Интернетке қолжетімділік
- B) Тек қағаз құжаттар
- C) Теміржол көлігі
- D) Өндірістік цех
- E) Баспахана

360. Электрондық коммерцияда қандай төлем тәсілі жиі қолданылады?

- A) Банк картасы арқылы онлайн төлем
- B) Тек қолма-қол төлем
- C) Бартер
- D) Алтынмен төлеу
- E) Тауармен төлеу

361. Интернет-дүкенге сатып алушыларды тартуға не көмектеседі?

- A) Онлайн-жарнама
- B) Тауар туралы ақпараттың болмауы
- C) Жеңілдіксіз жоғары бағалар
- D) Жабық сайт
- E) Баяу жеткізу

362. Маркетплейстердің сатып алушылар үшін қандай артықшылығы бар?

- A) Тауарлардың кең таңдауы
- B) Ассортименттің шектеулілігі
- C) Жеткізудің болмауы
- D) Тек бір тауарды сату
- E) Бағаларды салыстыру мүмкіндігінің болмауы

363. Цифрлық бизнеске не мысал бола алады?

- A) Интернет-дүкен
- B) Көмір шахтасы
- C) Теміржол вокзалы
- D) Фермерлік шаруашылық
- E) Баспахана

364. Электрондық төлем дегеніміз не?

- A) Интернет арқылы тауарлар мен қызметтерге төлем жасау
- B) Тек қолма-қол төлем
- C) Тауар алмасу
- D) Жалақыны қолмен төлеу
- E) Билеттерді кассадан сатып алу

365. Интернет бизнестің дамуына қалай әсер етеді?
A) Сату мүмкіндіктерін кеңейтеді
B) Қызметкерлерді толықтай алмастырады
C) Клиенттер санын азайтады
D) Жарнамаға тыйым салады
E) Сауданы шектейді
366. Интернет-дүкенге клиенттерді ұстап қалуға не көмектеседі?
A) Жылдам жеткізу және сапалы қызмет көрсету
B) Сатып алушылармен байланыстың болмауы
C) Сайттың баяу жұмыс істеуі
D) Сенімсіз ақпарат
E) Себепсіз жоғары бағалар
367. Интернеттегі жарнама не үшін қолданылады?
A) Тауарлар мен қызметтерді дамыту үшін
B) Бизнесті жабу үшін
C) Сатылымды азайту үшін
D) Сатып алушылар санын қысқарту үшін
E) Саудадан бас тарту үшін
368. Интернет-бизнестің кәсіпкер үшін қандай артықшылығы бар?
A) Әртүрлі елдердегі клиенттермен жұмыс істеу мүмкіндігі
B) Тек бір ауданда жұмыс істеу
C) Сатып алушылар санын шектеу
D) Пайданың болмауы
E) Қағаз жұмысының көбеюі
369. Цифрлық бизнестің маңызды бөлігі не болып табылады?
A) Заманауи технологияларды пайдалану
B) Интернеттен бас тарту
C) Тек офлайн жұмыс істеу
D) Тек қағаз жарнаманы пайдалану
E) Клиенттермен байланыстың болмауы
370. Неліктен электрондық коммерция қарқынды дамуда?
A) Интернет пен цифрлық технологиялардың дамуының арқасында
B) Пайдаланушылар санының азаюына байланысты
C) Адамдардың онлайн-сатып алудан бас тартуына байланысты
D) Интернет-дүкендердің жабылуына байланысты
E) Технологиялардың қысқаруының арқасында
371. Халықаралық сауда дегеніміз не?
A) Елдер арасындағы тауарлар мен қызметтер алмасуы
B) Тек қала ішіндегі сауда
C) Тауар өндіру
D) Банктердің қызметі
E) Жолаушылар тасымалы
372. Экспорт нені білдіреді?
A) Тауарларды елден шетелге шығару
B) Тауарларды елге әкелу

- C) Тауарларды ел ішінде сату
- D) Өнім өндіру
- E) Валюта сатып алу

373. Импорт нені білдіреді?

- A) Басқа елдерден тауар әкелу
- B) Тауарларды шетелге сату
- C) Зауыттар салу
- D) Ақша шығару
- E) Ел ішіндегі жүк тасымалы

374. Әлемдік сауданың дамуына не себеп болады?

- A) Халықаралық еңбек бөлінісі
- B) Шекаралардың жабылуы
- C) Технологиялардан бас тарту
- D) Өндірістің қысқаруы
- E) Халық санының азаюы

375. Жаһандану дегеніміз не?

- A) Әлем елдері арасындағы байланыстардың күшеюі
- B) Халықаралық компаниялардың жабылуы
- C) Саудадан бас тарту
- D) Технологиялар санының азаюы
- E) Мемлекеттердің бөлінуі

376. Жаһандану елдердің экономикасына қалай әсер етеді?

- A) Халықаралық ынтымақтастықты кеңейтеді
- B) Өндірісті толықтай жояды
- C) Саудаға тыйым салады
- D) Кәсіпорындар санын азайтады
- E) Валютаны жояды

377. Халықаралық сауданың нысаны не болуы мүмкін?

- A) Тауарлар мен қызметтер
- B) Тек табиғи ресурстар
- C) Тек азық-түлік өнімдері
- D) Тек техника
- E) Тек көлік

378. Әлемдік экономиканың дамуына не ықпал етеді?

- A) Мемлекеттердің экономикалық ынтымақтастығы
- B) Елдердің толық оқшаулануы
- C) Кәсіпорындардың жабылуы
- D) Технологиялардан бас тарту
- E) Сауданың қысқаруы

379. Экспорт елге қандай артықшылық береді?

- A) Тауарларды шетелге сатудан табыс алу
- B) Өндірісті қысқарту
- C) Жұмыспен қамтуды азайту
- D) Халықаралық байланыстардан бас тарту
- E) Өнім сапасын төмендету

380. Елдер не үшін тауар импорттайды?
- A) Қажетті тауарлар мен ресурстарды алу үшін
  - B) Сауданы азайту үшін
  - C) Кәсіпорындарды жабу үшін
  - D) Өндірістен бас тарту үшін
  - E) Экономиканы қысқарту үшін
381. Экономикалық ынтымақтастықтың мысалы не болып табылады?
- A) Халықаралық сауда келісімдері
  - B) Сауданы толық тоқтату
  - C) Шекараларды жабу
  - D) Тауар алмасудан бас тарту
  - E) Кәсіпорындарды жою
382. Технологиялар әлемдік экономикаға қалай әсер етеді?
- A) Халықаралық сауда мен байланысты жеделдетеді
  - B) Мемлекеттерді толықтай алмастырады
  - C) Өндірісті азайтады
  - D) Көлікті жояды
  - E) Елдер арасындағы байланысты шектейді
383. Әлемдік экономиканың маңызды бөлігі не болып табылады?
- A) Халықаралық нарықтар
  - B) Тек ауыл шаруашылығы
  - C) Тек жергілікті сауда
  - D) Тек ішкі өндіріс
  - E) Тек мемлекеттік кәсіпорындар
384. Жаһандану тұтынушыларға қалай әсер етеді?
- A) Тауарлар мен қызметтердің таңдауын арттырады
  - B) Импортқа толық тыйым салады
  - C) Тауарлар санын азайтады
  - D) Бәсекелестікті төмендетеді
  - E) Дүкендерді жабады
385. Елдердің әлемдік экономикаға табысты қатысуына не көмектеседі?
- A) Өндіріс пен технологияларды дамыту
  - B) Толық оқшаулану
  - C) Саудадан бас тарту
  - D) Кәсіпорындарды қысқарту
  - E) Білім деңгейін төмендету
386. Әлемдік нарық дегеніміз не?
- A) Тауарлар мен қызметтердің халықаралық сауда жүйесі
  - B) Ел ішіндегі дүкен
  - C) Жергілікті жәрмеңке
  - D) Мемлекеттік қойма
  - E) Банктік мекеме
387. Неліктен халықаралық сауда елдер үшін маңызды?
- A) Ол экономикалық даму мен ынтымақтастыққа ықпал етеді

- B) Өндірісті азайтады
- C) Экспортқа тыйым салады
- D) Технологияларды қысқартады
- E) Тауарлар санын азайтады

388. Цифрлық экономика дегеніміз не?

- A) Цифрлық технологиялар мен интернетке негізделген экономика
- B) Банктен тыс экономика
- C) Тек техника өндіру
- D) Қағаз есеп айырысу жүйесі
- E) Натуралды шаруашылық

389. Электрондық қаржыға не жатады?

- A) Онлайн-төлемдер және интернет-банкинг
- B) Тек қолма-қол ақша
- C) Тауар алмасу
- D) Жалақыны қолмен төлеу
- E) Технологиясыз пошталық аударымдар

390. Жасанды интеллект дегеніміз не?

- A) Компьютерлерге интеллектуалдық міндеттерді орындауға мүмкіндік беретін технология
- B) Өнеркәсіптік жабдықтың түрі
- C) Қағаз есеп жүйесі
- D) Қолмен өндіру әдісі
- E) Жүк тасымалдау тәсілі

391. Жасанды интеллект экономикаға қалай әсер етеді?

- A) Жұмыс тиімділігін арттырып, үдерістерді автоматтандырады
- B) Өндірісті толықтай тоқтатады
- C) Технологияларды пайдалануды азайтады
- D) Кәсіпорындарды жабады
- E) Интернетті жояды

392. Цифрлық қаржының мысалы не болып табылады?

- A) Электрондық әмиян
- B) Қағаз чек
- C) Металл тиындар
- D) Бартер
- E) Тауармен төлеу

393. Электрондық төлемдердің қандай артықшылығы бар?

- A) Есеп айырысудың жылдамдығы мен қолайлылығы
- B) Жеке қатысудың міндеттілігі
- C) Операциялардың баяу өңделуі
- D) Банктен толық бас тарту
- E) Тек қолма-қол ақшаны пайдалану

394. Цифрлық экономиканың дамуына не ықпал етеді?

- A) Интернет пен технологиялардың дамуы
- B) Компьютерлерден бас тарту
- C) Білім деңгейінің төмендеуі

- D) Елдер арасындағы байланыстың азаюы
- E) Кәсіпорындардың жабылуы

395. Жасанды интеллект бизнеске қалай көмектеседі?

- A) Деректерді талдап, шешім қабылдауға көмектеседі
- B) Басшыларды толықтай алмастырады
- C) Автоматтандырудан бас тартады
- D) Ақпаратты пайдалануды азайтады
- E) Технологиялардың дамуына тыйым салады

396. Автоматтандыру дегеніміз не?

- A) Жұмысты орындауда технологияларды пайдалану
- B) Жұмысты тек қолмен орындау
- C) Техникадан бас тарту
- D) Өндірісті азайту
- E) Байланысты қысқарту

397. Технологиялар қоғамға қалай әсер етеді?

- A) Жұмыс істеу, қарым-қатынас жасау және оқу тәсілдерін өзгертеді
- B) Білім беруге толық тыйым салады
- C) Ғылымның дамуын тежейді
- D) Адамдар арасындағы байланысты жояды
- E) Өмір сүру деңгейін төмендетеді

398. Цифрлық экономиканың маңызды бөлігі не болып табылады?

- A) Онлайн-сервистер
- B) Тек қағаз құжаттар
- C) Тек қолма-қол есеп айырысу
- D) Пошталық жөнелтілімдер
- E) Қол еңбегі

399. Жасанды интеллекттің арқасында қандай жаңа бағыт дамып келеді?

- A) Үлкен деректер аналитикасы
- B) Есептеулерден бас тарту
- C) Автоматтандыруды азайту
- D) Ақпаратты пайдалануды қысқарту
- E) Цифрлық технологияларды жою

400. Неліктен электрондық қаржы танымал болып келеді?

- A) Операциялардың ыңғайлылығы мен жылдамдығына байланысты
- B) Интернеттен бас тартуға байланысты
- C) Технологиялардың қысқаруына байланысты
- D) Банктер санының азаюына байланысты
- E) Қолма-қол ақшаға толық көшудің салдарынан

ЛОГИКА ЖӘНЕ СЫНИ ОЙЛАУ

Тест сұрақтарының үлгілік тізімі

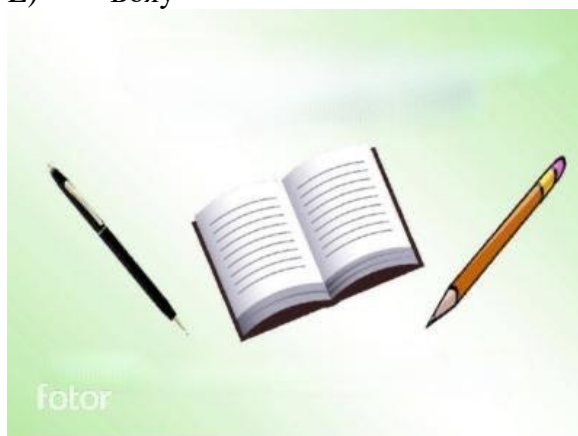
1. Қиылысты құрап тұрған бір көшенің бойына 11 ағаш, қиылысты құрап тұрған екінші көшенің бойына 11 ағаш отырғызуға болатын орын бар. Қиылысты құрап тұрған екі көшеге отырғызылатын ағаштардың ең аз саны қанша болмақ?

- A) Ағаштар саны 21
- B) Ағаштар саны 23
- C) Ағаштар саны 15
- D) Ағаштар саны 17
- E) Ағаштар саны 19

2. Дәптер - қаламсапқа қарағанда арзан, ал қарындашқа қарағанда қымбат. Қайсысы арзан?

- A) Қарындаш
- B) Қаламсап
- C) Дәптер
- D) Кітап
- E) Бояу

3. Белгісіз азаматтың әкесінің аты - Абай САМАТҰЛЫ, ұлының аты – Жамбыл

ОМАРҰЛЫ. Белгісіз азаматтың аты-жөні кім?

- A) Омар Абайұлы
- B) Абай Жамбылұлы
- C) Абай Омарұлы
- D) Самат Омарұлы
- E) Жамбыл Абайұлы

4. Ваня Петядан жоғарғы қабатта, бірақ Сенядан төменгі қабатта, ал Коля - Петядан төменгі этажда тұрады. Олардың әрқайсысы төрт қабатты үйдің қай қабаттарында тұрады?

- A) 1 қабатта-Коля, 2 қабатта-Петя, 3 қабатта-Ваня, 4 қабатта-Сеня
- B) 1 қабатта-Ваня, 2 қабатта – Коля, 3 қабатта-Сеня, 4 қабатта-Петя
- C) 1 қабатта-Петя, 2 қабатта – Коля, 3 қабатта-Сеня, 4 қабатта-Ваня
- D) 1 қабатта-Коля, 2 қабатта-Ваня, 3 қабатта-Сеня, 4 қабатта-Петя
- E) 1 қабатта-Сеня, 2 қабатта – Петя, 3 қабатта-Ваня, 4 қабатта-Коля

5. Екі жолаушыөзенге жақындады. Өтуге болатын қайық бір адамға арналған. Екі адамның салмағын көтере алмайды! Жағадағы екі жолаушыешбір көмексіз екеуі де осы қайықпен келесі жағаға өтті. Олар мұны қалай жасады?

- A) Екеуі бір өзеннің қарам-қарсы жағаларында болды. Алдымен біреуі, содан кейін екіншісі өтті.
- B) Екеуі өзеннің бір жағасында болды. Біреуі қайықпен өтті, екіншісі жүзіп кетті. Шаршаған кезде орындарын ауыстырды.
- C) Екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де қайықпен өтті.
- D) Екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де жүзіп өтті.
- E) Екеуі екі түрлі өзеннің жағасында болды. Ешқайсысы келесі жағаға өте алмады.

6. Бір жарым лимон - 150 теңге тұрады. 10 лимон қанша тұрады?

- A) 1000 теңге
- B) 150 теңге
- C) 200 теңге
- D) 300 теңге
- E) 1500 теңге

7. Кітап үшін 1000 теңге және кітап құнының тағы жартысы төленді. Кітап қанша тұрады?

- A) 2000 теңге
- B) 100 теңге
- C) 300 теңге
- D) 400 теңге
- E) 500 теңге

8. Бір минут сайын бөрененің бір метрлік бөлігі кесіледі. Ұзындығы 6 метр болатын бөрене

қанша минутта кесіледі?

- A) 5 минутта кесіледі
- B) 10 минутта кесіледі
- C) 15 минутта кесіледі
- D) 20 минутта кесіледі
- E) 30 минутта кесіледі

9. Қайсысы ауыр? 1 килограмдық таразы тасы немесе 1 килограмм шарлар?

- A) Олардың салмағы тең
- B) 1 килограмдық таразы тасы ауыр
- C) 1 килограмм шарлар ауыр
- D) Алдымен тең салмақ болады, бірақ біртіндеп, шарлардың көлемі үлкен болғандықтан, оларға архимедтік күш әсер ететіндіктен таразы басы ауырлай түседі
- E) Алдымен салмағы бірдей болады, бірақ олардың массасы әртүрлі, сондықтан 1 килограмдық таразы тасы біртіндеп ауырлай түседі (Архимедтік заң күшін ескере отырып).

10. Санап шығыңыз! Автобус жүріп келеді. Онда 5 жолаушы отыр. Аялдамада 6 жолаушы кірді. Келесі аялдамада 4 жолаушы түсіп қалды, және 2 жолаушы кірді, келесі аялдамада 3 жолаушы шығып кетті де 4 жолаушы кірді, келесі аялдамада ешкім шықпады, бірақ 8

жолаушы кірді, келесі аялдамада 6 жолаушы шығып, 1 адам кірді, келесіде - 5 шығып, 4 кірді. Автобус барлығы неше аялдамаға тоқтады?

- A) 8
- B) 9
- C) 7
- D) 6
- E) 5

11. Сізде 5 таяқша бар деп елестетіңіз. Егер олардың екеуін екіге бөлсеңіз, барлығы қанша таяқша болады?

- A) Жеті таяқша.
- B) Үш таяқша.
- C) Бес таяқша.
- D) Он таяқша.
- E) Он бір таяқша.

12. Бір отбасыдағы екі апалы-сіңлілі қыздардың әрқайсысының үш ағасы бар. Отбасында қанша бала бар? Әрбір қыздың үш ағасы болса, онда отбасында қанша ұл бар?

- A) 5 бала: үш ұл және екі қыз.
- B) 8 бала: алты ұл және екі қыз.
- C) 6 бала: үш ұл және үш қыз.
- D) 7 бала: үш ұл және төрт қыз.
- E) 9 бала: бес ұл және төрт қыз.

13. Дүкенге 4 бала барды: Дима, Коля, Никита және Андрей, дүкенге барар жолда олар 4 теңге тапты. Никита дүкенге жалғыз барса, қанша ақша табар еді? Ал егер фильмде 25 бала болса, олар қанша ақша табады?

- A) 4 теңге
- B) 20 теңге
- C) 16 теңге
- D) 12 теңге
- E) 100 теңге

14. Бір күндік жәндіктер қанша уақыт өмір сүреді ?

- A) 1 күн
- B) 1 ай
- C) 1 жыл
- D) 1 апта
- E) 10 жыл

15. Аулада тауықтар мен қойлар болды. Олардың 3 басы және 8 аяғы бар. Қанша тауық және қанша қой болды?

- A) 3 тауық және 2 қой.
- B) 2 тауық және 2 қой.
- C) 3 тауық және 3 қой.
- D) 2 тауық және 1 қой.
- E) 1 тауық және 2 қой.

16. Менің әкем 31 жаста болғанда, мен 8 жаста едім, ал қазір әкем менен екі есе үлкен. Мен қазір неше жастамын?

- A) 16, әкесі 40.
- B) 18, Әкеге 42.
- C) 23, Әкеге 46.
- D) 20, әкесі 40.
- E) 22, Әкеге 44.

17. Ағасы 14 жаста, ал әпкесі 10 жаста. Әпкесі қазір қанша жаста болса, ағасы қанша жаста болады?

- A) 16 жыл.
- B) 18 жаста.
- C) 20 жыл.
- D) 22 жыл.
- E) 21 жыл.

18. Ең жылдам жәндікті көрсетіңіз?

- A) Шабандоз-қоңыз
- B) Тарақан
- C) Ұлу
- D) Құмырсқалар
- E) Қырықаяқ

19. Ұмытшақ бала үйден шығып, досы Эндрюге барды. Ол жарты жолдан өтіп, демалуға отырғанда, кітабын үйінде қалдырып кеткенін есіне түсірді. Бала үйіне оралып, кітапты алып, Эндрюге қайта барды. Ол Эндрюдің үйіне енді жеткенде бағана демалуға отырған жерде сөмкесін ұмытып кеткенін білді. Бала сөмкесіне қайтадан барып, содан соң досына келуге мәжбүр болды. Ол Эндрюге келгенде екі шақырымның орнына әлдеқайда көп жүргенін түсінді. Бала неше шақырым жер жүрді?

- A) 2 км.
- B) 4 км.
- C) 6 км.
- D) 7 км.
- E) 8 км.

20. Екі ана, Екі қыз және Әжесі мен немересі. Барлығы қанша?

- A) 3
- B) 6
- C) 4
- D) 5
- E) 2

21. Бөренені 2 бөлікке кесу үшін 1000 теңге төлеу керек. Бөренені 4 бөлікке кесу қанша тұрады?

- A) 3000 теңге.
- B) 4000 теңге.
- C) 2000 теңге.
- D) 1000 теңге.
- E) 5000 теңге.

@dreamstime.com

22. Терезенің алдында 8 жасыл қызанақ жатты. Үш күннен кейін олар қызарып кетті. Қанша жасыл қызанақ қалды?

- A) 0
- B) 8
- C) 16
- D) 4
- E) 2

23. Екі бояушы екі сағат ішінде екі бөлмені бояй алады. Алты сағат ішінде 18 бөлмені бояу

үшін қанша суретші қажет?

- A) 24
- B) 8
- C) 18
- D) 12
- E) 6

24. Ваня мен Коля - Серёжа мен Сашадан үлкен. Серёжа мен Саша - Петядан үлкен. Ең кішісі кім?

- A) Петя
- B) Саша
- C) Серёжа
- D) Ваня
- E) Коля

25. Пәтерде иттер мен мысықтар тұрады. Барлық жануарлардың тек біреуі ит емес, ал бір үй жануарынан басқасының бәрі мысық. Мысықтар мен иттердің барлығы қанша?

- A) Бір ит пен бір мысық
- B) Бір ит пен үш мысық
- C) Төрт ит және көптеген мысықтар
- D) Бір ит пен үш мысық
- E) Екі ит пен екі мысық

26. Маша мен Ваняның әрқайсысында 3 соратын кәмпиттен бар. Маша өзінің 2 кәмпитін жеді. Ваня да солай істеді. Ваняда қанша кәмпит қалды?

- A) 1
- B) 2
- C) 0
- D) 4
- E) 3

27. Егер сіз жарысқа қатысып, үшінші орындағы адамды басып озсаңыз, қандай орынға ие боласыз?

- A) Үшінші
- B) Екінші
- C) Үшінші
- D) Бірінші
- E) Бесінші

28. 100-ден 2-ні қанша рет шегеруге болады?

- A) 1 рет, $100-2=98$. Келесі азайту 100-ден шегеруге жатпайды.
- B) 100
- C) 0
- D) 25
- E) 50.

29. Фермада екі жылқы, бір қоян, бір күшік, бір мысық, шошқа мен шошқа, сиыр мен бұзау, күркетауық пен қаз болды. Иесі итпен келді. Фермада қанша аяқ болды?

- A) Екі аяқ
- B) 44
- C) 46
- D) 34
- E) 26

30. Бұл тізімге қайсысы енбеуі керек? Майшабақ, кит, акула, тунец, треска.

- A) Кит
- B) Майшабақ
- C) Акула
- D) Тунец
- E) Треска

31. Адамдар қартайған Атадан:

- Сіз неше жастасыз?- деп сұрады

"Мен кейбір туыстарымнан алты жүз есе үлкенмін", - деп жауап берді ол.

Рас па?

Солай болуы мүмкін бе?

- A) Егер атасы 50 жаста болса, ал немересі 1 айлық болса, онда атасы немересінен 600 есе үлкен.
- B) Егер атасы 50 жаста болса, ал немересі 1 айлық болса, онда атасы немересінен 100 есе үлкен.
- C) Егер атасы 50 жаста болса, ал немересі 1 айлық болса, онда атасы немересінен 200 есе үлкен.
- D) Егер атасы 50 жаста болса, ал немересі 1 айлық болса, онда атасы немересінен 60 есе үлкен.
- E) Егер атасы 50 жаста болса, ал немересі 1 айлық болса, онда атасы немересінен 65 есе үлкен.

32. Жеті ағайынды ұлдардың әрқайсысының бір-біреуден қарындасы бар.

Ол үйде барлығы неше қарындас бар?

- A) Біреу
- B) Үшеу
- C) Екеу
- D) Төртеу
- E) Алтау

33. Қаздар ұшып барады. Аңшы біреуін атып құлатты.

Нешеуі қалды?

- A) Оқ тиіп құлаған біреуі қалды, қалғандары ұшып кетті
- B) Үш

- C) Он
- D) Екі
- E) Бес

34. Үйректер тобы ұшып барады: бір үйрек алдында, екеуі артта; біреуі - артта, екеуі алдында; біреуі екеуінің арасында және үшеуі қатарда. Барлығы қанша үйрек болды?

- A) 3 үйрек
- B) 4 үйрек
- C) 5 үйрек
- D) 2 үйрек
- E) 10 үйрек

35. “Ия, сен. Иә, мен - иә, сен екеуміз”.

Біз нешеуміз?

- A) Екеу
- B) Үшеу
- C) Жетеу
- D) Он
- E) Біреу

36. Әкесі мен ұлы, ұлы мен әкесі, немересі және атасы.

Олар барлығы нешеу?

- A) Үшеу
- B) Екеу
- C) Жетеу
- D) Он

Е) Біреу

37. Олар тобымен жүріп келеді: қайыненесі, күйеуі және күйеуі әйелімен, Анасы қызымен, әжесі - немересімен, қызы - әкесімен. Олар барлығы нешеу?

- A) Төртеу
- B) Үшеуі
- C) Жеті
- D) Бір
- E) Екеу

38. Алмұртта 37 алмұрт жемісі өсіп тұр, ал анар талының жемісі аздау. Анар талында қанша алмұрт өсіп тұр?

- A) Анар талында алмұрт өспейді
- B) Сансыз көп
- C) 37
- D) 50
- E) 100

39. Күн мен түн бірге қанша сағатқа созылады?

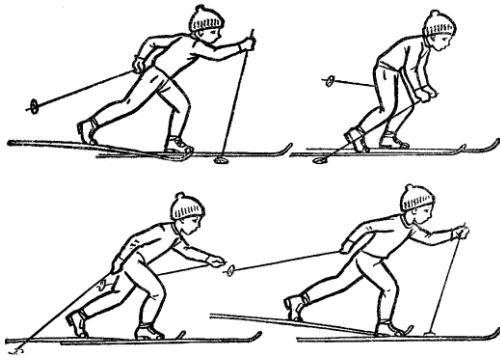
- A) 24 сағат.
- B) 48 сағат.
- C) 72 сағат.
- D) 12 сағат.
- E) 10 сағат.

40. Көшенің бір бетіндегі соңғы үйдің нөмірі 27. Көшенің қарсы бетінде қанша үй бар?

- A) 14
- B) 27
- C) 13
- D) 28
- E) 12

41. Екі шаңғышы бір уақытта бір-бірімен кездесуге қарсы бағытта жолға шықты. Біріншісі кездесетін жерге дейін 2 сағат жүрді. Екінші шаңғышы кездесуге дейін қанша уақыт жүрді?

- A) 2 сағат
- B) 3 сағат
- C) 1 сағат
- D) 4 сағат
- E) 30 минут

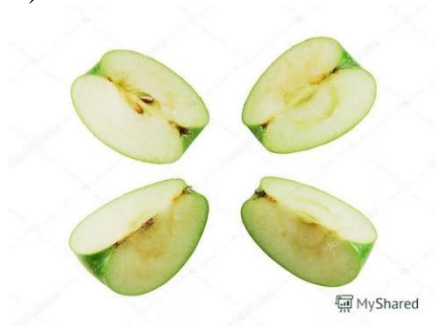
42. Екі оқушы қыз мектептен үйіне, ал үш ұл оларға қарсы жүріп келеді. Барлығы қанша бала үйлеріне қайтып барады?

- A) 2
- B) 5
- C) 7
- D) 10
- E) 1

43. Үстелде 1 алма жатыр. Ол 4 бөлікке бөлінді. Енді үстелде қанша алма бар?

- A) 1
- B) 4
- C) 2
- D) 5
- E) 3

44. Үш түйеқұс ұшып кетті. Бір аңшы атып тастады. Қанша түйеқұс қалды?

- A) 0
- B) 2
- C) 1
- D) 3
- E) 4

45. Қызда 5 алма бар. Ол 3-нен басқасының бәрін жеді. Қызда қанша алма қалды?

- A) 3
- B) 2

- C) 1
- D) 4
- E) 5

46. Неліктен тарақандар лас жерлерде жорғаласа да жұқпалы ауруларға шалдықпайды?

- A) Тарақандардың миында антибиотиктер бар.
- B) Тарақанның құрсау тәрізді терісі оны инфекциядан қорғайды.
- C) Тарақанның мұрты инфекцияны дереу залалсыздандырады.
- D) Тарақанның қанаттары оны инфекциядан қорғайды.
- E) Тарақанның денесі кез-келген сыртқы инфекцияны өлтіреді.

47. Ағайынды үш ұлдың әрқайсысының бір-бір қарындасы бар. Отбасында барлығы қанша бала бар?

- A) 4
- B) 5
- C) 1
- D) 2
- E) 3

48. 6 трактормен жер жыртылды.

Олардың 2-уі тоқтап қалды.

Далада барлығы қанша трактор бар?

- A) 6
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 1

49. Бөлменің 4 бұрышы бар. Әр бұрышта 1 мысықтан отыр. Әр мысыққа қарама-қарсы 3 мысық отыр. Бөлмеде қанша мысық бар?

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 1
- E) 5

50. Таяқтың 2 ұшы бар. Егер біреуін кессеңіз, онда қанша ұшы қалады?

- A) 2
- B) 1
- C) 3
- D) 0

Е) 4

51. Бір аяғымен тұрған әтештің салмағы 3 кг. Екі аяғымен тұрса салмағы қанша болады?

- А) 3 кг.
- В) 2 кг.
- С) 1 кг.
- Д) 4кг.
- Е) 0 кг.

52. Сағатына үш жылқы қосылып бірге 24 км шапты. Сонда, аттың әрқайсыс неше шақырым шапты?

- А) 24 км
- В) 0 км.
- С) 12 км
- Д) 2 км
- Е) 10 км

53. Бір жұмыртқаны 5 минут пісіру керек. Ал 6 жұмыртқаны пісіру қанша уақыт алады?

- А) 5 минут.
- В) 10 минут.
- С) 15 минут.
- Д) 20 минут.
- Е) 30 минут.

54. Төрт адам 20 минут бойы домино ойнады. Сонда олардың әрқайсысы неше минут ойнады?

- А) 10 минуттан.
- В) 20 минуттан.
- С) 20 минуттан.
- Д) 20 минуттан.
- Е) 20 минуттан.

55. Отбасында екі бала бар. Самат - Бейбіттің ағасы, бірақ Бейбіт - Саматтың інісі емес. Бұлай болуы мүмкін бе? Бейбіт кім?

- А) Қарындасы
- В) Көршісі
- С) Ағайы
- Д) Жиені
- Е) Немере бауыры

56. Қала бағыты бойынша 3 көлік, ал оларға қарсы 5 автобус жүріп келеді.

Қалаға қанша көлік келе жатыр?

- А) 3 машина.
- В) 1 машина.
- С) 2 Машина.

- D) 0 машина.
- E) 5 машина.

57. Үш бала дойбы ойнады. Барлығы үш партия ойналды. Әр бала қанша партия ойнады?

- A) Үш партиядан.
- B) Алты партиядан.
- C) Бес партиядан.
- D) Бір партиядан.
- E) Екі партиядан.

58. Бүкіл әлем қандай жәндікке "қол шапалақтайды"?

- A) "Күйе-көбелекке"
- B) Көбелектерге
- C) Инеліктерге
- D) Масаларға
- E) Шыбындарға

59. Алты аяғы, екі басы, құйрығы бір. Мынау не?

- A) Атқа мінген шабандоз
- B) Қолтырауын
- C) Айдаһар
- D) Ұлу
- E) Медуза

60. Үйлері жоқ қалалар, суы жоқ өзендер және ағаштары жоқ ормандар қайда бар?

- A) Географиялық картада
- B) Фильмдерде
- C) Қиялда
- D) Жұмақта
- E) Түнде көретін түстерде

61. Кімдер бір орныда отырып "жүреді"?

- A) Шахматшылар
- B) Арбадағы мүгедектер
- C) Жүргізуші
- D) Тракторшы
- E) Нашақорлар

62. Бастау оңай, мүмкін, аяқтау қиын.

- A) Әңгіме
- B) Сым
- C) Белдік
- D) Жанжал
- E) Арақатынас

63. Сұрақ болып табылмайды. Бірақ жауап беруді қажет етеді. Ол не?

- A) Сыртқы есіктің қоңырауы немесе телефонның қоңырауы.
- B) Хат
- C) Жеделхат
- D) Достық
- E) Жанжал

64. Барлығын көре алатын кезде сіз оны көре алмайсыз,
Ал ештеңе көрінбейтін кезде оны көресіз.

- A) Қараңғылық
- B) Тұман
- C) Өрт
- D) Таңсәрі
- E) Жаңбыр

65. Профессор достарына өз қолымен көкөніс салатын дайындап беруді шешті. Ол үшін оған қажет болды: бұрыш - 3 дана және сонша қызанақ; қияр қызанақтан аздау, бірақ шалғамнан көп. Профессор салатқа қанша түрлі көкөністі қолданды?

- A) 9
- B) 6
- C) 7
- D) 8
- E) 5

66. Сізге тиесілі нәрсе, бірақ сізден гөрі басқалар көп қолданатын нәрсе.
Ол не?

- A) Сіздің есіміңіз
- B) Сіздің бойыңыз
- C) Сіздің мейірімділігіңіз
- D) Сіздің көркіңіз
- E) Сіздің ақыл-қабілетіңіз

67. Құлағында жүрекшесі бар жалғыз құс?

- A) Үкі
- B) Түйеқұс
- C) Тырна
- D) Феникс
- E) Қырғауыл

68. Римдіктер шанышқының дизайнына революциялық жаңалық енгізді-барлық кейінгі модельдер римдік шешімнің жетілдірілген түрі. Римдік жаңалыққа дейін шанықылар қандай болды?

- A) Біртісті
- B) Көптісті
- C) Тұтастісті
- D) Үштісті
- E) Төртбұрышты

69. Ең үлкен жемісі бар өсімдікті атаңыз.

- A) Асқабақ
- B) Қарбыз
- C) Қауын
- D) Қызанақ

Е) Кокос

70. Кез келген ғарышкер ұшу кезінде не жоғалтады?

- A) Салмақ
- B) Оттегі
- C) Әлеммен байланыс
- D) Ұйқы
- E) Қорқыныш

71. Адамның он екі жұп қабырғасы бар. Ненің үш жүзге жуық қабырғасы бар?

- A) Жыланның
- B) Пілдің
- C) Қырықаяқтың
- D) Тасбақаның
- E) Киттердің

72. 90% ы өртеніп, 10% ы тасталатын дақылды атаңыз.

- A) Темекі
- B) Тары
- C) Жүгері
- D) Бидай
- E) Арпа

73. Ең үлкен мүйіздің иесі - мүйізтұмсық (158 см-ге дейін). Ал, ең жұмсақ мүйізі бар қай жәндік?

- A) Ұлу
- B) Ешкі
- C) Ақбөкен
- D) Сиыр
- E) Бұғы

74. Неліктен “бір күндік” жәндіктер тез өледі?

- A) Олардың ас қорыту жүйесі, тіпті аузы жоқ
- B) Олар - жұқпалы ауруға шалдыққан
- C) Олар суыққа төзбейді
- D) Олар ыстыққа төзбейді
- E) Олар у-шу мен жарыққа төзбейді

75. "Бұл ауру. Бірақ өте сирек кездесетін дерт. Өкінішке орай, жұқпалы емес", - деді Гиппократ. Гиппократ не туралы айтты?

- A) Данышпандық туралы
- B) Психика туралы
- C) Ұйқы туралы
- D) Батылдық туралы
- E) Әзілкештік туралы

76. Егер түріктер "ауылды күзет" деп айтқысы келсе олар "қара авыл" дейтін болған. Ал бүгінгі күні ол қалай айтылады?

- A) "Қарауылда!"
- B) "Тоқта!"
- C) "Қатып қал!"
- D) "Кетпе!"

Е) "Қарама!"

77. Юлий Цезарь шеберлерге өз сарбаздарының қалқандары мен қаруларын зергерлік бұйымдармен безендіруді бұйырды. Неге?

- А) Лақтырып тастап кетпеулері үшін
- В) Мотивация үшін
- С) Бедел үшін
- Д) Рухты көтеру үшін
- Е) Батылдық үшін

78. Егер түнгі сағат 12-де жаңбыр жауса, "72 сағаттан кейін күн ашық болады" деп күтуге бола ма?

- А) Жоқ, өйткені 72 сағаттан кейін қайтадан түн ортасы болады
- В) Түскі уақыт болады
- С) Күн болады
- Д) Қар жауады
- Е) Иә, күн ашық болады

79. Шамда 20 лампа бар болған. Оның 5-і жанып кетті. Қанша лампа қалды?

- А) 20 (жиырма шам - 15 жұмыс істейтін және 5 күйген лампа).
- В) 15
- С) 19
- Д) 12
- Е) 5.

80. Қай жәндіктің мұрты өз аяқтарынан ұзын болады?

- А) Тарақанның
- В) Жирафтың
- С) Бұғының
- Д) Медузаның
- Е) Ұлудың

81. Бір джентльмен өзінің досына тапсырыс бойынша суретшіге салдырған портретті көрсетіп тұрып: "Менің әпкелерім де, бауырларым да жоқ, бірақ бұл адамның әкесі - менің әкемнің ұлы болған", - деді. Портретте кім бейнеленген?

- А) Джентльменнің ұлы.
- В) Джентльменнің ағасы.
- С) Джентльменнің атасы.
- Д) Джентльменнің немересі.
- Е) Джентльменнің өзі.

82. Саябақта 8 орындық бар. Үшеуі қайта боялды. Саябақта қанша орындық қалды?

- А) Сегіз
- В) Бес
- С) Алты
- Д) Жеті
- Е) Он

83. Термометр плюс +15 градусты көрсетіп тұр. Егер термометр екеу болса қанша градус көрсеткен болар еді?

- А) + 15 градус
- В) + 30 градус

- C) + 45 градус
- D) + 60 градус
- E) 0 градус

84. Қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл: 1 кг мақта немесе 1 кг темір?

- A) Бірдей
- B) 1 кг алма
- C) 1 кг бидай
- D) 1 кг тұз
- E) 1 кг мақта

85. “Екі рет туады, бір рет өледі”?

- A) Жылан
- B) Тасбақа
- C) Кесіртке
- D) Сушаян
- E) Өрмекші

86. Адам бойындағы еш азаймайтын, тек көбейе беретін нәрсе не?

- A) Адамның жасы
- B) Ақыл
- C) Адамның салмағы
- D) Білімпаздық
- E) Достық.

87. Сіз одан көп алған сайын ол үлкейе береді. Ол не?

- A) Шұңқыр
- B) Ақша
- C) Жад
- D) Махаббат
- E) Ластанбау

88. Күн сайын тауға барады, таудан қайтады, бірақ орнында қалады?

- A) Жол
- B) Күн
- C) Ай
- D) Жаңбыр
- E) Өзен

89. Денесіне шеге қағуға болатын жалғыз жануар?

- A) Жылқы
- B) Бұқа
- C) Мүйізтұмсық
- D) Піл
- E) Ит

90. Қандай жануардың терісінен ағаш және мәрмәр тасты жылтырататын егеуіш жасалады?

- A) Акулалардың
- B) Бұқаның
- C) Мүйізтұмсықтың
- D) Пілдің

Е) Жылқылардың

91. Аш қарынға қанша жұмыртқа жеуге болады?

- A) 1 (қалғандары “аш қарынға жеген“ деп саналмайды).
- B) 10
- C) 2
- D) 3
- E) 0

92. “Әкемнің ұлы, бірақ менің ағам емес”. Кім туралы айтылып тұр?

- A) Немере аға туралы
- B) Туған аға туралы
- C) Менің ұлым
- D) Мен өзім
- E) Менің немерем

93. “Тамақтандырсаңыз ол тіріледі. Шөлін қандырсаңыз, ол өледі”. Ол не?

- A) От
- B) Жануарлар
- C) Өсімдіктер
- D) Достық
- E) Қақтығыстар

94. Отқа жанбайтын және суға батпайтын не?

- A) Мұз
- B) Титан
- C) Шыны
- D) Пластик
- E) Ғалымдардың еңбектері

95. Австралиялықтар қай жәндікті “теңіз арасы” деп атайды?

- A) Медузаны
- B) Пингвиндерді
- C) Итбалықтарды
- D) Теңіз кірпілерін
- E) Кірпікшешенді

96. Үш тауық үш күнде үш жұмыртқа береді. 12 күнде 12 тауық қанша жұмыртқа салады?

- A) 48
- B) 12
- C) 24
- D) 36
- E) 4

97. Адам қолға үйреткен насеком?

- A) Аралар
- B) Көбелектер
- C) Инелік
- D) Масалар
- E) Шыбындар

98. Қандай сұраққа "иә" деп жауап беру мүмкін емес?

- A) "Сіз ұйықтап жатырсыз ба?»
- B) "Сіз серуендеп жүрсіз бе?»
- C) "Сіз істеп жатырсыз ба?»
- D) "Сен бақыттысың ба?»
- E) "Сен ақылдысың ба?»

99. Қандай түйінді тарқату мүмкін емес?

- A) Теміржол
- B) Туыстық қатынастар
- C) Мемлекеттік
- D) Махаббат
- E) Қылмыстық

100. Қандай жануарлар әрқашан көздерін ашып ұйықтайды?

- A) Балықтар
- B) Балалар
- C) Маймылдар
- D) Қолтырауындар
- E) Үкі

101. Екі солдат өзеннің сол жағалауына жақындады, олар келесі жағалауға өтуі керек еді. Екі жасөспірім жағаға жақын жерде қайықпен жүзіп жүрді, суда басқа қалқымалы қайықтар болған жоқ. Алайда қайық суда 100 кг-нан артық салмақты көтере алмайды. Сарбаздарды оң жағалауға өткізуді қалай ұйымдастыруға болады және мұны қанша сапарда жасауға болады? Бір сарбазды өткізу үшін екі сапар қажет: бірінші сапарда екі жасөспірім қарсы жағалауға өтеді, екеуінің біреуі сол жерде қалады, ал екінші жасөспірім қайықпен бастапқы жағалауға оралады. Екінші рейсте жасөспірім қайықты солдаттардың біреуіне береді. Солдат оң жағалауға өтіп, қайықты екінші жасөспірімге қайтарады. Екінші жасөспірім бастапқы жағалауға жетеді. Осылайша, бір сарбазды паромға апару үшін екі сапар қажет болса, екеуін судан өткізу үшін неше сапар қажет?

- A) 4 рейс қажет болады
- B) 3 рейс қажет болады
- C) 2 рейс қажет болады
- D) 5 рейс қажет болады
- E) 1 рейс қажет болады

102. Англияда бұл гүлді ақындар жырлаған

Ол сәби перілер мен нәзік эльфтер үшін бесік ретінде қызмет етеді. Отаны - Парсы, ол жерден Түркияға қоныс аударып, XIX ғасырда Еуропаға тарады. Голландияда бұл гүлге табыну болды. Амстердамда бұл гүлдің екі үш пиязына (ұрығына) екі тас үй сатып алынғаны туралы тарихи дәлел бар.

- A) Қызғалдақтар
- B) Раушан гүлі
- C) Орхидеялар
- D) Магнолия
- E) Лиандралар

103. Өрттен қорқынышты не бар?

- A) Түтін
- B) Жанартаудың оянуы
- C) Жер сілкінісі
- D) Соғыс
- E) Сел

104. Әнді музыкасыз орындау қалай аталады?

- A) Акапелла
- B) Ария

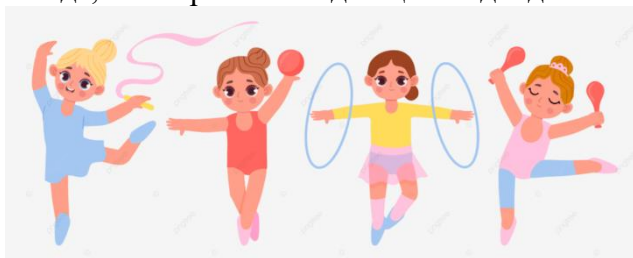
- C) Хор
- D) Соло
- E) Речитатив

105. Қандай жануардың салмағы 190 тоннаға дейін жетеді?

- A) Көк кит
- B) Гиппопотам
- C) Піл
- D) Мүйізтұмсық
- E) Қолтырауын

106. Катя Ирадан жылдам,
ал Ира Ленадан жылдамырақ.
Сонда, кім бәрінен жылдам қимылдайды?

- A) Катя
- B) Ира
- C) Лена
- D) Надя
- E) Оля

107. Екі көліктің біреуі кең жолмен, екіншісі тар жолмен келе жатыр.
Жүк көлігі тар жолмен келе жатқан жоқ.
Жеңіл көлік қандай жолмен келеді?
Жүк көлігі ше?

- A) Жүк көлігі кең жолмен келе жатыр
- B) Жеңіл көлік кең жолмен келе жатыр

- С) Жүк көлігі кең жолмен келе жатқан жоқ
- Д) Жүк көлігі тар емес жолмен келе жатқан жоқ
- Е) Жеңіл көлік тар жолмен келе жатқан жоқ

108. Вераның терісі Людамен салыстырғанда қара түсті.
Вера Катямен салыстырғанда әлдеқайда ақ түсті.
Олардың ішіндегі ақшылы кім?

- А) Вера
- В) Люда
- С) Катя
- Д) Оля
- Е) Наташа

109. Нені дайындауға болады, бірақ жеуге болмайды?

- А) Сабақ бойынша үй тапсырмасын
- В) Бәліш
- С) Тамақ
- Д) Сусын
- Е) Бауырсақ

110. Толя Игорьден биік,
Игорь Колядан биік.
Сонда, ең ұзыны кім?

- А) Толя
- В) Игорь
- С) Коля
- Д) Юра
- Е) Андрей

111. Құрлықтағы адамдар ауырмайтын ауру?

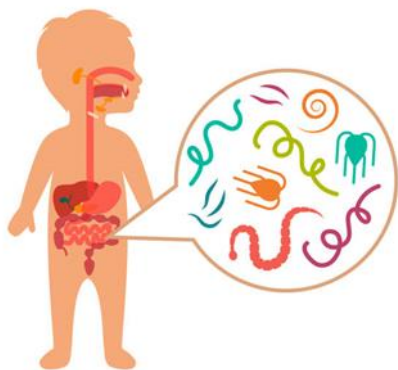
- А) «Теңіз ауруы»
- В) Құтыру
- С) Іш сүзегі
- Д) Летаргиялық ұйқы
- Е) Туретта синдромы

112. Саша Толяға қарағанда көңілді,
Толя Ванядан көңілді.
Сонда, ең көңілдісі кім?

- А) Саша
- В) Толя
- С) Ваня
- Д) Юра

Е) Андрей

113. Қандай құрттардың ішектері болмайды?

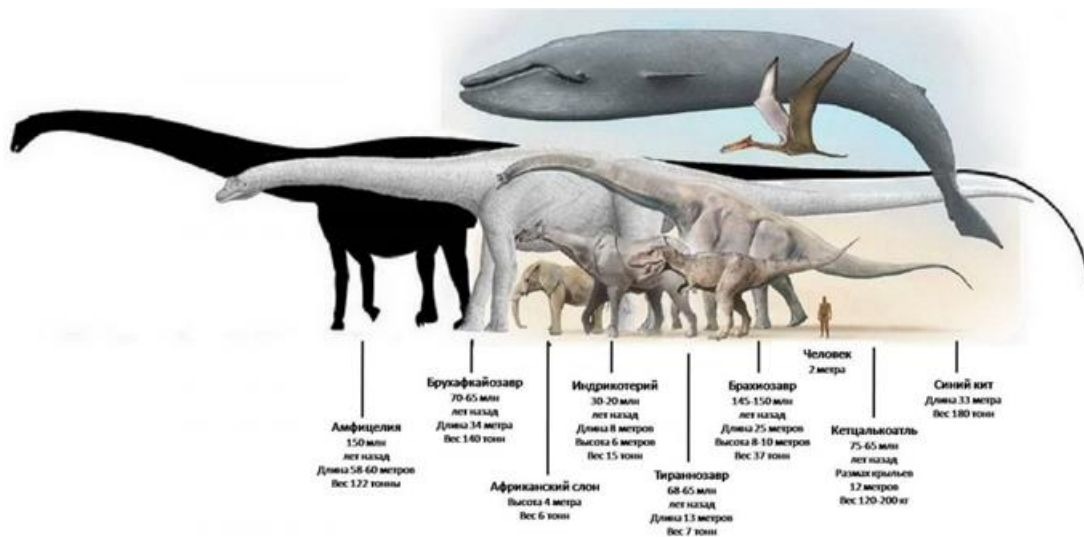
- А) Таспа құрттар
- В) Қосмекенділер
- С) Жұлдызды құрттар
- Д) Жауын құрттары
- Е) Мұз құрттары

114. Қандай моллюскілерді тірідей жейді?

- А) Устрицалар (Ostreidae)
- В) Брондалған (Polyplacophora)
- С) Қосжақпақтылар (Bivalvia)
- Д) Күрекаяқтар (Scaphopoda)
- Е) Қарынаяқтылар (Gastropoda)

115. Ең ірі жануар?

- A) Көк кит – «жолақ кит»
- B) Гиппопотам
- C) Мүйізтұмсық
- D) Піл
- E) Мегалодон

116. Өзге организмдегі ағза шырындарымен қоректенетін, басқалардың есебінен өмір сүретін тіршілік қалай аталады?

- A) Паразиттер
- B) Құрттар
- C) Жатыпішерлер
- D) Арамтамақтар
- E) Өзгенің нанын жегіштер

117. Аралдар салатын су тіршілігі қалай аталады?

- A) Инжу-маржан полиптері
- B) Балықтар
- C) Құрттар
- D) Аралар
- E) Құстар

118. Қандай құстар ұша алмайды?

- A) Түйеқұстар
- B) Тотықұстар
- C) Көгершіндер
- D) Үкілер
- E) Қаршыға құс

119. Бәліш үш бөлікке кесілді.

Бәлішті үшке бөлу үшін барлығы неше тілік жасалды?

- A) Үш
- B) Екі
- C) Бір
- D) Төрт
- E) Бес

120. Терезе әйнегін бес ағайындылардың қайсысы сындырды.?

Андрей: «Бұл Витя немесе Толя», - деді.

Витя: «Мұны мен де, Юра да жасаған жоқпыз», - деді.

Дима: «Бұлардың біреуі шындықты айтты, ал екіншісі айтпады», - деді.

Юра: «Жоқ, Дима, сен қателесесің», - деді.

Әкелері кем дегенде үш ағайынды шындықты айтқанына сенімді.

Терезені кім сындырды?

- A) Толя сындырды
- B) Андрей сындырды
- C) Витя сындырды
- D) Дима сындырды
- E) Юра сындырды

121. Маша Светаға қарағанда жылдам жүгіреді.

Света Оляға қарағанда жылдам.

Қай қыз бәрінен жылдам жүгіреді?

- A) Маша
- B) Света
- C) Оля
- D) Надя
- E) Галя

122. Лиза мен Петя саңырауқұлақтар мен жидектерді жинауға орманға барды. Лиза саңырауқұлақ терген жоқпын. Петя не жинады?

depositphotos image ID: 28758132 www.depositphotos.com

- A) Петя саңырауқұлақ жинады
- B) Петя саңырауқұлақ жинамады
- C) Петя жидек жинады
- D) Петя жидек жинамады
- E) Лиза саңырауқұлақ жинады

123. Ираның бойы Клаваға қарағанда 3 см қысқа.

Клава Любадан 5 см қысқа.

Сонда, ең ұзыны кім?

- A) Люба
- B) Клава

- C) Ира
- D) Майя
- E) Надя

124. Екі қайың өсіп тұр. Әр қайыңда төрт бұр (шишка) бар. Екі қайыңда барлығы неше бұр бар?

- A) қайың ағашында бұр (шишка) болмайды
- B) 8 бұр
- C) 7 бұр
- D) 6 бұр
- E) 12 бұр

125. Қандай жәндік өз салмағынан 10 есе ауыр жүкті көтере алады?

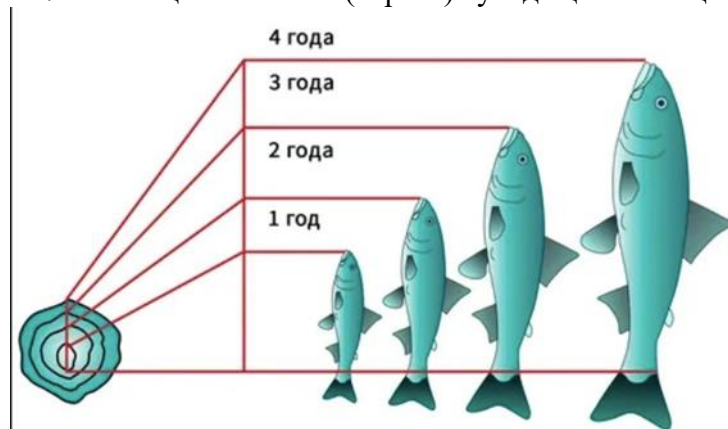

- A) Құмырсқа
- B) Кірпі
- C) Ақуыз
- D) Ара
- E) Тасбақа

126. Су қоймасындағы судың температурасы Цельсий бойынша 17 градус. Онда тіршілік ететін балықтардың дене температурасы қандай?

- A) 18 градус Цельсий
- B) 20 градус Цельсий
- C) 25 градус Цельсий
- D) 22 градус Цельсий
- E) 23 градус Цельсий

127. Сіз мөңке балығын (карась) ауладыңыз. Оның жасы нешеде екенін қалай білеміз?

- A) Қабыршағындағы сақиналарды санаңыз
- B) Балықтың ұзындығын өлшеңіз
- C) Тұмсығының ұшынан құйрық қанатына дейін өлшеңіз
- D) Қабыршақты жамылғыны өлшеңіз

Е) Балықтың қалыңдығын өлшеңіз

128. Қандай организмдер өмір бойы тоқтаусыз өседі?

- A) Маржандар
- B) Киттер
- C) Мөңке балығы
- D) Кірпікшелілер
- E) Сегізаяқтар

129. Оттегісіз ортада өмір сүре алмайтын тіршілік иелері?

- A) Балық
- B) Балдырлар
- C) Гельминттер
- D) Анаэробты микроорганизмдер
- E) Аскаридалар

130. Дөңгелекте 8 спиц бар.

Спицалар арасында қанша бөлік бар?

- A) 7
- B) 8
- C) 6
- D) 5
- E) 3

131. Тоғайға қарай бір топ құс ұшып келді.

Олар бір бұтаққа екеуден қонып еді, бір бұтақ бос қалды.

Әрқайсысы жеке қонып еді, біреуіне бұтақ жетпей қалды.

Тоғайда неше ағаш бар, барлығы қанша құс ұшып келді?

- А) Үш ағаш, төрт құс
- Ә) Төрт ағаш, төрт құс
- С) Төрт ағаш, үш құс
- Д) Үш ағаш, үш құс
- Е) Төрт ағаш, бес құс

132. Толя мен Игорь сурет салып отыр.

Бірі - үйдің, екіншісі - жапырақты бұтақтың бейнесін салуда.

Игорь үйді салмаса, Толя ненің суретін салды?

- А) Толя үйдің суретін салып отыр
- В) Толя жапырақтың суретін салып отыр
- С) Толя ұшақтың суретін салып отыр
- Д) Толя машинаның суретін салып отыр
- Е) Толя ағаштың суретін салып отыр

133. Үш құрбы ақ, жасыл, көк көйлек, аяқ киім киіп шықты. Бірдей түсті көйлек пен аяқ киім Аняда ғана бар. Валяның аяқ киімі де, көйлегі де аппақ емес. Наташа жасыл аяқ киім киген.

Құрбылардың әрқайсысының көйлектері мен аяқ киімдерінің түсін анықтаңыз.

- А) Наташа көк көйлек пен жасыл туфлимен, Валя - жасыл көйлек пен көк туфлимен, Аня ақ көйлек пен ақ туфлимен шықты. Наташа көк көйлек пен жасыл туфлимен, Аня жасыл көйлек пен көк туфлимен шықты. Валя жасыл көйлек пен көк туфлиде
- В) Наташа көк көйлек пен жасыл туфлимен, Аня жасыл көйлек пен көк туфлимен шықты
- С) Валя - жасыл көйлек пен көк туфлиде

D) Валя - жасыл көйлек пен көк туфлиде

E) Аня ақ көйлек, ақ туфли киген

134. Халықаралық конгрессте төрт ғалым кездесті: физик, тарихшы, биолог және математик. Олардың ұлттары әртүрлі болды және ғалымдардың әрқайсысы төрт тілдің екеуінде (орыс, ағылшын, француз және итальян) сөйлегенімен, олардың төртеуі де сөйлейтін тіл болмады. Үшеуі де сөйлейтін тіл болды. Ғалымдардың ешқайсысы бір мезгілде французша да, орысша да сөйлемеген. Физик ағылшын тілін білмесе де, биолог пен тарихшы бір-бірімен сөйлескісі келсе, аудармашы қызметін атқара алатын. Тарихшы француз тілінде сөйлейді және математикпен сөйлесе алады, бірақ соңғысы бірде-бір орыс сөзін білмейді. Физик, биолог және математик бір тілде бірге сөйлесе алмайды.

Әрбір ғалым қандай екі тілді біледі?

A) Физик француз және итальян тілдерінде, тарихшы орыс және итальян тілдерінде, биолог ағылшын және француз тілдерінде, математик ағылшын және итальян тілдерінде сөйлейді.

B) Физик орыс және итальян тілдерінде, биолог ағылшын және француз тілдерінде, математик ағылшын және итальян тілдерінде сөйлейді.

C) Физик ағылшын және француз тілдерінде, тарихшы орыс және итальян тілдерінде, биолог ағылшын және француз тілдерінде, математик француз және итальян тілдерінде сөйлейді.

D) Физик араб және итальян тілдерінде, тарихшы француз және испан тілдерінде, биолог ағылшын және француз тілдерінде, математик ағылшын және итальян тілдерінде сөйлейді.

E) Физик француз және итальян тілдерінде, тарихшы орыс және итальян тілдерінде, биолог ағылшын және француз тілдерінде, математик ағылшын және итальян тілдерінде сөйлейді.

135. Кино билеттеріне кезекте тұрғандар: Юра, Миша, Володя, Саша және Олег.

Белгілі болғаны:

1) Юра билетті Мишадан ерте, бірақ Олегтен кеш сатып алады.

2) Володя мен Олег бір-бірінің қасында тұрған жоқ.

3) Саша Олегке, Юраға немесе Володяға жақын тұрған жоқ.

Кезекте кім кімнен кейін тұр?

- A) Ұлдар келесі ретпен тұр: Олег, Юра, Володя, Миша және Саша
- B) Миша мен Саша, Олег, Юра, Володя
- C) Юра, Володя, Миша және Саша, Олег
- D) Саша, Олег, Юра, Миша және Володя
- E) Саша, Миша, Володя, Олег, Юра

136. Отбасыда үш перзент бар.

Ұлдардан гөрі қыздар көп.

Отбасында неше әпке бар?

- A) Екі әпкесі бар
- B) Екі ұл, бір әпкесі бар
- C) Бір әпкесі, екі інісі бар
- D) Үш әпкесі бар
- E) Үш інісі бар

137. Отбасында төрт бала бар. Олар 5, 8, 13 және 15 жаста. Балалардың есімдері - Аня, Боря, Вера және Галя.

Бір қыз бала бақшаға барса, Аня Борядан үлкен болса, Аня мен Вераның жасының қосындысы үшке бөлінсе, әр бала неше жаста?

- A) Вера 5 жаста, Бор 8 жаста, Аня 13 жаста, Галя 15 жаста
- B) Вера 5 жаста, Боря 8 жаста, Аня 13 жаста, Галя 5 жаста
- C) Вера 15 жаста, Боря 18 жаста, Аня 3 жаста, Галя 5 жаста
- D) Вера 5 жаста, Бор 8 жаста, Аня 13 жаста, Галя 12 жаста
- E) Вера 3 жаста, Бор 8 жаста, Аня 3 жаста, Галя 5 жаста

Шешім. Аня мен Вераның жасының қосындысы үшке бөлінеді және бұл бір қыз 5 жаста, екіншісі 13 жаста болған жағдайда мүмкін болады. Бірақ мәселе бойынша Аня Борядан үлкен. Демек, Аня 13 жаста, ал Вера 5 жаста. Сонымен бірге Галя 15 жаста екені анық.

138. Саша Игорьден 10 жас кіші.

Игорь Лешадан 2 жас үлкен.

Ең жасы кім?

- A) Саша

- В) Леша
- С) Игорь
- Д) Дима
- Е) Юра

139. Төрт қыз әңгімелесіп отыр: Аня, Валя, Галя және Надя.

- 1) Жасыл көйлектегі қыз - Аня емес, Валя емес - көк көйлектегі қыз бен Надяның арасында тұрады.
- 2) Ақ көйлек киген қыз қызғылт көйлекті қыз бен Валяның арасында тұрады. Әр қыз қандай түсті көйлек киеді?
- А) Галяның көйлегі жасыл, Надяныкі қызғылт, Валяныкі көк, Аняныкі ақ.
- В) Галя қызыл түсті көйлек киген
- С) Надя ақ түсті көйлек киген
- Д) Валя қызғылт түсті көйлек киген
- Е) Аня көк көйлек киген

140. Төрт дос (Петя, Боря, Алеша және Коля) апаларымен бірге мектептегі Жаңа жылдық балға барды.

Бірінші би кезінде олардың әрқайсысы өз әпке-қарындастарынан өзгелермен биледі. Лена - Петямен, Светлана - Наташаның ағасымен, Оля - Светлананың ағасымен, Боря - Алешаның әпкесімен, Алеша Петяның әпкесімен биледі. Кім-кімнің ағасы? Кім кіммен билеген?

- А) Петя - Оляның ағасы, Петя Ленамен биледі
Боря - Наташаның ағасы, Боря Светланамен биледі
Алеша - Светлананың ағасы, Алеша Олямен биледі
Коля - Ленаның ағасы, Коля Наташамен биледі
- В) Петя - Наташаның ағасы, ал Боря Светланамен биледі
- С) Коля - Оляның ағасы, ал Петя Ленамен биледі
- Д) Алеша - Светлананың ағасы, Алеша Олямен биледі
- Е) Алеша Ленаның ағасы, Коля Наташамен биледі

141. Миша Олегтен күшті,

Миша Петядан әлсіз.

Ең күштілері кім?

- А) Петя
- В) Миша
- С) Олег
- Д) Алексей
- Е) Иван

142. Ең ірі маймыл қайсысы?

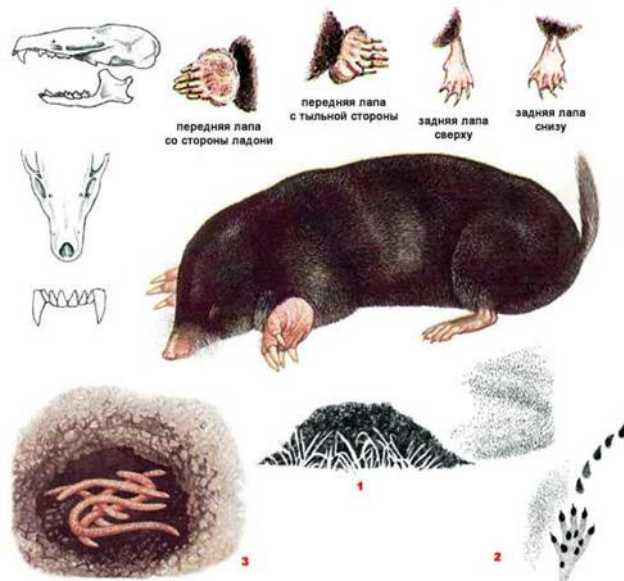

- A) Горилла
- B) Непалдық сұр лангур
- C) Мандрель
- D) Тибет макакасы
- E) Сары бабуиндар

143. Жүзге дейінгі сандардың қосындысы неге тең?

- A) 1-ден 100-ге (қоса алғанда) дейінгі сандардың қосындысы 5050-ге, 1-ден 100-ге дейінгі сандардың қосындысы (100-ді қоспағанда) 4950-ге тең.
- B) 5050
- C) 5000
- D) 4500
- E) 4900

144. Көртышқан қыс мезгіліне арналған азықты қалай дайындайды?

- A) Бастарын кесіп, қоймаға салады
- B) Жерге көмеді
- C) Жапырақтарға орап қояды

- D) Кептіреді
- E) Ұсақтайды және жинап қояды

145. Көктемнің алғашқы хабаршысы қандай құстар?

- A) Қарғалар
- B) Бұлғаулар
- C) Жұлдызқұрттар
- D) Қарақұйрықтар
- E) Далалық қызғыш құс

146. Құйрығы үш метрлік әтеш сорты қай елде шығарылды?

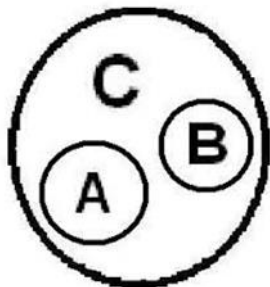
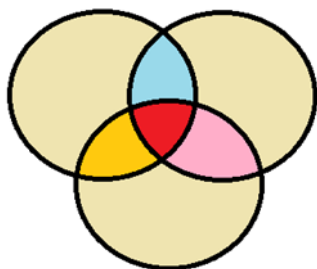
- A) Жапонияда
- B) Австралияда
- C) Австрияда
- D) Тайландта
- E) Индонезияда

147. Қай жәндіктің есту қабілеті жоқ?

- A) Шыбында
- B) Инелікте
- C) Масада
- D) Көбелекте
- E) Тарақанда

148. «Студент» және «спортшы» ұғымдарының арасындағы байланысты анықтаңыз:

- A) Қиылысу
- B) Бағыныштылық
- C) Ерекшелік
- D) Сәйкестік
- E) Қайшылық

149. (Жауапсыз махаббат).

Үш жас жігіт: Коля, Петя және Юра үш қызға ғашық: Таня, Зина және Галя. Бірақ бұл жауапсыз махаббат.

1. Коля - Таняны жақсы көретін жас жігітке ғашық болған қызды жақсы көреді.
2. Петя - Зинаны жақсы көретін жас жігітке ғашық болған қызды жақсы көреді.
3. Зина Юраны жақсы көрмейді.

Кім кімге ғашық?

- A) Коля – Галяға, Галя – Петяға, Петя – Таняға, Таня – Юраға, Юра – Зинаға, Зина – Коляға ғашық.
- B) Коля Таняны жақсы көреді

- С) Петя Зинаны жақсы көреді
- Д) Тая Юраны жақсы көреді
- Е) Петя Галяға ғашық

150. Қандай қосмекенділер бір жылда төрт рет терісін ауыстырады және әр жолы алдыңғысын өзі жейді.

- А) Бақалар
- В) Жыландар
- С) Шаян
- Д) Сегізаяқтар
- Е) Жыланбалықтар мен сәулелер

151. «Икебана» гүл шоғын жинау өнері қай елде қалыптасты?

- А) Жапонияда
- В) Қытайда
- С) Тайландта
- Д) Тайванда
- Е) Малайзияда

152. Қайсы гүл Күннің және Жапонияның символы саналады?

- А) Хризантема
- В) Пиондар
- С) Қызғалдақ
- Д) Гербера
- Е) Гортензиялар

153. Қандай гүл өз-өзіне сұқтанып, тек өзін ғана тамашалайды?

- A) Нарцисс
- B) Гортензиялар
- C) Хризантема
- D) Гербера
- E) Пиондар

154. Қандай тірі тіршіліктің бойында үш жүректен бар?

- A) Сегізаяқ, кеспе, кальмар
- B) Бақалар, жыландар
- C) Шаяндар, сегізаяқтар
- D) Жыланбалықтар мен сәулелер
- E) Киттер, кірпікшелілер

155. Моллюсктердің қанының түсі қандай?

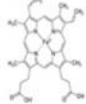
КРОВЬ

КРАСНАЯ

Люди и большинство позвоночных животных

В состав входит гемоглобин

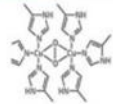

ГОЛУБАЯ

Ракообразные, паукообразные, головные моллюски

В состав входит гемоцианин

- A) Көілдір
- B) Мөлдір
- C) Қызыл
- D) Сұр
- E) Қара

156. Қай өсімдіктен бал жақсы жиналады?

- A) Линден
- B) Жалбыз
- C) Қарақұмық
- D) Жоңышқа
- E) Бақ-бақ

157. Құрлықтағы ең жылдам хайуанат?

- A) Гепард, 110 км/сағ.
- B) Түйеқұс
- C) Кенгуру
- D) Барыс
- E) Жолбарыс

158. Табиғаттағы ең жіңішке жіп?

- A) Веб
- B) Табиғи жіп
- C) Синтетикалық жіп
- D) Нейлон жіп
- E) Жібек жіп

159. Қай жылан түкіреді?

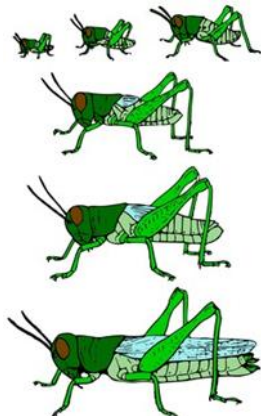
- A) Кобра
- B) Боа тартқышы
- C) Сужылан
- D) Мамба
- E) Анаконда

160. Ең ұзын тілдің иегері?

- A) «Құмырсқажегіш», ұзындығы 61 см.
- B) Жылан
- C) Сиыр
- D) Жираф
- E) Комодо айдаһары

161. Шегірткенің құлағы қайда орналасқан?

- A) Аяғында
- B) Маңдайында
- C) Қанаттарында
- D) Артқы жағында
- E) Құйрығында

162. Бекас-құстың маңыраған даусы қай жерінен шығады?

- A) Құйрық
- B) Іш
- C) Бас
- D) Қанаттарынан
- E) Бүкіл денесінен

163. Қандай жануар тамақ ішкеннен кейін тісін жуады - аузын шаяды?

- A) Жолбарыс
- B) Түйе
- C) Аю
- D) Піл
- E) Жираф

164. Қандай құстардың қанаттары қырлы болады?

У каких птиц крылья покрыты не перьями, а чешуей?

У пингинов

- A) Пингвиндердің
- B) Пеликандардың
- C) Құтанның
- D) Ләйлектің

Е) Қаздың

165. Қандай хайуанаттың мойын омыртқалары көбірек?

- А) Жираф
- В) Шошқа
- С) Піл
- Д) Қолтырауын
- Е) Жылан

166. Түйе су қорын қайда сақтайды?

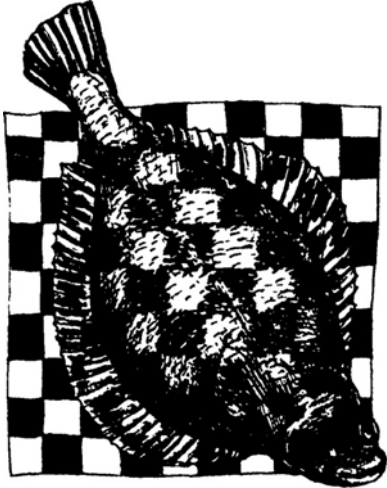
- А) Қанында
- В) Өркешінде
- С) Асқазанда
- Д) Тері астында
- Е) Денеде

167. Сіріңке қандай ағаштан жасалады?

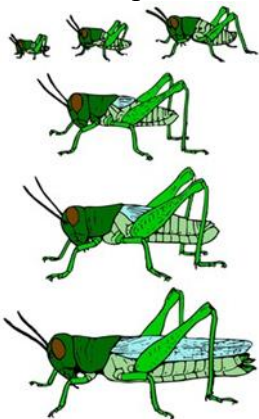
- А) Көктерек
- В) Қайың
- С) Үйеңкі
- Д) Емен
- Е) Тал

168. Қандай балық шахмат тақтасына айнала алады?

- A) Камбала
- B) Тұқы
- C) Иваси
- D) Килька
- E) Мөңке балығы

169. Шегірткенің шырылы қалай шығады?

- A) Аяқты қанатқа үйкеу арқылы
- B) Іш
- C) Бас
- D) Таразылар
- E) Бүкіл денемен

170. Қандай құстың қанаты мүлде жоқ?

- A) Киви-киви
- B) Пингвин
- C) Түйеқұс
- D) Тотықұс
- E) Шағала

171. Қай хайуанаттың бойындағы майы жасыл түсті?

- A) Қолтырауын
- B) Гишпопотам
- C) Мүйізтұмсық
- D) Жылан
- E) Бақа

172. Қандай өсімдіктердің жапырақтары Күннің бағытын көрсете алады?

-
- A) Жабайы салат, сільфий, эвкалипт
  - B) Жаңғақ
  - C) Қылқан жапырақты ағаштар
  - D) Қарағай
  - E) Кипарис

173. Дүние жүзіндегі ең үлкен өрмекші қандай?

А) А) әлемдегі ең ірі өрмекші - *Heteropoda maxima* (лат.), Sparassidae тұқымдасынан, Лаостың Хаммуан провинциясында тіршілік етеді. Ұрғашыларының денесінің ұзындығы 4,6 см-ге дейін барады, аталықтары шамамен 3,0 см. Аяқ-қолдарының аралығы 25-тен 30 см-ге дейін.

Оңтүстік Америкадағы Голиат «Құс жегіші» аяқ-қолдарының ұзындығы бойынша одан кіші, бірақ дене мөлшері бойынша одан айтарлықтай асып түседі

В) Кенелер (Акари)

С) Шаяндар (скорпиондалар)

Д) Сушаяндар

Е) Қаракұрт

174. Жер бетіндегі ең үлкен жылан

А) Анаконда, 9 м дейін.

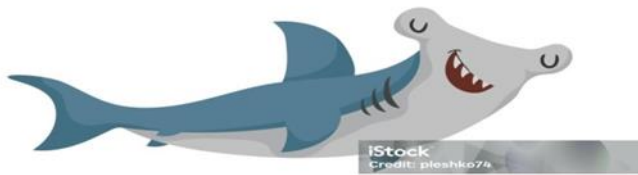
В) Молга

С) Қара мамба

Д) Қайсақа

Е) Бумсленг

175. Қай акуланың көздері бір-бірінен 2 метр қашықтықта орналасқан?

- A) Балға балық (Carcharhiniformes)
- B) Үлкен ақ акула (Lamniformes)
- C) Қара ұшты акула (Katranidae)
- D) Ала акула (Wobbegongiformes)
- E) Аапон ара балығы (Sawfish)

176. Қай көбелек саяхаттағанды ұнатады: күзде оңтүстікке, Африкаға құстарша ұшып кетіп, көктемде кері қайтады.

- A) Боялған көбелек
- B) Адмирал
- C) Аполлон Мнемосин
- D) Автоной мариголдтары
- E) Ағаш көбелегі

177. Қай бақа өзінің итбалықтарына арнап терезесі, шатыры бар, бірақ есігі жоқ үй салады?

- A) Темір ұстасы – квакша бақасы
- B) Қиыршығыстық бақа
- C) Сібірлік бақа
- D) Шөпте жүретін бақа

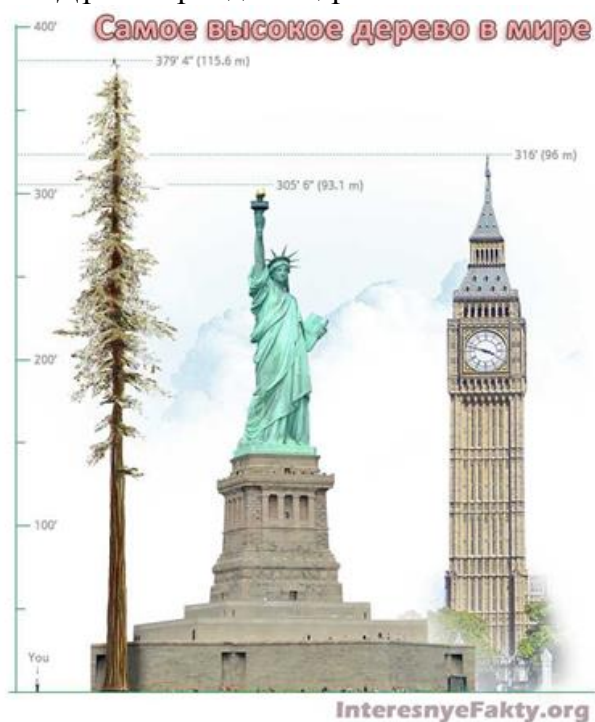
Е) Көлдегі бақалар

178. Қандай жылан соқыр болса да бәрін естиді, иіссіз-ақ жылуды «көреді».

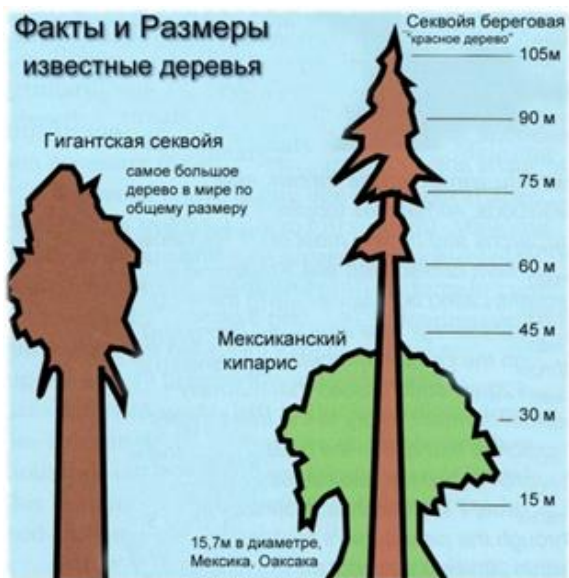
- А) Қалқантұмсық жылан
- В) Анаконда
- С) Сужылан
- Д) Аспид
- Е) Африкалық бумсленг

179. Дүние жүзіндегі ең ұзын ағаш

- А) 187 м-ге дейінгі эвкалипт ағашы
- В) Секвоия
- С) Арша
- Д) Шырша
- Е) Кипарис

180. Кең жайыла өсетін үлкен ағаш

- A) Секвойя
- B) Арша
- C) Кипарис
- D) Эвкалипт
- E) Шырша

181. Ең берік ағаш

- A) Темір ағаш – «Parrotia persica»
- B) Пандо
- C) Журупа емені
- D) Ескі Тикко
- E) Ескі Расмус

182. Суда қалқып жүретін ең үлкен қалқыма-өсімдік?

- A) «Виктория Регия» - жапырақтарының диаметрі 2 м-ге жуық, 50 кг-ға дейінгі дисперсті жүктемеге төтеп бере алады
- B) Macrocyctis балдырларының ұзындығы 200 метрге жетеді
- C) Nereocystis, ұзындығы 200 метрге жетеді

- D) Теңіз балдырлары
 E) Ірі су лалагүлі: «Виктория боливия» – жапырағының диаметрі 3 м.

183. Алып гүлдер?

- A) «Rafflesia Arnoldii» - гүлінің ұзындығы 1 метр, гүлінің салмағы 10 кг-ға жуық.
 B) «Титан арум»
 C) «Магнолия Кампбелли»
 D) «Талипотты пальма»
 E) Алып лотос

184. Қандай құс қатты аязда балапан шығарады?

- A) Айқыш құс (клект)
 B) Патша құс (зимородок)
 C) Тоқылдақ
 D) Тит (синица)
 E) Ақ үкі

185. Шаңғы жасау үшін қандай ағаш қолданылады?

- A) Қайың
 B) Көктерек

- C) Үйеңкі
- D) Емен
- E) Тал

186. Белгілі ойды жеткізуге арналған сөз немесе сөз тіркесі қалай аталады?

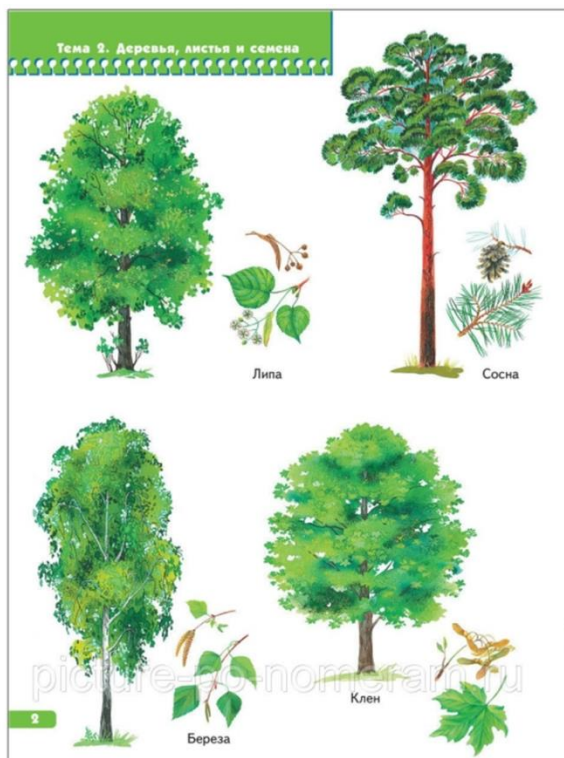
- A) Термин
- B) Омонимдер
- C) Синонимдер
- D) Категория
- E) Предикат

187. Ұлудың тістері бар ма?

- A) Иә, бар. Ұлудың тістері тілінде орналасқан. Ұлудың 135 қатардан тұратын тістері бар. Әр қатарда 105 тіс бар. Барлығы 14175 тісі бар.
- B) Тістері жоқ
- C) 100 тіс
- D) 80 тіс
- E) 40 тіс

188. Қарағайлар орташа есеппен неше жыл өмір сүреді ?

- A) 120-140 жыл
- B) 100 жыл
- C) 110 жыл

D) 115 жыл

E) 130 жыл

189. «Тауықтар ұшады, өйткені тауықтар - құс, ал барлық құстар ұшады» деген пікірдің дрыс болмау себебін анықтаңыз:

A) Аргументтің сенімсіздігі

B) Дәлелдердегі қайшылық

C) Дәлелдердің жеткіліксіздігі

D) Жалпылау ережелерін бұзу

E) Шектеу ережелерін бұзу

190. Каштан ағашында орта есеппен қанша жапырақ болады?

A) 19 мың

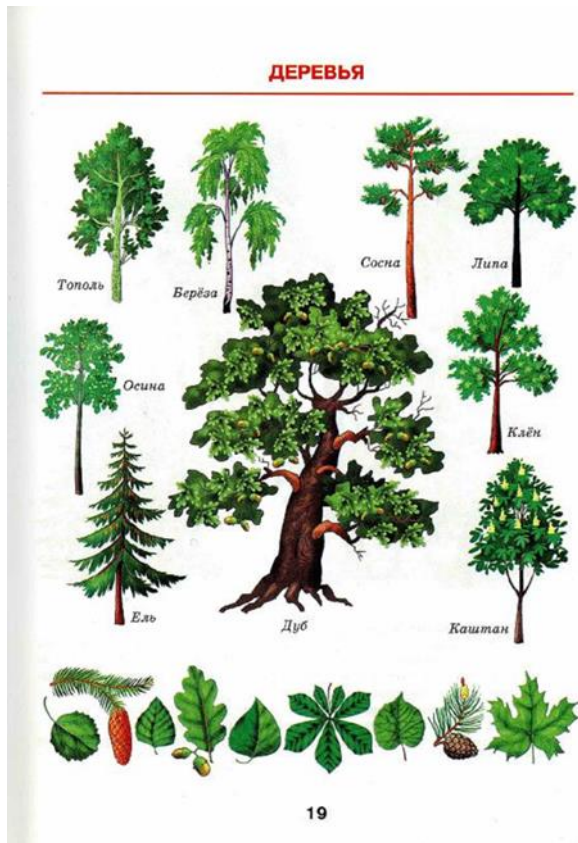
B) 18 мың

C) 20 мың

D) 10 мың

E) 15 мың

191. Теректе орта есеппен қанша жапырақ бар?

- A) 70 мыңнан 119 мыңға дейін
- B) 60 мыңнан 120 мыңға дейін
- C) 50 мыңнан 110 мыңға дейін
- D) 40 мыңнан 119 мыңға дейін
- E) 30 мыңнан 119 мыңға дейін

192. Онсыз адам өмірі мүмкін емес табиғи шудың шегі қай деңгейде болғаны дұрыс?

- A) Рұқсат етілген дыбыс шегі 80-85 децибел. 130 дцб. адамда ауырсыну тудырады, 150 дцб. адам төзгісіз азап әкеледі
- B) Сыбдырлаған шөп – 10 децибел
- C) Қатты сөйлеу - 60-70 децибел
- D) Көше көлігінің шуы 80-100 децибел
- E) Максималды дыбыс деңгейі 110 дБА-дан аспауы керек, ал импульстік шу үшін - 125 дБА. Тіпті кез келген октава диапазонында дыбыс қысымының деңгейі 135 дБ жоғары аймақтарда қысқа мерзімді болуға тыйым салынады

193. Дүние жүзіндегі ең үлкен кесіртке ?

- A) Комодо кесірткесі
- B) Мегалания (*Varanus priscus*, [син. *Megalania prisca*])
- C) Жасыл игуана – ұзындығы 1,5 метр, салмағы – 7 кг.

D) Қолтырауындар

E) Ұшатын айдаһар (лат. Draco) — кесірткелер тұқымдасының Оңтүстік-Шығыс Азияда мекендейтін ағама тұқымдасы

194. Дүние жүзіндегі ең ірі жыртқыш қандай?

A) Ақ аю

B) Қара қаймандар

C) Миссисипи аллигаторы

D) Қоңыр аюлар

E) Қасқырлардың үйірлері

195. Орман хайуанаттарының ішіндегі ең ірі, тұяқты жануар?

A) Бұлан (лось)

B) Тау ешкілері

C) Зебралар

D) Ақбөкен

E) Жабайы қабандар

196. Дүние жүзіндегі ең ірі сүтқоректі жануар?

A) Морж

B) Тангалунга

C) Антарктикалық піл итбалығы (лат. *Mirounga leonina*)

D) Ала гиена

E) Жолақты мангуст

197. Пианиноны қандай ағаштан жасайды ?

Сосна

Ель

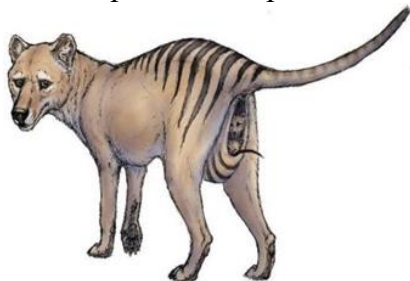
- A) Шыршадан
- B) Көктеректен
- C) Қайың
- D) Үйеңкі
- E) Емен

198. Дүние жүзіндегі ең үлкен көбелек ?

- A) Агриппина - қанатының ұзындығы 27 см.
- B) Геркулес көбелегі, немесе *Coscinocera hercules* (лат. *Coscinocera hercules*) - қанаттары 27 см-ге дейін жетеді
- C) *Saturnia atlas Atlas* – қанатының ұзындығы 26 см-ге дейін
- D) Маактың қарлығаш құйрығы – қанаты 13,5 см-ге дейін
- E) Ажал бас сұңқар көбелегі - өлшемі 46-60 мм. Қанаттары: 80-120 мм.

199. Жер бетінде тіршілік еткен қалталы хайуанаттардың ең күштісі?

- A) Тилацин
- B) Алып кенгуру
- C) Вирджиния опоссумы
- D) Тасмания шайтаны
- E) Қызыл кенгуру

200. Ең ірі сүтқоректі жануар?

- A) Африка пілі – биіктігі 4 м, салмағы 7 тоннаға дейін
- B) Тұзды су қолтырауыны – салмағы 800 кг.
- C) финвал (*Balaenoptera physalus*), ең ірі теңіз сүтқоректісі – ұзындығы 26 метрге дейін, салмағы 80 т.
- D) Кашалот (*Physeter macrocephalus*) – үлкен тісті жыртқыш, ұзындығы 24 метрге дейін, салмағы 50 тоннаға дейін
- E) Ақ аю (*Ursus maritimus*) – салмағы 800 кг.

201. Ежелгі Египетте мысықтар – жеңіс символы ретінде дәріптелген. Ал онда мысырлықтар қандай жануарды зұлымдық пен жойылудың символы деп санады?

- A) Гиппопотам (Бегемот)
- B) Тінтуір (тышқан)
- C) Қолтырауын
- D) Мысық
- E) Бүркіт

202. Жапондықтар қандай жануарды «арқасы ісіп кеткен жылқы» деп атайды?

- A) Түйе
- B) Піл
- C) Мүйізтұмсық

- D) Бұлан
E) Динозавр
203. Қай жануар артқы аяқтарын алға қойып жүгіреді?
A) Қоян
B) Жолбарыс
C) Елік
D) Барыс
E) Кенгуру
204. Қандай жәндік орман алқаптарын зиянды шыбындардан қорғайды?
A) Инелік
B) Шмель
C) Шегіртке
D) Бал арасы
E) Ара
205. Ертеде қандай жануар оттың рухы деп саналған?
A) Саламандр
B) Тритон
C) Бақа
D) Жылан
E) Мысық
206. Токио мен Парижде қандай жануарды тойлайды?
A) Бақа
B) Саламандр
C) Құрт
D) Көбелек
E) Ит
207. Көкек-араларды неліктен «көкек» деп атайды?
A) Көкек-аралар жұмыртқаларын басқа жәндіктердің ұяларына салады
B) Әрдайым көкек құстарының жанында ұшады
C) Түсі көкекке ұқсайды
D) Тобымен ұшады
E) Мүйіздері бар
208. «Інжілде» қай жануар туралы ешқашан айтылмайды?
A) Мысық
B) Қой
C) Ит
D) Скорпион
E) Саламандр
209. Жер бетіндегі ең қатты дыбыстарды қай жануар шығарады?
A) Кит
B) Гиппопотам
C) Қоңыр аю
D) Піл
E) Айдаһар
210. Қай құс қамшының жарығы мен иттің үргеніне еліктейді?
A) Starling
B) Magpie
C) Тоқылдақ
D) Көгершін
E) Лейлек
211. Францияда қандай құсты «ұшатын егеуқұйрық» деп атайды?

- A) Көгершін
  - B) Делек
  - C) Альбатрос
  - D) Жарқанат
  - E) Сауысқан
212. Қай жануар мәңгі өлмейтін, ажалсыз деп саналады?
- A) Қызыл медуза
  - B) Тұзды су қолтырауыны
  - C) Бульдог құмырсқасы
  - D) Жылан
  - E) Саламандр
213. Қай жануардың денесінде миы болмайды?
- A) Теңіз жұлдызы
  - B) Шаян
  - C) Ара
  - D) Медуза
  - E) Құрт
214. Тірі организмдерді өлі заттардан ажырататын қасиеттерді атаңыз:
- A) Қоршаған ортамен зат алмасуы
  - B) Қозғалыс
  - C) Өлшемдерінің өзгеруі
  - D) Түстің өзгеруі
  - E) Энергияның бөлінуі
215. «Жасуша» ұғымын алғаш енгізген кім?
- A) Роберт Гук
  - B) Вирхов
  - C) Аристотель
  - D) Сократ
  - E) Платон
216. Чарльз Дарвиннің пікірінше, көптүрліліктің негізінде не жатыр?
- A) Тұқым қуалаушылық өзгергіштік және табиғи сұрыпталу
  - B) Көбею
  - C) Ұрпақтардың көбеюі
  - D) Барлығының барлығына қарсы күресі
  - E) Джунгли заңы
217. Жануарлар дүниесіндегі бәсекелестік нелердің арасында пайда болады?
- A) Ұқсас түрлер арасында
  - B) Жыртқыштар мен паразиттер арасында
  - C) Күштілер мен әлсіздер арасында
  - D) Ата-аналар мен балалар арасында
  - E) Сүтқоректілер мен бауырымен жорғалаушылар арасында
218. Тірі тіршіліктің ең кіші бірлігі қандай?
- A) Жасуша
  - B) Мүше
  - C) Түйіршік
  - D) Бөлшек
  - E) Квант
219. Денсаулықты сақтау және адамның жұмысы мен демалысын дұрыс ұйымдастыру ғылымы қалай аталады?
- A) Гигиена
  - B) Антропология
  - C) Зоология

D) Физиология

E) Биология

220. Адамның тұқым қуалау материалы...

A) ДНК

B) Жасуша

C) Ядро

D) Митохондрия

E) Цитоплазма

221. Адам терісі негізінен неден тұрады?

A) Эпителий тінінен

B) Дәнекер тінінен

C) Жиырылғыш тіннен

D) Жүйке тінінен

E) Бұлшықеттерден

222. Адамда қанша қабырға бар?

A) 12 жұп

B) 6 жұп

C) 6 жұп

D) 12 қабырға

E) 20 қабырға

223. Бірінші (нөлдік) топтағы қанды қай топтағы адамдарға құюға болады?

A) Тек бірінші топтағыларға

B) Тек екінші топтағыларға

C) Тек үшінші топтағыларға

D) Тек төртінші топтағыларға

E) Кез келген топтағыларға

224. Вакцинация нәтижесінде:

A) Табиғи белсенді иммунитет қалыптасады

B) Табиғи пассивті иммунитет қалыптасады

C) Жасанды белсенді иммунитет қалыптасады

D) Жасанды пассивті иммунитет қалыптасады

E) Иммунитет толығымен жойылады

225. Адамның жүйке жүйесіне жатпайтын не?

A) Сүйек кемігі

B) Ми

C) Жұлын

D) Нейроглия

E) Ми

226. Төмендегі организмдердің қайсысында жасушалық құрылым жоқ?

A) Вирустар

B) Бактериялар

C) Балдырлар

D) Саңырауқұлақтар

E) Кох таяқшалары

227. Бактериялар қашан пайда болды?

A) Шамамен 4,0–3,5 миллиард жыл бұрын

B) «Үлкен жарылыстан» кейін бірден

C) Жердің пайда болуы кезінде бірден

D) 500 000 жыл бұрын

E) 100 миллиард жыл бұрын

228. Таяқша тәрізді бактериялар:

- A) Бациллалар
- B) Спириллалар
- C) Вирустар
- D) Вибриондар
- E) Саңырауқұлақтар

229. Бактериялардың көбеюі мынадай жолдармен іске асады:

- A) Жасушалардың бөлінуі
- B) Бүршіктену арқылы
- C) Гифальды түзілімдер
- D) Споралар мен кисталардың таралуы
- E) Жыныстық қатынас

230. Неліктен қолыңызды антибактериалды сабынмен немесе зарарсыздандырғышпен жиі жууға болмайды?

- A) Олар пайдалы және зиянды бактерияларды өлтіреді
- B) Құрамында қауіпті бактериялар бар
- C) Теріні ерітеді
- D) Пайдалы бактерияларды ғана өлтіреді
- E) Теріні құрғатады

231. Бактериялардың тіршілігі үшін аса қажет нәрсе не?

- A) Қант
- B) Су
- C) Ауа
- D) Адам денесінің температурасы
- E) Оттегі

232. Сүттің бұзылуына жол бермеу үшін оны арнайы ыдыста 65°C дейін 30 минут қыздырады. Бұл әдісті ашқан:

- A) Луи Пастер
- B) Луи Кох
- C) Энтони ван Левенгук
- D) Илья Мечников
- E) Иван Павлов

233. Антибиотиктер – бұл:

- A) Пайдалы және зиянды бактерияларды өлтіретін дәрілер
- B) Тек зиянды бактерияларды өлтіретін дәрілер
- C) Барлық тірі организмдерді өлтіретін заттар
- D) Ағзаның ауруға төзімділігін төмендететін заттар
- E) Ағза ресурстарын толық жоятын заттар

234. Бактериялар таралмайтын, берілмейтін жолды көрсетіңіз:

- A) Терінің жарақатсыз, бүтін болуы
- B) Түшкіру, жөтелу арқылы
- C) Қан арқылы
- D) Су арқылы
- E) Ортақ заттарды пайдалану арқылы

235. Жер бетіндегі тірі тіршіліктің ең көп таралған түрін атаңыз:

- A) Жәндіктер
- B) Өрмекшітәрізділер
- C) Шаянтәрізділер
- D) Ұлулар
- E) Сүтқоректілер

236. Қандай зерттеу әдісі сызғыш пен таразыны пайдалану арқылы жүргізіледі?

- A) Өлшеу
- B) Бақылау

- C) Зерттеу
- D) Тәжірибе
- E) Салыстыру

237. Төмендегі организмдердің қайсысының жасушалық құрылымы жоқ?

- A) Вирустар
- B) Кірпікшелер
- C) Бактериялар
- D) Саңырауқұлақтар
- E) Эукариоттар

238. Су қабаты дегеніміз:

- A) Гидросфера
- B) Атмосфера
- C) Литосфера
- D) Стратосфера
- E) Мантия

239. Жануарлар жүйесіндегі ең кіші бірлікті көрсетіңіз:

- A) Түр
- B) Тұқым
- C) Туыс
- D) Класс
- E) Отряд

240. Қандай өсімдіктер ежелгі болып саналмайды?

- A) Жапырақты ағаштар, шалғынды шөптер, дәнді дақылдар және бақша гүлдері
- B) Балдырлар
- C) Папоротниктер
- D) Мүктер
- E) Сағақшабақтар

241. Балдырлар қалай тыныс алады?

- A) Олардың бүкіл дене беті арқылы
- B) Желбезектер арқылы
- C) Арнайы устыцалар арқылы
- D) Өзгертілген жапырақтар арқылы
- E) Тамыршалар арқылы

242. Жансыз табиғаттың тірі организмдерге тікелей немесе жанама әсері қандай факторға байланысты?

- A) Абиотикалық
- B) Биологиялық
- C) Антропогендік
- D) Экологиялық
- E) Психологиялық

243. Қай таксономиялық санат ең үлкен?

- A) Патшалық
- B) Тұқым
- C) Туыс
- D) Түр
- E) Топ

244. Дамыған, сөйлеуді, өнерді және денесін жабуды алғаш болып игерген ежелгі адам:

- A) Кроманьон
- B) Палеотроп
- C) Неандерталь

- D) Питекантроп
E) Архантроп
245. Сыртқы паразиттерге мыналар жатады:
A) Бүргелер
B) Дөңгелек құрттар
C) Ленталық құрттар
D) Таспа құрттар
E) Флюкстер
246. Жасушаның құрылымын зерттеу үшін қажет құрал:
A) Микроскоп
B) Ұлғайтқыш әйнек
C) Телескоп
D) Камера қақпаны
E) Стетоскоп
247. Барлық тірі жасушалардың құрамында болатын нәрсе:
A) Су
B) Ядро
C) Ауа
D) Жасуша қабырғасы
E) Аяқ-қолдар
248. Нанға немесе пирогқа қамыр жасау үшін сізге қажет нәрсе:
A) Саңырауқұлақ ашытқысы
B) Саңырауқұлақтар
C) Бактериялар
D) Жануарлар
E) Вирустар
249. Қайсысы жауын құрттарының ең жақын туыстары?
A) Сүліктер
B) Планариялар
C) Аскарис
D) Сиыр етінің таспа құрты
E) Гельминттер
250. Інжу-маржандар ненің нәтижесінде пайда болады?
A) Қосжарнақты моллюскалардың тіршілік әрекеті
B) Өктасқа күшті қысым болғанда
C) Ежелгі жәндіктердің тіршілік әрекеті
D) Көмірге күшті қысым болғанда
E) Су тіршілігінің қалдықтарының трансформация процесі
251. Паразит құрттардың қай мүшесі жақсы дамыған?
A) Көбею жүйесі
B) Қозғалыс мүшелері
C) Сезім мүшелері
D) Жүйке жүйесі
E) Есту мүшесі
252. Шаяндар қай топқа жатады?
A) Өрмекшітәрізділерге
B) Ұлуларға
C) Шаянтәрізділерге
D) Жәндіктерге
E) Омыртқалыларға
253. Бауырымен жорғалаушылардың қосмекенділерден айырмашылығы:

- A) Терілері қабыршақтармен қапталған
- B) Желбезектері жоқ
- C) Өкпесі жоқ
- D) Аяқ-қолдары жоқ
- E) Сезім мүшелері жоқ

254. Төрт камералы жүрек қайсысында кездеседі?

- A) Қолтырауындар мен альбатростарда
- B) Шортандар мен сом балықтарда
- C) Бақаларда
- D) Жыландарда
- E) Варан-кесірткелерде

255. Сүтқоректілерде жоқ нәрсе:

- A) Киль
- B) Мишық
- C) Сілекей бездері
- D) Құйрық
- E) Аяқ-қолдар

256. Әлеуметтік жәндіктерге мыналар жатады:

- A) Термиттер, құмырсқалар, аралар
- B) Көбелектер, қоңыздар, инеліктер
- C) Бүргелер, биттер, төсек қандалалары
- D) Тарақандар
- E) Шыбындар, масалар

257. Төмендегі сипаттамалардың қайсысы адамдарды жануарлардан ерекшелендіреді?

- A) Мақсатты әрекет, шығармашылықпен айналысу қабілеті
- B) Ұрпаққа қамқорлық жасау
- C) Табиғи материалдарды пайдалану
- D) Эмоциялар мен сезімдерді білдіру
- E) Тітіркендіргіштерге жауап беру

258. Жалғыз адам билейтін дара билік және өз билігін мұраға қалдыратын басқару түрі:

- A) Монархия
- B) Демократия
- C) Республика
- D) Федерация
- E) Диктатура

259. Әлеуметтік мобильділік нені сипаттайды?

- A) Адамның қоғамның әлеуметтік құрылымындағы орнының өзгеруін
- B) Мемлекеттің жаңа заңдарды қабылдауын
- C) Жаңа бюджетті қабылдауын
- D) Ел парламентін сайлау процесін
- E) Тұлғаның өзгеруін

260. Тар мағынада «қоғам» ұғымы нені білдіреді?

- A) Ортақ мақсаттармен, мүдделермен, шығу тегімен немесе мамандығымен, не белгілі бір тарихи кезеңмен біріктірілген адамдардың нақты тобы
- B) Өткен, қазіргі және болашақтағы бүкіл адамзат
- C) Табиғаттан бөлінген материалдық әлемнің бөлігі
- D) Жалпы барлық адамдар
- E) Ғаламның барлық тұрғындары

261. «Қоғам» термині кең мағынада нені білдіреді?

- A) Адам қауымдастықтарының барлық түрлерін және олардың өзара әрекеттесуін
- B) Туыстық байланыстарға негізделген адамдардың бірлестіктері
- C) Хоббилерге негізделген адамдардың бірлестіктері
- D) Жалпы барлық адамдар
- E) Ортақ мүдделер мен мақсаттармен біріккен адамдар тобы

262. Әлеуметтік құбылыстарды атаңыз:

- A) Мемлекеттің пайда болуы
- B) Нарықтың дамуы
- C) Адам сезімдерінің дамуы
- D) Сандық гаджеттердің пайда болуы
- E) Өнердің дамуы

263. Адам бойындағы биологиялық сипаттарды атаңыз:

- A) Мінез-құлық
- B) Өзін-өзі бағалау
- C) Дүниетаным
- D) Девиантты мінез-құлық
- E) Әдептілік

264. Әлеуметтік сипаттағы адами қасиеттерді көрсетіңіз:

- A) Өзін-өзі жүзеге асыруға ұмтылыс
- B) Жаулардан қорғану
- C) Тамақ пен суға деген қажеттілік
- D) Көбеюге деген ұмтылыс
- E) Тітіркендіргіштерге реакция

265. Андрейдің достары оны өз анасына өте ұқсас деп санайды. Мұны немен түсіндіруге болады?

- A) Тұқым қуалаушылық
- B) Жасы
- C) Интеллект
- D) Ойын-сауық
- E) Еліктеу

266. Білім дегеніміз не және ол неден тұрады?

- A) Білім беру – адамның ішкі дамуы мен дүниетанымын қалыптастыратын процесс
- B) Білім беру – диплом
- C) Білім беру – диплом немесе білімді растайтын кез келген құжат
- D) Білім беру – сертификат
- E) Білім беру – ақша табуға мүмкіндік беретін құжат

267. «Ұлт» терминінің дұрыс анықтамасын беріңіз.

- A) Жері, дәстүрі, мәдениеті, тілі, тарихы және мемлекеті ортақ этнотоп
- B) Азаматтық
- C) Жеке тұлға
- D) Адамзаттың мәдени дамуы
- E) Антропологиялық сипаттамалар

268. Тіл арқылы адамдардың қарым-қатынас жасау формасы қалай аталады?

- A) Сөйлеу
- B) Нәзік
- C) Түйсік
- D) Белсенділік
- E) Кинетика

269. Нәтижесі алдын ала белгілі жұмыс қалай аталады?

- A) Репродуктивті еңбек
- B) Коммерциялық
- C) Шығармашылық

D) Продуктивті

E) Ғылыми

270. Азамат 18 жасқа толғанда қандай құқықтарға ие болады?

A) Сайлауда дауыс беру және парламентке сайлауға түсу құқығы

B) Шетелде демалу құқығы

C) Білім алу құқығы

D) Қол сұғылмаушылық құқығы

E) Қалағанын істеу құқығы

271. «Дербестік» терминінің дұрыс анықтамасын табыңыз:

A) Табандылық, өзін-өзі тәрбиелеу, өз қабілеттеріне сенімділік және шындықты айқын бағалау арқылы мақсаттарға жету

B) Қалағанын істеу

C) Спорт

D) Ойындар

E) Демалыс

272. Айналадағы шындықты өзгертуге бағытталған адам әрекеті қалай аталады?

A) Еңбек

B) Спорт

C) Ойындар

D) Демалыс

E) Ән айту

273. Адамға жаңа білім мен дағдыларды игеруге кедергі болатын терминді атаңыз:

A) Менмендік

B) Өзін-өзі тәрбиелеу

C) Сыни ойлау

D) Ішкі мотивация және мақсат қою

E) Жүйелеу және жоспарлау

274. Неліктен ғалымдар адамдарды әлеуметтік тіршілік иелері ретінде сипаттайды?

A) Адамдар тек қоғамда ғана қалыптасады және жүзеге асады

B) Адамдар табиғи ортаның бөлігі

C) Адамдар жануарлармен айналысады

D) Адамдар әлеуметтік заңдылықтарды зерттейді

E) Адамдар табиғатпен үйлесімді өмір сүреді

275. ҚОҒАМ ұғымының сипаттамасын таңдаңыз:

A) Адамдар бірлестіктері және олардың қарым-қатынастары

B) Ортақ мақсаттары мен идеалдары бар адамдар тобы

C) Табиғатпен тығыз байланысты әлемнің бір бөлігі

D) Тұтастай алғанда бүкіл адамзат

E) Белгілі бір республикада тұратын адамдар

276. Қазіргі әлемде келесі әлеуметтік топтардың қайсысы бар?

A) Қала тұрғындары

B) Фермерлер

C) Діни абыздар

D) Туристер

E) Гетералар

277. Кіші әлеуметтік топқа жатпайтын жауапты таңдаңыз.

A) Христиандар

B) Отбасы

C) Спорт бөлімі

D) Мектеп бөлімі

E) Колледж

278. ЕГЕМЕНДІКТИҢ анықтамасын көрсетіңіз:

A) Саяси тәуелсіздік және экономикалық автономия

B) Елдің негізгі заңы

C) Сот билігі

D) Мемлекеттік биліктің тәуелсіздігі және үстемдігі

E) Мемлекеттік шекаралардың болуы

279. Төмендегі ұғымдардың қайсысы қоғамда болып жатқан дамуды сипаттайды?

A) Прогресс

B) Регрессия

C) Революция

D) Эволюция

E) Реформалар

280. Екі тараптың келіспеушіліктерді шешу үшін ортақ шешімге келу қабілеті қалай аталады?

A) Компромисс, консенсус

B) Конкуренция

C) Инцидент

D) Саммит

E) Эскалация

281. Адамның ойлау, сараптау, шындық жайлы көзқарасын, өмірдегі өз орнын анықтау қабілетін қалай атауға болады?

A) Саналылық

B) Шығармашылық

C) Биологиялық қажеттілік

D) Физиологиялық қажеттілік

E) Эстетикалық қажеттілік

282. Ұжымдық әрекет арқылы қалыптасқан әдеттер қалай аталады?

A) Әдет-ғұрып

B) Белгі

C) Әдеп

D) Мүлік

E) Мерекелер

283. Төмендегілердің қайсысы этикет ережелеріне қатысты?

A) Басқалармен қарым-қатынастағы сыпайылық

B) Шіркеудегі діни шараларға қатысу

C) Ұйықтар алдында балаңызға ертегі оқу

D) Сапар алдында чемоданға отыру

E) Дұға оқылғаннан кейін қолыңызбен бетіңізге сипау

284. Төмендегілердің қайсысы сарқылатын ресурстарға жатады?

A) Топырақ

B) Су энергиясы

C) Күн энергиясы

D) Ауа

E) Ормандар

285. Табиғаттағы өзара байланыстарды, сондай-ақ адамдар мен табиғат арасындағы байланыстарды қандай ғылым зерттейді?

A) Экология

B) Геобиология

C) Биология

D) География

E) Биохимия

286. Адамның ішкі тәртібі неге негізделеді?

A) Өзін-өзі бақылау

B) Заңның ықпалы

C) Басқалардан сөгіс

D) Жазадан қорқу

E) Ләззат алу

287. Жоғары білімді қайдан алуға болады?

A) Академиялар, институттар, университеттер, консерваториялар

B) Даму курстары арқылы

C) Гимназия арқылы

D) Лицей арқылы

E) Колледж арқылы

288. Адамдарға да, жануарларға да тән ортақ сипатты атаңыз:

A) Ұрпақтарына қамқорлық жасау

B) Тамаққа деген қажеттілік

C) Сауаттылық

D) Өз қалауларын білдіру

E) Сөйлеу

289. Отбасылық құндылықты атаңыз:

A) Отбасылық фотосуреттер

B) Үй

C) Достар

D) Зергерлік бұйымдар

E) Хоббилер

290. Гректер сандал ағашының қабығынан жасалған нәрсені өз денелерін қорғау үшін қолданған. Ол не нәрсе?

A) Сандал – аяқ киімі

B) Қалқан

C) Қылыш

D) Сауыт

E) Дулыға

291. Алғашқы оранжереялар Францияда пайда болды. Олар не мақсатта қолданылған?

A) Апельсин өсіру үшін

B) Гүл өсіру үшін

C) Тауық өсіру үшін

D) Жылқы өсіру үшін

E) Шошқа өсіру үшін

292. Ең биік шөп қалай аталады?

A) Бамбук

B) Банан

C) Пампас шөбі

D) *Miscanthus giganteus*

E) Қиғаш

293. Анам бәліш пісірді. Саша оның $\frac{1}{4}$ бөлігін, Маша қалғанының $\frac{1}{3}$ бөлігін, ал әкем қалғанының жартысын жеді. Тәрелкеде 150 грамм қалды. Бастапқыда қанша бәліш болған?

A) 600 грамм

B) 400 грамм

C) 200 грамм

D) 150 грамм

E) 100 грамм

294. Екі апалы-сіңлілінің жастарының қосындысы 11 жас. Біреуі екіншісінен 3 жас үлкен. Олардың әрқайсысы неше жаста?

A) 4 және 7 жаста

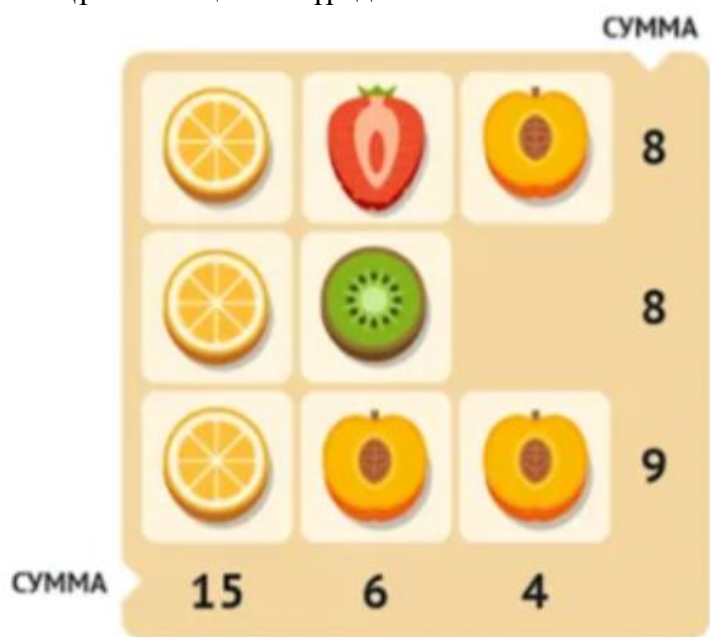
B) 5 және 8 жаста

C) 6 және 9 жаста

D) 3 және 6 жаста

E) 2 және 5 жаста

295. Құлпынай қанша тұрады?

A) 1

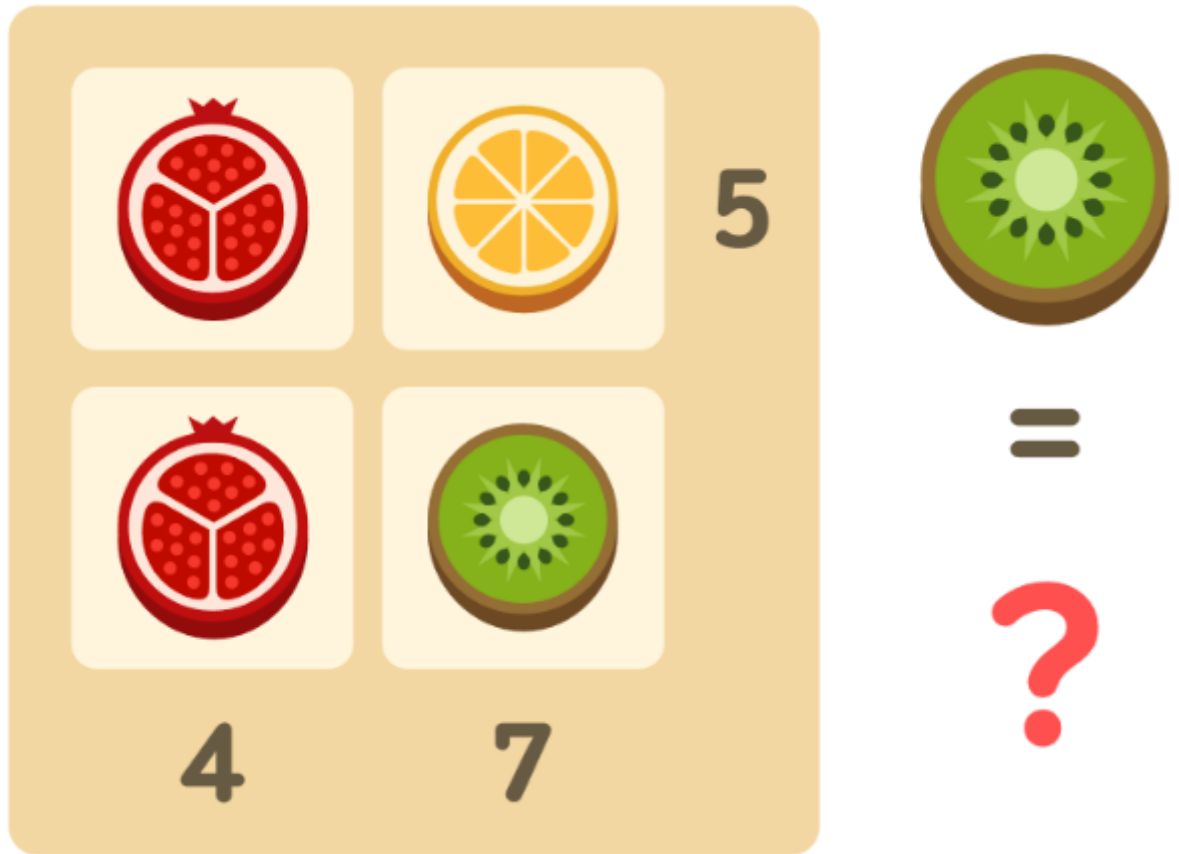
B) 2

C) 3

D) 4

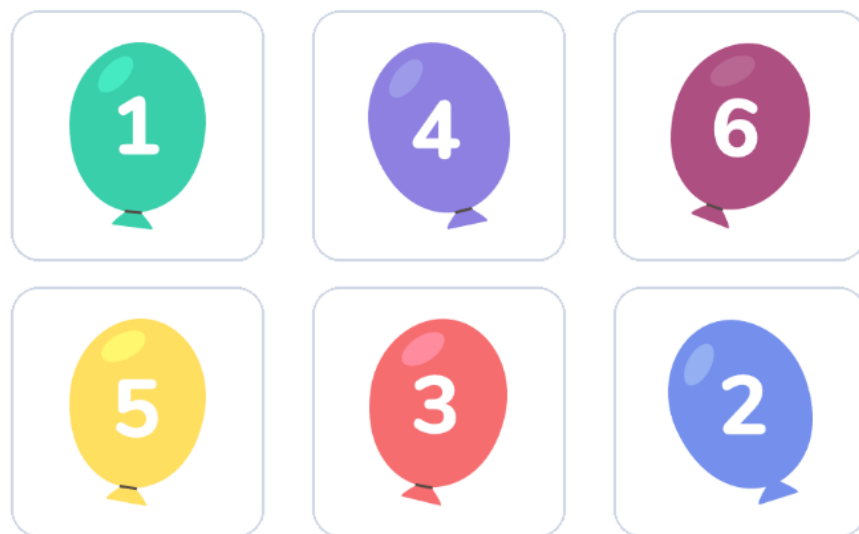
E) 5

296. Киви қанша тұрады?

- A) 4
- B) 7
- C) 5
- D) 3
- E) 2

297. Макс екі сәтті соққы жасап, 4 ұпай жинады. Аня екі сәтті соққы жасап, 6 ұпай жинады. Енді қандай шарлар қалды?

- A) 5 және 6
- B) 1 және 2
- C) 4 және 6

D) 1 және 3

E) 3 және 4

298. Анасы мен қызының жасын табу керек. Олардың жасын қоссақ, 66 шығады. Анасының жасындағы цифрлардың орнын ауыстырсақ, қызының нақты жасы шығады. Анасы 59 жастан үлкен емес, ал қызы 7 жастан кіші емес. Олардың жасын табыңыз.

A) Анасы 59 жаста, қызы 7 жаста

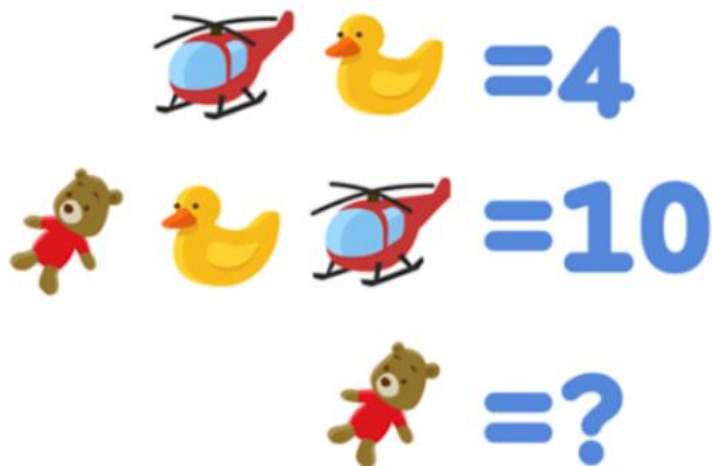
B) 0 және 66

C) 6 және 60

D) 24 және 42

E) 15 және 51

299. Аю ойыншығы қанша тұрады?

A) 4

B) 5

C) 6

D) 3

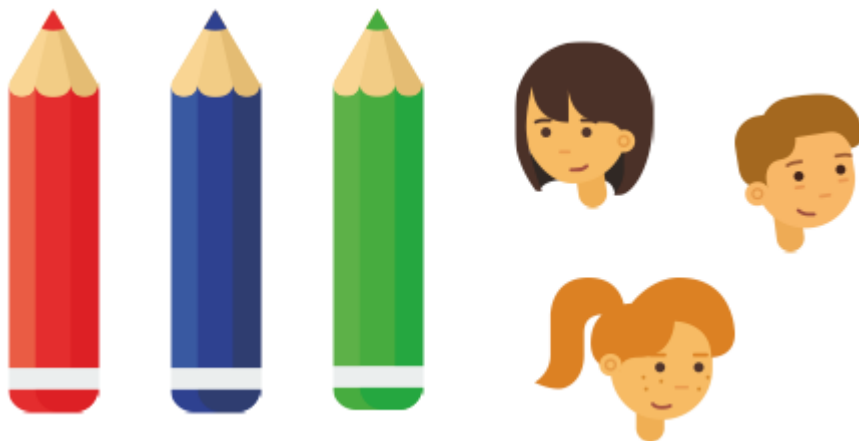
E) 2

300. Люда кешкі жиынға дайындалып, өз гардеробына қарап тұр: оның төрт көйлегі мен үш жұп аяқ киімі бар. Сонда Люданың қанша киім нұсқасы бар?

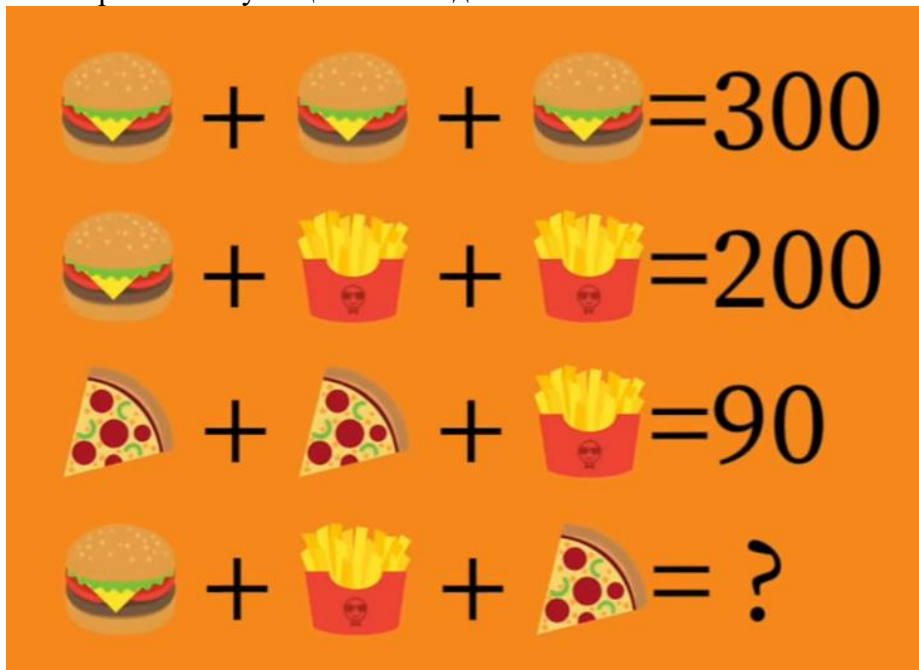
- A) 12
- B) 6
- C) 8
- D) 5
- E) 3

301. Вика, Полина және Коля суреттерді үш түсті қарындашпен: қызыл, көк және жасыл түстермен бояды. Вика қызыл емес және көк емес түстермен бояйды. Коля көк емес түстермен бояйды. Әр баланың қандай қарындашы болды?

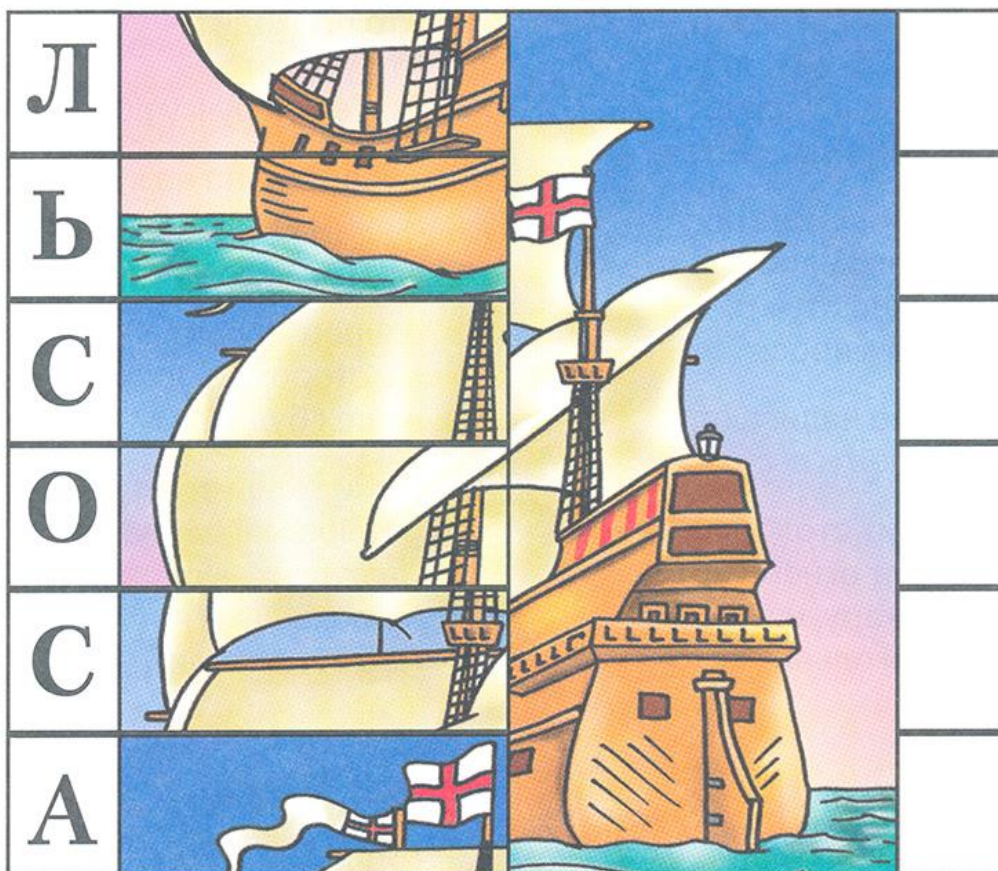
- A) Виканың жасыл қарындашы, Полинаның көк қарындашы, Коляның қызыл қарындашы болды
- B) Виканың көк қарындашы, Полинаның қызыл қарындашы, Коляның жасыл қарындашы болды
- C) Виканың қызыл қарындашы, Полинаның көк қарындашы, Коляның жасыл қарындашы болды
- D) Полинаның жасыл қарындашы, Коляның көк қарындашы, Виканың қызыл қарындашы болды
- E) Полинаның қызыл қарындашы, Коляның көк қарындашы, Виканың жасыл қарындашы болды

302. Төртінші келуші қанша төледі?

- A) 170 теңге (100 + 50 + 20)
- B) 300 теңге (100 + 100 + 100)
- C) 200 теңге (100 + 100)
- D) 90 теңге (20 + 20 + 50)
- E) 150 теңге (50 + 50 + 50)

303. Желкенді қайықтың аты қандай?

- A) АССОЛЬ
- B) Виктория (Victoria)

C) Санта-Мария (Santa María)

D) Royal

E) Паллада

304. Таразының бір басында ананас және салмағы 1 кг гiр тасы тұр. Екіншісінде – екі ананас бар. Таразының екі басы тең болып тұр. Ананастың салмағы қанша?

A) 1 кг

B) 0,5 кг

C) 1,5 кг

D) 2,5 кг

E) 2 кг

305. Анасы алмаларды үш ағайындыларға бөліп берді. Үлкені – барлық алмалардың жартысын, ортаңғысы – қалған алмалардың үштен бір бөлігін, ал кішісі соңғы 12 алманы алды. Бастапқыда қанша алма болған?

A) 36 алма

B) 30 алма

C) 20 алма

D) 26 алма

E) 15 алма

306. Ағасы әпкесінен 5 жас үлкен. 3 жылдан кейін ол 14 жаста болады. Әпкесі қазір неше жаста?

A) 6 жаста

B) 5 жаста

C) 4 жаста

D) 3 жаста

E) 7 жаста

307. Сөреде 18 кітап бар. Егер 4 кітап қоссаңыз, олардың саны екінші сөредегіден екі есе көп болады. Екінші сөреде қанша кітап бар?

A) 11 кітап

B) 10 кітап

C) 13 кітап

D) 12 кітап

E) 14 кітап

308. «Мен ақ, қара, тәтті немесе ащы бола аламын. Мені әдетте жейді, сирек мас етеді. Мен кімін?»

A) Шоколад

B) Балмұздақ

C) Шарап

D) Квас

E) Тұздық

309. Жұмулы көздермен нені көруге болады?

A) Түс

B) Ертегі

C) Кумир

D) Құдай

E) Қараңғылықты

310. Машаның әкесінің үш қызы бар: Алина, Вика... Үшінші қызының аты кім?

A) Маша

B) Алина

C) Вика

D) Алиса

E) Оля

311. Жылдың неше айында 28 күн бар?

- A) Барлық айларда
- B) Ақпанда
- C) Желтоқсанда
- D) Тамызда
- E) Мамырда

312. Ит он метрлік арқанға байланып, екі жүз метр бойы түзу сызықпен жүрді. Ол мұны қалай істеді?

- A) Оның арқаны ештеңеге байланбаған болатын
- B) Арқан шешіліп кеткендіктен
- C) Ит бір жерде тұрды
- D) Ит түс көрді
- E) Ит ұйықтап жатыр еді

313. Әйнекті сындырмай өтетін не?

- A) Жарық
- B) Дыбыс
- C) Жебе
- D) Оқ
- E) Сурет

314. Қалалар бар, бірақ үйлер жоқ. Таулары бар, бірақ ағаштары жоқ. Су бар, бірақ балығы жоқ. Бұл не?

- A) Географиялық карта
- B) Фильм
- C) Сурет
- D) Елес
- E) Түс

315. Таңертең басын жоғалтып, түнде қайтып келетін не?

- A) Жастық
- B) Бас киім
- C) Гильотина
- D) Сарқырама
- E) Көл

316. Қалалар мен егістіктер арқылы өтетін, бірақ ешқашан қозғалмайтын нәрсе не?

- A) Жол
- B) Метро
- C) Жайылымдар
- D) Таулар
- E) Теңіз

317. Қажет болған кезде лақтырылады. Қажет болмаған кезде қайтарылады. Бұл не?

- A) Зәкір (якорь)
- B) Егін
- C) Жеміс өнімі
- D) Кітаптар
- E) Ақша

318. Басқалар шешінгенде, ол, керісінше, киінеді. Бұл не?

- A) Киім ілгіш
- B) Ванна бөлмесі
- C) Жағажай
- D) Киім ауыстыратын бөлме
- E) Сауна

319. Бес ағайынды әрқашан жақын жерде. Олардың үлкендігі әртүрлі және әрқайсысының өз атауы бар. Ол не?

- A) Саусақтар
- B) Шар
- C) Доп
- D) Дөңгелек
- E) Жылқылар

320. Тамақ жеу үшін арнайы сатып алғанмен, оларды жей алмайды.

- A) Ыдыс-аяқ
- B) Кептірілген жемістер
- C) Күнбағыс дәндері
- D) Жартылай фабрикаттар
- E) Сусындар

321. Он метрлік баспалдақтан жарақат алмай қалай секіруге болады?

- A) Төменгі баспалдақтан секіру керек
- B) Баяу түсу
- C) Жедел көмек күту
- D) Арқанды пайдалану
- E) Көзіңізді жұмып

322. Күннің орнын су иеленді, 600 жылдан кейін ол құммен ауыстырылды, ал тағы 1100 жылдан кейін олардың барлығы механизмдермен ауыстырылды. Ол не?

- A) Сағат
- B) Фрескалар
- C) Құлпытастар
- D) Жиһаз
- E) Диірмен

323. Қандай сөзде тек үш буын және барлығы 42 әріп бар?

- A) «Әліппе»
- B) Қарбыз
- C) Ананас
- D) Жүзім
- E) Қырыққабат

324. «Он екі ағайынды, бірінің соңынан бірі кезіп жүр, бір-бірін ешқашан тастап кетпейді». Бұл не?

- A) Жыл бойғы 12 ай
- B) Шекара күзетшілері
- C) Аңшы
- D) Орман
- E) Өзендер мен көлдер туыстары

325. Егер бес мысық бес тышқанды бес минутта ұстаса, бір мысықтың бір тышқанды ұстауы үшін қанша уақыт кеткен?

- A) Бес минут
- B) Бір минут
- C) Үш минут
- D) Он минут
- E) Екі минут

326. Кәдімгі сіріңкені су астында жағып, оны толығымен өртеп жіберуге бола ма?

- A) Иә, сүңгуір қайықта
- B) Иә, көше шамының астында
- C) Иә, оттықтың астында
- D) Иә, шәйнек қайнап жатқан газ плитасының астында
- E) Үй аквариумының астында

327. Үшi толған сөз, бiрақ ешқашан сөйлемейтiн нәрсе?

- A) Кітап
- B) Дыбыс жазғыш
- C) Микрофон
- D) Ерік
- E) Гаджет

328. Екі әке мен екі ұл серуендеп жүріп, үш апельсин тауып алды. Олар апельсиндерді бөліскенде әрқайсысына бір-біреуден тиді. Бұл қалай мүмкін болды?

- A) Олар үшеу еді: атасы, әкесі және ұлы
- B) Барлығына бір-біреуден берілді
- C) Көбірек жидек терді
- D) Барлығын бірден жеуге болмайды
- E) Ертеңге дейін сақтап қойды

329. Қандай ыдыстан ештеңе жей алмаймыз?

- A) Бос ыдыстан
- B) Кір ыдыстан
- C) Кішкентай ыдыстан
- D) Тар ыдыстан
- E) Қара ыдыстан

330. Шайды қай қолмен араластырған дұрыс?

- A) Қасық ұстаған қолмен
- B) Оң қолмен
- C) Сол қолмен
- D) Бас бармақпен
- E) Сұқ саусақпен

331. «Екі өте жылдам ат, шалғын арқылы қайың ағашына дейін, екі жолақты сүйреп, мені қардан алып өтеді». Ол не?

- A) Шаңғылар
- B) Фэтон
- C) Арба
- D) Тіркеме
- E) Рикша

332. Мен жас кезімде ұзын, ал қартайғанда аласа бойлымын. Мен не екенімді тап.

- A) Шам
- B) Ұлу
- C) Бас киім
- D) Құрт
- E) Көл

333. Қандай тілде дыбыссыз сөйлейді?

- A) Мылқаулар тілінде
- B) Жануарлар тілінде
- C) Балықтар тілінде
- D) Қуыршақтар тілінде
- E) Құстар тілінде

334. Қандай құс жұмыртқадан шығады, бірақ жұмыртқа салмайды?

- A) Әтеш
- B) Асшаян
- C) Шаян
- D) Моллюска
- E) Жылан

335. Торкөз себет қашан суды тартып алады?

- A) Су қатып, мұзға айналғанда
- B) Су бұға айналғанда

- С) Су қайнағанда
  - Д) Бөтелкеге құйылғанда
  - Е) Шай сүзілгенде
336. Бір адам отыр. Ол тұрып кетсе де, сіз оның орнына отыра алмайсыз. Ол қайда отыр?
- А) Тізеңізде
  - В) Бұтақта
  - С) Баспалдақта
  - Д) Орындықта
  - Е) Терезе алдында
337. Шерлок Холмс күйеуін неге күдікті деп санады?
- А) Шерлок күйеуіне мекенжайды айтпаған болатын
  - В) Күйеуінің киімінде қан дақтары болған
  - С) Бұл жұп жиі ұрысатын
  - Д) Әйелі ажырасуға өтініш берген
  - Е) Әйелі бай отбасынан шыққан
338. Теңізден шортан аулап, кейін оны суға қайта жіберетін ертегілік кейіпкер кім?
- А) Емеля
  - В) Данышпан Василиса
  - С) Иванушка
  - Д) Илья Муромец
  - Е) Добрыня Никитич
339. Қасқырлармен бірге өмір сүрген бала кім?
- А) Маугли
  - В) Иван Царевич
  - С) Витя Перестукин
  - Д) Иванушка
  - Е) Илья Муромец
340. Барлығын емдейтін жақсы дәрігер кім?
- А) Доктор Айболит
  - В) Доктор Ана
  - С) Доктор Ватсо
  - Д) Гиппократ
  - Е) Ибн Сина
341. Өмір сүру туралы әйгілі мультфильмдегі сөз тіркесі:
- А) «Жігіттер! Бейбіт өмір сүрейік»
  - В) «Өмірді рахат үшін сүру керек»
  - С) «Бәрі сізге қызғанышпен қарайтындай өмір сүру керек»
  - Д) «Табысқа емес, мағына беретін құндылықтарға ұмтылыңыз»
  - Е) «Адам бол!»
342. Ең қорқынышты өзен қандай?
- А) Тигр
  - В) Ніл
  - С) Үнді
  - Д) Ганг
  - Е) Евфрат
343. Ұзындығы, тереңдігі, ені немесе биіктігі жоқ, бірақ өлшеуге болатын нәрсе не?
- А) Температура және уақыт
  - В) Жел
  - С) Көкжиек
  - Д) Ымырт
  - Е) Түгін
344. Жер бетіндегі барлық адамдар бір уақытта не істейді?

- A) Жастары ұлғаяды
- B) Ұйықтайды
- C) Тамақтанады
- D) Күледі
- E) Жұмыс істейді

345. Адамдар өрмекшілерден аспалы көпірлер салуды үйренді, ал камера диафрагмасын және шағылыстыратын жол белгілерін мысықтардан алды. Ал жыландардың арқасында қандай өнертабыс ойлап табылды?

- A) Шприц
- B) Шарф байлау
- C) Киімге арналған сыдырма
- D) Колготки
- E) Аяқ киім бауларын байлау

346. Жерден нені оңай алуға болады, бірақ алысқа лақтыруға болмайды?

- A) Терек мамығын
- B) Мысықтың жүнін
- C) Жастық мамығын
- D) Құс қауырсынын
- E) Кілемнің шаңын

347. Бөлмеде үш шам жанып тұр. Жел біреуін сөндірді. Қанша шам қалды?

- A) Бір
- B) Екі
- C) Үш
- D) Жоқ
- E) Бір жарым

348. Сіз ұшақта отырсыз; алдыңызда ат, артыңызда көлік тұр. Қайдасыз?

- A) Карусельде
- B) Түсімде
- C) Қиял әлемінде
- D) Карнавалда
- E) Елес әлемінде

349. Соня алмаларын бес досымен бөлісті. Ол және оның достары жарты алмадан алды. Соняда қанша алма болды?

- A) Үш
- B) Екі жарым
- C) Төрт
- D) Бес
- E) Әрқайсысы бір-бірден алды

350. Үш бала шахмат ойнап отырды. Олардың барлығы үш ойын ойнады. Егер барлығы бірдей ойнаса, әр бала қанша ойын ойнады?

- A) 2
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 5

351. Қолтырауындар мен түйеқұстар хайуанаттар бағында тұрады. Барлығы 40 бас және 94 аяқ. Хайуанаттар бағында қанша қолтырауын мен түйеқұс бар?

- A) 7 қолтырауын және 33 түйеқұс
- B) 10 қолтырауын және 30 түйеқұс
- C) 12 қолтырауын және 28 түйеқұс
- D) 9 қолтырауын және 31 түйеқұс
- E) 12 қолтырауын және 28 түйеқұс

352.Адамдар қандай жәндіктерді қолға үйреткен?

- A) Аралар
- B) Бал аралары
- C) Көбелектер
- D) Шегірткелер
- E) Май құрттары

353.Неліктен кірпі батып кете алмайды?

- A) Оның инелерінің іші қуыс
- B) Олар жүзе алады
- C) Су астында тынысын ұстай алады
- D) Олар судан жеңіл
- E) Олар тез әрекет етеді

354.Құлақ жапқыштары бар жалғыз құс қандай?

- A) Үкі
- B) Делек
- C) Қарға
- D) Құс
- E) Қаз

355.Бір фермердің 15 қойы болған. Бесеуінен басқасының бәрі өлген. Фермердің қанша қойы қалған?

- A) 5
- B) 10
- C) 0
- D) 15
- E) 3

356.Жемісі өте үлкен болатын өсімдікті атаңыз.

- A) Асқабақ
- B) Қарбыз
- C) Джекфрут
- D) Дуриан
- E) Ананас

357.Малайлар ішіне тірі торай қамап, құлыпталған бамбук торын пайдаланып нені аулайды?

- A) Питонды
- B) Малай жолбарысын
- C) Малай аюын
- D) Бұлтты қабыланды
- E) Тұзды су қолтырауынын

358.Ваняның 36 кәмпіті бар. Ол барлық кәмпіттерді достарына тең бөлді. Келесі сандардың қайсысы достарының саны бола алмайды?

- A) 5
- B) 3
- C) 4
- D) 2
- E) 1

359.XVII ғасырда Марко Арони қандай тағам ойлап тапты?

- A) Макарон
- B) Спагетти
- C) Палау
- D) Лазанья
- E) Пельмен

360. Галл діни абыздары соғыс кезінде сарбаздарды тез жинаудың ең тиімді жолын тапты. Ол қандай әдіс?
- A) Ең соңынан келген адамды құрбан етті
  - B) Дайындықпен келген адамды құрбан етті
  - C) Жиынға қатыспаған адамды құрбан етті
  - D) Бірінші келген адамға сыйлық берді
  - E) Бірінші болып жеткен адамды жоғары лауазымға тағайындады
361. Ницца қаласында ең ұзақ темекі шегетіндерге арналған байқау өтті. Бір қатысушы қатарынан 60 темекі шегіп, рекорд орнатты. Алайда, ол жүлде алмады. Неліктен?
- A) Ол қайтыс болды
  - B) Қате жолмен жүгірді
  - C) Ол есінен танып қалды
  - D) Ол жанжал шығарды
  - E) Ол қазылар алқасын сабады
362. Адамның он екі жұп қабырғасы бар. Ненің қабырғасы үш жүзге жуық?
- A) Жыландардың
  - B) Қырықаяқтардың
  - C) Құрттардың
  - D) Қолтырауындардың
  - E) Саламандрлардың
363. Адамдар жыл мезгіліне қарамастан бас киімдер мен қолғаптарды қайда киетін болған?
- A) Мөншада
  - B) Қаріпте
  - C) Орманда
  - D) Тауларда
  - E) Үңгірлерде
364. Ең үлкен мүйіз қай жануардікі?
- A) Ақ мүйізтұмсық
  - B) Ватуси (үй бұқалары)
  - C) Алып бұғы
  - D) Су бөкені
  - E) Муфлон
365. Футбол төрешілері ысқырықтар пайда болғанға дейін қандай аспап қолданған?
- A) Қоңырау
  - B) Қызыл шүберек
  - C) Сары карта
  - D) Жасыл таяқша
  - E) Ақ шүберек
366. Аппақ болғанда – лас, ал жасыл болғанда – таза деп саналатын нәрсе?
- A) Қара тақта
  - B) Күзгі тротуар
  - C) Орман жолы
  - D) Жағажай
  - E) Батпақ
367. Машаға: «Сіз неше жастасыз?» деп сұрағанда, ол: «Екі жылдан кейін мен бес жыл бұрынғыдан екі есе үлкен боламын» деп жауап берді. Маша неше жаста?
- A) 12
  - B) 11
  - C) 10
  - D) 15
  - E) 14
368. Епископты, рыцарьды және патшаны оңай қозғалтатын күш иесі кім?

- A) Шахматшы
- B) Күшті адам
- C) Иллюзионист
- D) Жын
- E) Әскер

369. Италия туы қызыл, ақ және жасыл түсті. Италияндықтарға осы түстерді таңдауға көмектескен қандай жидек?

- A) Қарбыз
- B) Ананас
- C) Банан
- D) Жүзім
- E) Қызанақ

370. Патшалықтың символы саналатын гүл?

- A) Лилия
- B) Раушан
- C) Магнолия
- D) Орхидея
- E) Күнбағыс

371. Римдіктер оны «сасық өсімдік» деп, ал Пифагор оны «дәмдеуіштердің патшасы» деп атаған. Ол қандай өсімдік?

- A) Сарымсақ
- B) Пияз
- C) Қарбыз
- D) Картоп
- E) Қызанақ

372. Картоп пайда болғанға дейін Еуропадағы кедейлердің негізгі тамағы болған өсімдік. Біз мұны алты кейіпкерден тұратын қысқа ертегіден жақсы білеміз.

- A) Шалқан
- B) Қызылша
- C) Қырыққабат
- D) Сәбіз
- E) Қызылша

373. «Әдемі қыз, бірақ жүрегі тастан жаралған» жұмбағы не туралы?

- A) Шие
- B) Қызанақ
- C) Қарбыз
- D) Асқабақ
- E) Қызылша

374. Бір бөлше нанды үш бөлікке кесу үшін қанша рет кесу керек?

- A) Екі рет
- B) Үш рет
- C) Төрт рет
- D) Жарты рет
- E) Бір рет

375. Жүк көлігі ауылға бара жатты. Жолда төрт көлікке кезікті. Ауылға қанша көлік бара жатыр?

- A) Біреу
- B) Бір жүк көлігі және төрт көлік
- C) Төрт көлік
- D) Бес көлік
- E) Ешбір көлік

376. Екі рет туылады, бір рет өледі. Бұл кім?

- A) Тауық
- B) Жылан
- C) Тасбақа
- D) Шаян
- E) Бақа

377. Әрқашан көбейетін және ешқашан азаймайтын нәрсе не?

- A) Адамның жасы
- B) Артық салмақ
- C) Байлық
- D) Ақша
- E) Ағарған шаш

378. Жоғары-төмен жүретін, бірақ өзгеріссіз қалатын нәрсе не?

- A) Жол
- B) Тау
- C) Ағаш
- D) Ай
- E) Күн

379. Шикідей желінбейтін, бірақ піскен кезде лақтырылатын нәрсе не?

- A) Лавр жапырағы
- B) Сүйек
- C) Нан қабығы
- D) Балық қабыршағы
- E) Ұлу

380. Еуропалықтар оны Таитиге әкелген кезде, арал тұрғындары оны «басында тістері бар шошқа» деп атаған. Біз оны қалай атаймыз?

- A) Сиыр
- B) Бегемот
- C) Итбалық
- D) Піл итбалық
- E) Кашалот киті

381. Ғалымдар қолтырауынның денесіндегі артық тұздардан қалай арылатынын қалай түсіндіреді?

- A) Жылау арқылы арылады
- B) Бұралып, бұрылады
- C) Диета ұстайды
- D) Тек су ішеді
- E) Үздіксіз ұйықтайды

382. Соларға арнап орнатылған ескерткіштердің саны бойынша, адамдардан кейін екінші орында тұрған қай жануар?

- A) Жылқы
- B) Иттер
- C) Көгершіндер
- D) Альбатростар
- E) Аққулар

383. Акулаларға бір сәтке де тоқтауға мүмкіндік бермейтін, әйтпесе олардың суға шөгуіне себепші болатын мүше не?

- A) Жүзу қуығы
- B) Жүрек
- C) Бауыр
- D) Желбезектер
- E) Өкпе

384. Ненің тістері асқазанында орналасқан?

- A) Шаяндардың
- B) Акулалардың
- C) Қолтырауындардың
- D) Киттердің
- E) Бұландардың

385. XVI ғасырға дейін табиғатта ақ және сары сорттары ғана болған. Кейін голландиялық селекционерлер қызғылт сары түсті сортын шығарған. Бұл не?

- A) Сәбіз
- B) Қызанақ
- C) Қауын
- D) Алма
- E) Қызғалдақ

386. Соншалықты нәзік нәрсе бар, тіпті оның атын айтудың өзі оны жояды. Ол не?

- A) Үнсіздік
- B) Құрмет
- C) Сұлулық
- D) Дұшпандық
- E) Бейбітшілік

387. Аквариумда 10 балық бар. Екеуі суға батып, төртеуі жүзіп кетті, үшеуі өлді. Аквариумда қанша балық қалды?

- A) 10
- B) 9
- C) 8
- D) 7
- E) 6

388. Басқаларды құрғатқан сайын, өзі ылғалдана түсетін не?

- A) Сүлгі
- B) Шаш кептіргіш
- C) Сауна
- D) Жағажай
- E) Таулар

389. Ұсақ тесіктері көп, бірақ суды жақсы ұстайтын не?

- A) Губка
- B) Шаңсорғыш
- C) Шаш кептіргіш
- D) Сүзгі
- E) Пеш

390. Екі әке мен екі ұл балық аулап жүріп үш балық аулады. Әрқайсысына бір балықтан тиді. Бұл қалай мүмкін?

- A) Олар үшеу еді: атасы, әкесі және ұлы
- B) Бұл атасы еді
- C) Бұл әкесі еді
- D) Бұл атасы мен оның ұлы еді
- E) Әкесі мен ұлы еді

391. Жеті шам жанып тұрды. Үш шам сөніп қалды. Қанша шам қалады?

- A) Үш шам
- B) Бір шам
- C) Екі шам
- D) Төрт шам
- E) Бір жарым шам

392. Қанатсыз ұшып, көзсіз жылайтын не?

- A) Бұлттар
- B) Кемпірқосақ
- C) Бұршақ
- D) Құстар тобы

E) Күзгі жапырақтар

393. Бөлмені толтыратын, бірақ орын алмайтын нәрсе не?

- A) Жарық
- B) Иіс
- C) Жел
- D) Дауыл
- E) Бу

394. Термометр көтеріліп, төмендейді, бірақ әрқашан бір орында тұрады. Бұл не?

- A) Температура көрсеткіші
- B) Пештегі от
- C) Шам жарығы
- D) Ағын
- E) Жәндіктер

395. Ол тірі емес, бірақ өседі. Өкпесі жоқ, бірақ ауа қажет. Аузы жоқ, бірақ судан өледі. Ол не?

- A) От
- B) Сел
- C) Мұхит
- D) Дауыл
- E) Карнавал

396. Аняның иттерінің аяқтары мұрындарынан 18-ге артық. Аняның қанша иті бар?

- A) 6
- B) 5
- C) 3
- D) 1
- E) 2

397. Денис пен Антон көпқабатты үйде тұрады. Антон Денистен 12 қабат жоғары. Денис жарты жолды көтерілгенде 8-қабатта болды. Антон қай қабатта тұрады?

- A) 14
- B) 12
- C) 16
- D) 20
- E) 2

398. Ол сөйлейді, бірақ сөйлемейді. Сөреде үнсіз жатады, ашқанда әріптер мен суреттер арқылы «сөйлей» бастайды.

- A) Кітап
- B) Фильм
- C) Ұялы телефон
- D) Ноутбук
- E) Теледидар

399. Оның қолдары бар, бірақ шапалақтай алмайды. Бұл қолдар үнемі қозғалып, маңызды сандарды көрсетеді.

- A) Сағат
- B) Күнтізбе
- C) Ұялы телефон
- D) Ноутбук
- E) Теледидар

400. Өткір тістері бар, бірақ ешқашан тістемейді, оның орнына тақтайларды кеседі.

- A) Ара
- B) Қолтырауын
- C) Кеміргіш
- D) Зәкір
- E) Пышак

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пащенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, ақпаратты сауатты таңдау, болып жатқан оқиғаларды сыни